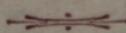

مترجمی : احمد احسان

روزگار آتشین

استانبولی اتفاقی زمانده کی ظلم اسر

اشغال زمانده کی انکلایز کیزی یولیس تشکیلاتنک استانبولده
یا زدیعی ظلم اسری یقیندن کوزن فرانز محرری «پول هریغو» نک
بالکنر اسلمری دکیشدیرلش اوله رق یازدیغی حقیق رومان

بول

طبعه

۱۹

88-62

روس آتشی

مترجمی : احمد احمدان

مؤلف : بول هووینفو

T.B.M.M.

DDC:
YER: 88-6271
YIL:
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 88-15433

KÜTÜPHANESİ

استانبول

ابنداخت ناشر

۱۹۲۷

مصور ژوت فنون غزنه تفرقه ايدلشدر .

84. 18. 1988

Hediyesi dir.

Dr. Fahri KURTULUS' u

روس آتشی

صوک زمانلارده اوقدیغم رومانلر آرەسندە بىزه تعلقى حسېلە « روس آتشى » چوق دقتى جلب ايلەدى ، توركىه تارىخنىڭ اڭ آجىقلۇ بىر دورىنى ، استانبولك ائتلاف دولتلرى طرفىن اشغالى ئاجىعەلرینى زىمۇن يابىرق بۇ رومانى يازان محرر « پول هورىيغۇ » ابىسندە بىر فرائىزىدر . محررك فرائىز اولىسى روماڭىك فرائىز قەرمانشە طبىي پارلاق رول وېرىور ، قادىن قەرمان ، روس اختلالىندا اوەدەسا وسىواستوبولدن بورايە آقوب دو كۈلن موسقۇف قادىنلىرنىڭ بىرىسىدەر . بۇ اىكىيىنك آرەسندە جريان ايدىن وقە ائتلاف دولتلرىنىڭ واونلرک كىزلى بولىسلەرینك استانبولدا يابىدقۇرى ملعتلىرى ، قوللارنىدقۇرى واسطەلرى يېينىن كوردىش بىرنظرلە تصویر ايدىلىيور . محرر ، استانبولدا كېرىدىيى اشغال سەلمىنە توركلىرى اي آكلامش اولاچق كە رومانىدە آچىق بىر تورك محلىكى دوام ايدىر . صوڭىرە هيچ شېھە يوق كە پول هورىيغۇ اىچىنە قارىشىدىغۇ وقەلر آرەسندە چىپلاق حقىقتىردىن رومانى يازمىش ، سادە توركلىرى

سومش دکل ، بک او غلى محیظنك ، له وانتن کرو هنک ، ایچی
یوزلی روملرک رو حنی ده ایچی آ کلامشدرا . او نک ایچون رومانده
تصویر ایدیلن فاجعه ده کی اشخاص بیله اسماری د کیشمیش او له دق
اشغال زماننک معروف اجنبی سیالریدر . قارئلریمیزک « روس
آتشی » نی او قومدن منون و مستفید او له جقلرینی آ کلا دینگ ایچون
ترجمه ایدیورم .

امیر امسانه

سخنی فرم

۱

قردیه چیه بیلمک ایچون صباحی بکله مک لارم ایدی .
هوا قبانیق : دوں کیجه کی کیف کی او زاقدن کوریس ایشیقلرده غاف
اویش ایدی : پیه رحالا کوکر تده بیوک استنول شهربینه با قرق دانسده
دوام ایتدی .
تلم زاویه قائمه حالتده ایکی به بوكولش حماللرک بیفاره لرینه اهیت
ویرمه دن پیهر الله پکیردیکی عربه یه یندی ، ناشنه برسیوری کلاه پکیرمش
اولان عربه یه غلطه سرای مکتنک آدرستنی ویردی .
دليقالینک ذهنی یکی مأموریتی ایله مشغول ایدی . واپورده آلتی کون
استراحتن صوکره چلنمق ناشلیوز : کنحلکه مخصوص عرو رایله کولدی ،
یکی وظیفه سنده کننیسه یکی برحیات در آننه فرار ویردی .
آتلر بک اوعلنه چیقان دیک یوقوشی کوچاللکه طیرانیسور ایدی .
اوکنندن پکدیکی دکاللرک حامکالرنده او زنودوس روملرک ییل ناشنه مخصوص
چوره کلری کوزونخه پیهر اون اوچ داشنده کی زمانی حاضر لهدی . بو خاطره لرک
اویانسی اوکا کلدیکی واپوری وکیتدیکی یری اوونتیردی ...
غلطه سرای مکتنه کلنجه قبوجی یه مکتنک فرانسر اولان ایکنعنی
مدیزینی صوردی ؛ فقط قبوجی فرانسرجه بیلمیوردی ؛ اکلامه دی ، چوق
ارکن کلن بومسافرک صورته قبوجی قبادی .
پیهر کننیسه حیات حاضر لیه حق اولان مکتبه پخربه دن کیدمکی موافق
کورمیدیکی ایچون سوقاقده پکنلرک بیسنندن فرانسر سفارتی صوردی .
یولده کیدرکن قبولک او زنده بربینی طوئیان نومرولر کورمیدی ؛
۳۰۱ دها صوکره ۲۰۰ و اکلامیوردی ؛ برباعیرنی ایشیتدی :

— یافین وار !

نمره سیله بالدیری چیلاق حریفلر قوشوشویوردی . آرقادن برقادین : « اوغور اوله » دیدی . پیر شاشیرمندی ، سفارتی بولامادی . عجائب سوقاقدن ، بوزوق قالدیریلردن آتلایارق تکرار لیانه ، ریختیمه کلدی . واپورده سواری ایله دوقورک آراسنده صوک یمکی پهدی ، صباحیکی گزینقی ماجراستن اولنره سویله مهدی .

پیر اوکلدن صوکرمه غلطه سرای مکتبنک ایکنچی مدیری موسیو تمپوننک اوطسنے کیره بیلمش ایدی . ایکنچی مدیر حائز اولدیقی عنانی نشانلری اواکا انتخارله کوستدی و درعهده ایلیچکی وظیفه نک زاکت و اهمیتی آکلاسیور ایدی . دیدی که :

— بوراده سزک کله جک کزدن کیمسه نک خبری یوق ! واقعاً بر معلم ایست غش ، فقط بارسده کی بیویک اندیلر سزی بوله چیقاردقفری حالده بورایه یازمامسلر ... ذاتاً بوكا شاشمام ، عادتله بدره ، بارسده کی معارف نظاری ایچون بزر نهیزکه ! .

مکتبک اووزون قوریدورلندن پکرکن شاکردل ، مبصر لالری باتشرنہ کوتوروب یک کلن معلمی سلاملیوردی ، طاش دیوارلرک ، کمرلی طاوانلرک آلتنده ایاق سلری عکسler چیقاریسور ایدی ، بورالرده یالکز قاله ممکن ده کل يولری بولوب دیشاری چیقامیه چنی دوشونن پیر کولسیور ایدی . بر یوده مکتبک باش مدیریه راست کلدیلر ، بر مردیوه نه چیقمش طوانه پایراقلر آسیبور ایدی و کوله رک دیدی که :

— وطنداشکن بیویک مولیه رک اوچیوزنخی سنه بی شرفه دونماشیور ز . باش مدیر فرانسرجه بی پک مکمل سویلیور ایدی . وعلاوه ایندی :

— بر خدمه سزی اوطة کزه کوتوره جک ، استراحت ایدیکن . بزر بوراده بیویک برعامله افرادی کبیز . بنده بومکتبه و قتله طلبه ایدم ومدير معاونی موسیوون درس آلدم . او زمان کندیسی یالکز درس ویرایدی . مدیر معاونی موسیو تمپونن تشكر ایله دی .

پەرەك اوەمسە اشىالىنى طاشىدىلەر . بىرىپۈك سىاه تختە كىتىروسى
بىركوشى يەرىشكىرىدىلەر . اوەنەن دىوارلىنە مخاربە زمانىدە خستەخانە بە^ه
تەخوبىل اولنەلىنى كۆستىر كەتقىق تأسيساتى حالا دورىبور ايدى . ياتاغڭە^ه
يائىندە بىلە خستەخانە قوقۇسى واد ايدى، فقط بېرىھەن قىز قولەسە دوغرى
كۈرينى منظرە اوەنەن خىتنى اونوتىرىپۇر ايدى . پەرەك ياتاغڭە اوزرىنە
اوەطوردى، قىرمە تختە يە تەبەشير ايلە چىزكىلر چىزدى، بىرىمۇرەتە رسمى يابىدى.
و آچىق عقلەنە كىلدى . سوقاغە چىقىدى .

عىن زمانىدە هەم تىزە يولى ، ھەم تجارت جادەسى اولاقدىك اوغىلنىك
دوغرى يولى استانبولك اك زىادە آورۇۋاپە بىكزەين يېكانە سوقاغىدر . قوتلى
الكتيق لامبارىلە آيدىپىلاڭىش اولاقداڭلار پەرەك كۆزلىنى چىكىدى ،
جامكالنەر يوغوسلاۋىدان ، ايتايانىدان كەن قاملىت اشىا دونوايدى . راست
كىلدىكىن لوقنەلى يېرىھەنەن دخى اوکا جىارت ويرمەدى . داكالنەك بەفصىنىدە
ئىكلەر مىدانىدە ايدى ؛ آشجىلر شىش ويا دوز كابابرى چۈرىپۇر ؛ مشتىلىر
ماصلەر باشە اوەطورمىش يېپۇر وراق اچىپۇر ايدى .

پەر اورتالىفە باقدىقە بىك اوغىلنىك ھەم محىطىنى ھەم خلقنى بىك عادى
بولدى ، بوركى ازىلدى ...

پەركوشى باشىندە ، درىن بىر قورىدور دىبىندە كۆزىتە چاربان « اوەدەسە
سرقلى » لوحىسى كۆزلىنى چىكىدى ؛ بلەن بوراسىنى ايدى . ايجىرى
كىرىدى . قىبودە دوران سىاه قاسكەتلى ، كوش خنجرلى اىرى بىرسقۇف .
قازار پەرەمە درىن بىر سلام وىردى . پەرەك شابقەسىنى آلدى . قىبونك قالىن
پىرەسىنى آپىدى ، اوەدە ايجىرى كىرىدى . صالحەنە بىاض بويالى ماصلەر دېزىلى ،
اوزىرلىنە چىچىكلىر دولو... دىبىدە بىراوركىستە چالىپۇر ، فقط زىنجى چالنېچىسى
يوق ! اورتەدە بىرسقۇف ضابطى صورىپۇر :

— بىلت ئىستەپتە ؟

پەر راست كەن بىر ماصلەي اوەطوردى . زەمىن ئورتى بىاضلى يېشىلى قالىن
خالىنەن اوزىرنە بىر طاقىم قادىنلەر صانىكە اول زمان رقصى يابار كى بىماصادن بىر

بو ما صایه بچیوزلر. بیاض کورکاره صارلش اولان بر دانه‌سی ده لیقانی به
صوقولدی .

یور عوْلَق و کور دیکی یکیلک پیه ر - درین دوشونجه‌لرینه مانع اولیور
ایدی . قادین یانه صوقلوب نه ایستیور سکن دیه صور دیغی زمان قادین او
قادار کوزمل ایدی که پیه ر جواب اولارق :

— شعر و خیال!

دیدی . قادین درحال پانه او صور دی و جواب ویردی :

— جینا که شعر و خیال بوراده یوق!

بر آز قوْنوش دیلر . ایشهه پیه ر خاراشو « لو با » بی بوراده ایلک دفعه
کورمش ایدی . فقط پاک ریاده تدقیق ایده‌مدی .

۲

غلطه سرایدکی حیائی راحت و آسوده ایدی . پیه ر بالکن باشامنه
آشمه‌مش اولدیعی ایچوو برهفتهدن زیاده ملکزلنگه استراحته دایانه‌مدی ،
بر آفشارم سوچه چیقدی . درانهدن کتیر دیکی توصیه مکتوب‌لری و سویلی
ظرزی سایه‌سنده اوچ آرقداش پیدا ایتدی .

بونک بریسی « دور توی » در . بوجفرایا متخصص‌بیدر . عمومی محاربه‌یه
قدر مملکتنده ولايت مکتبه‌لرینک بزنه معلم ایکن حرب ایله برابر فال
حیائنه کیم مش ایدی : شیمیدی بوغاز ایچینک آقینتیلرینی و هوانی تحولاتی
تدقیق ایلیوزمش .

ایری جنه‌لی و کوزمل اولان مادام دور توی ادبیات دارالفنون‌دن
ماؤندرد ؛ تعلیم مسلکنه کیم مش دکلدر ، اوافق کوزل آبار تماشده‌کی
ایشلرندن و دوستلرینه مهمان‌توازلقدن وقت بولورسه ایکی قیزیشک تربیه‌سیله
او غر اشیر بخود خازجده معاونته و داردیه محتاج بیچاره‌لره قوشار ایدی .
بری طفور ، دیکری بش یاشنده اولان بولهت و شوشی چوق سوئلی ایدیلر .
پیه ر بو اوه کلدکه چوچلرک اویونلرینه قاریشیر ؛ بوعاٹله ایچنده بولعقدن

چوق حصه دو برایدی . غایت ذکی اولان دور تری ایله زوجه سی و چو جقلری پیه ر اینجون برت ایله او جانی و بر امنیت بوجانی اولدی .

حقیق آن اتریسه سی کوردمش و شفقتلی فادیتلر آراسنده بیویمش اولان لر بر بر لرخی حبوق آکلازلر . اولنر قادینلرله تماس ایله بخه و عشق و هوس حلزوندن اوراق قلدیجه غایت نازک حسلره متحسس اولورلر ؛ بوله لرک مناسبتری پک صمیحی هوا اینجنه قالیر . ایشته پیه رک اینکنجی آرقداشی بو نو عذر ایدی . ژارده زونیان اسمنده اولان بودات یکرمی بش یاشنده ، اصلیل چهره دلی و دوینولی ایدی . سیاسی کورکوسي چوق مصیب و صریح ایدی . زان ایله پیه ر اکثر . مباحثه ایدرلر ، فکر لرخی بورلرینه سویلرل . فکر و مطالعه ده مشترک چیقدلری کی ، آزصوکره کیسلری و کتابلری ده عادتا مشترک حالمه کاش ایدی .

اوچنجی احباب ایکی عصر در شرقده یارشم اولان پرنسس و استبرغدر . پرنسک بتوون آقرنا و تملقا ت ده شرقده یتشمددر . یکرمی قدر برادر و هشیره لر واونلر ک چو جقلری شرقه مخصوص برعانه اوجانی حالنده و برآراده بوغاز اینجنه بیویک پایلرنده دشارلر . پرنسس دها قیز ایکن داغلرده دوموز آوبه بیله چیمش اولدینی کی بش اوغانک هیچ اوکرندیکی بر عادتی اوینه صوق شدر . یعنی مسافر قبولنده صالحونه طوبانوب دیدی قودی پا به جق با خود قومار اوینایه جق یرده حقیق قو نوشمنی طانی مصاحبه بی او نده تأسیس ایتشددر . پرنسک عائمه سی اولننه صہربیتلری ایله اوروپاده معروف پک چوق عائله لرله مناسبت پیدا ایتشدر . زمانک مشاهیرندن پک چو قلرخی طانید . کنندیسی سیاسی ایشله قاریشنه پک چوق تأثیر پا به بیلیر کن سیاستک کیزلى آتریقه لرندن او زاق دورر ، بوغاز اینجنه ک بیویک پایسنده آسوده جیاتی ترجیح ایلر ؛ او طور دینی کویک تبیز اخلاقی و ساده پاشایشلی تورکلرخی چوق سودره اونلرده کنندیسی سود بر مندر . پیه رده ، پرنسسه خطاباً یازلش بر تو صیه ملکتوبی وار ایدی ؛ فادینک زیارتنه کیتی دی ؛ نه دنسه بواسیل فادینک توجهنی قازاندی ؛ کنندیسی ده بو فادینه قارشی درین بر حرمت پیدا ایتش ایدی .

و اقما پرنسس و استبرغ شفت و اعتمادک تئاتری ایدی.

پیه ر بو اوج درلو دوستلر رابطه سنی پیدا ایتد کدن صوکره حیانندم موازنه حس ایله دی. برقاج کون صوکره ۱۸ نخی عصر ده فرانسه باله قلری حقنده بر قو فرانس ورجه جک ایدی، بوکا حاضر لامق لازم ایدی، لکن اونک بوش وقتی یوق ایدی؛ مکتبدن قور تولد بقه مناسبت پیدا ایله دیکی بو احباب اولوند هجای زمانلرینی بکیر، کیجه لری موسقوف بازیته کید را ایدی.

۳

پیه ر موسقوف بازیته بوله صيق دوامنک سینی آریور و شاشیور ایدی. بک او غلنده او محیطه کندنی بکندر رمک ایستیان کنجل مصلقا هر کیجه صباخره قدر دولاشملی و کزمه لیدر. عجا موسقوفر استانبوله آقین ایدوبه برباقم بازی آچه دن کیجه ا کلنجه سنه محاج اولا نلر نه یا پیور مس؟

بک او غلنک قافه قونسر اسی آلتنده کی محله ری و اکلنجه برلی چوقه طادی شیلددر. اورالرده رومانیالی صداسی بوزوق آقتورلر، فرانسهدن دوکولش کوتو شانتوزلر، غریب شیوه می دانیارقه لیلر، ژاپونیادن گله جان بازلر ... فقط هپی بشقه یرلده زور پکر مخلوقلر در.

سینه مالر دنیای دور ایتش آشینمش فیلملری کوستر؛ و بو فیلملری آرقه آرقه هه متادیا ایشله تیرلر. بک او غلنک روملری الارنده کی با صدیرمه و صوجوق و آنکی پیه رک سینه مایه دولار، پاره ویردم وای آکلاهیم دیه عین فیلمک برقاج دفعه چورلیدیکنی سید ایدر.

بو فیلمک چوغی مختلف همکترده پاییشم اولدیلینی حاله اکثریه فرانسهدن گلش دیه اعلان ایدیلیر. پیه ر بو سینه ماله کلدیکی زمان صافیه آلدیلیه تسبیحی جیتندن چیقارر، اونی چکر، یاخود شعرلر بازار، سینه مالرک اورکسترولری بک فنا اولدیلینی ایجون کوزنی قبار، اونلری دیکله رامدی. تیاترو یوق کیدر. برقاج دفعه اعلانلره آلدانوب بر فرانسز طافق کوره جکم دیه تیاترویه کیندی. پارسلک جیمناز تیاترو سندن گلش دیه اعلان

ایدیلن مادمواژل مارت ره زینک فلمنک شیوه‌ی بربانجی اولدیفني آ کلادی؛ عینی قادینی ایرنه‌سی کون پهراپالاس اوتلنک طعام صالحونده بافارچیان اسمنده‌کی طیر ناظری کیرلی، آنوابی یاغلی بر ارمینیک صفره‌سته بولدی.

اشته موـسـقـوـفـلـرـ کـلـوبـ، لـوقـطـهـ، قـونـسـرـ، بـارـ، قـابـارـ وـقـومـارـخـانـهـ آـچـینـجـهـ بـكـ اوـغـلـنـكـ بـرـاـکـسـیـکـنـیـ تـامـلـامـشـ اوـلـدـیـلـرـ. اـکـثـرـلـیـ یـهـودـیـ موـسـقـوـفـلـرـ طـرـفـدنـ چـوـقـذـ کـاـ اـیـلـهـ اـدـارـهـ اوـلـانـ بوـرـلـدـ روـسـلـهـ مـخـصـوصـ اوـلـانـ مـتـشـبـ کـیـجـهـ حـیـاتـیـ وـاـکـنـجـهـسـنـیـ بـولـقـ قـابـلـدـرـ. اـسـتـانـبـولـهـ وـرـانـکـلـ اـرـدـوـسـیـ آـقـینـلـهـ کـلـشـ کـبـارـ موـسـقـوـفـ قـادـینـلـرـ غـارـسـونـاقـ اـیدـیـورـ. اـیـچـلـنـدـهـ کـبـارـ طـاقـهـ منـسـوـبـ اوـلـیـانـلـرـیـ دـهـ وـارـ. بوـنـرـکـ بـیـلـهـ کـبـارـ اوـلـدـیـفـنـیـ، اـصـلـ کـبـارـلـ سـوـیـمـکـهـ تـمـزـلـ اـیـتـیـورـ. اـکـثـرـیـاـ ضـابـطـ رـتـبـهـسـنـهـ اوـلـانـ قـوـجـالـ لـوقـطـهـ وـبـارـدـهـ قـبـوـجـیـ، بـارـجـیـ، قـوـمـارـ مـأـمـوـرـیـ، پـیـانـیـسـتـ وـظـیـفـهـلـیـ کـوـرـلـرـ، فـقـطـ زـوـجـلـیـنـکـ بـولـنـدـقـلـرـیـ بـرـلـدـهـ چـالـشـازـلـرـ، قـادـینـلـرـ کـنـدـیـلـنـدـنـ اوـزـاـقـ وـسـرـبـتـ بـرـاـقـیـلـرـ. صـبـاحـکـ ساعـتـ اـیـکـیـسـنـدـنـ صـوـکـرـهـ هـرـقـوـجـهـ قـازـیـسـنـیـ دـیـکـرـ بـارـکـ قـبـوـسـنـهـ بـکـرـهـ بـرـاـبـرـجـهـ اوـلـیـهـ کـیدـرـلـرـ.

روس قـادـینـلـیـنـکـ بـورـالـهـ کـلـیـ بـرـشـیـهـ دـهـ بـاـرـمـشـدـرـ، بـوـزـوـالـیـ خـلـوـقـلـ قـتـیـحـیـاتـهـ قـاتـلـاـعـهـمـقـ اـیـجـونـ لـهـوانـتـ وـبـاـ رـومـ وـیـهـودـیـ زـنـکـینـلـیـنـکـ التـفـاتـلـیـنـیـ قـبـولـ اـیـتـشـلـ وـآـلـتـیـ آـیـدـهـ اوـنـلـیـ صـوـبـ صـوـغـانـهـ جـوـرـلـهـ کـبـیـ اوـنـلـهـ حـدـلـیـنـیـ بـیـلـمـکـ اوـکـرـتـشـلـ وـبـارـهـلـیـنـیـ الـرـنـدـنـ آـلـقـ اـیـجـونـ بـوـ قـابـاـ آـدـمـلـیـ، اوـطـهـلـیـنـیـ قـبـولـ اـیـمـدـنـ اوـلـ الـرـنـدـهـکـ سـیـفـارـمـلـیـنـیـ اوـلـسـونـ آـنـهـ مـجـبـورـ اـیـشـلـدـرـ.

پـیـرـ موـسـقـوـفـ بـارـینـکـ صالحـونـدـهـکـ یـشـیـلـیـ بـیـاضـلـیـ خـالـیـ یـ کـورـمـکـ، مـاـصـهـلـیـنـکـ عـدـدـیـ بـلـهـمـکـ آـلـشـمـشـ اـیـدـیـ. بـعـضـاـ قـوـمـارـ اوـتـیـارـ، فـقـطـ اوـبـوـهـ اـهـمـیـتـ وـیـرـمـزـ، اوـ دـیـوارـدـهـکـ رـسـمـلـهـ باـقـارـ، اوـنـکـ اـیـجـینـ دـائـمـاـ غـیـبـ اـیـدـرـ اـیـدـیـ. کـیـجـهـ بـارـیـسـیـ اوـلـجـهـ اـیـجـمـسـنـیـ بـیـلـهـ سـوـمـدـیـکـ وـیـکـیدـنـ بـرـدـانـهـ اـصـهـارـلـارـ، بـرـاـبـرـکـلـنـ پـاـسـتـلـدـنـ بـرـ، قـادـینـلـدـنـ بـرـقـاجـیـ صـرـهـاـلـهـ اوـنـکـ یـاـنـهـ کـلـیدـ، مـطـلـقاـ بـرـبـیـلـتـ صـاـنـاـرـلـرـ وـصـوـکـرـهـ تـأـنـیـ وـهـیـجـانـهـ روـسـیـهـدـنـ بـحـثـ اـیـدـرـلـوـ. وـدـرـحـالـ آـرـمـسـنـیـ صـوـغـوـ تـمـهـدـنـ یـاـنـدـهـکـ مـاـصـهـیـهـ کـیدـرـلـ، اوـرـادـهـ روـسـیـهـ حـکـایـهـسـنـکـ مـاـبـدـبـنـیـ

پازارگی سوزی آنامایدرلر. موسقوف بارلزنه ک قادینله ارککلرا کسانکه بوتون حرکتلری اوچولى ایدى، بعضى مشتىلردن ماعداسى بارلده بولنان قادینلر و ارککلار محقق ھېچ اكلەمبور ایدى .

پېر دائماً کندى کندىنە صوربور، نېچن بورا يە هر آقشام كليودم دبور . اورادەکى قادینلردن برقانجە بىلە صوردى . اونلر كوبا جواب ويرەجك كېيلىرىنى قادىزلىر، صۈركە بىشى سوپەلەدن دوداق بىكوب المرىنى ايندىزىرلر ايدى . پېر اونلره باقاز ايدى، كيمىسى اوقاق يايسلى، نازىن ونازك ، بعضىلرى بويۇڭ وھېيتلى حشمتلى ... هان ھېسى آچىق كستانە صاجلى و آلاغارصون كىلەمش ئ، اونلر ئ قىشلىرى بىك كېي دوزكۈن، ياشىلە قاچار بازلاق كوزلر اوزىزىنە منتظم شىكىدە، آغزلىرى صانكە بىلۇقە يېكى صىغىرىمە مەحق قىدر اوقاق ئ، كۆزلى باحاقلىرى اىيىك چۈزابلىر ايجىندە، مەھەر اىيىكى و نا انجە يوكلى شناف ئىلسە آلتىن دوزكۈن و كىكىن... بۇنلار ھېرى بىزى ھولىنىرىبور، لەنن اتخابى يوق ايدى . بىر آقشام بىر دانەسى دىدى كە :

— جمعە كۆن کندى منغۇتمەزە مسامىرە وار ؛ سىزدە بىر ماصە طۇ تىلىسکەز، بىلت اون لېرە در .

درحال جواب وىرمەدى، دوشۇنپور ايدى و دىبوردى كە:

— نېھىن كەلدىكى شەمى آ كلادم . اشتە بۇنى سوپىورم . كوكلى آچلى يە .

دالكسىز بىلىت قبۇل ايلە اكتفا اىتدى . يەن بىشى سوپەلە مەدى . بىلىت صاتان قادىنك اسمى صوردى :

— مادام روپەكىنیف . خاصە آلا يىنە مىرآلاى قارىسىدر .

پېر كولومسەدى . روسىيەدە حالا خاصە آلا ئىوارى ؟ دىبور ايدى .

قرە وباغلى صاجلى بىر قازاقڭىز قولىنە او قادىن دانس ايلپور ايدى .

پېر لۇزمىز بىر قىغانچىلق حس اىتدى، باردىن جىدى .

ایکی کون چمثیدی . کیجه یازیستند اوچ ساعت صوکره پیه را به بوکنج موسقوف قادین قول قوله بارددن چیندیلر ، بیندکاری صازی رنگی بر او تومویل ایله بک اوعلی اوزرندن بوغار ایجی یولنی طوتبلر . او اشتمان پیه رک رسکی اوچوق ایدی ، موسقوف نارنده اوطروردیغی ماصده دیاندنه اوطروران قیزه پک دقتلی باقیور ایدی . قیر مراق ایتدی ، خسته میسکر دیه صوردی . و آکلاتیور ایدی ، کندیسی ده بویوک برجسته لاق پکیرمش ؛ فوجه سی روسيه ده فالش ، هیچ جبر آلمیوزمش ؛ موسقوواه بویومنش ...

بویله حسبحالردن صوکره او تومویل ایله کزمش تکیفی پیه را پانجه قادین در حال قبول ایله دی ؛ کیجه قارا کلقده ، روزگار چارپهرق سرعتی کزمه لردن خوشلایبردی ... او توده کیدیبورل ایدی . بک یولنی ، قوری چشمهدن صوکره دکن کنارینی تعقب ایدر ؛ ریختیم بوخجه قایقلر ، چکدیرمەل کوریبورل ، دکرک ماوی رسکی ، اماطولی قیستانک قارشیدن انکاسیله قویولشیور ، علوی منظرەل پیدا ایلیور ایدی .

— سزه پرستش ایلیورم .

— دلپی اولدیکز ؟ سز قاج یشنده سکز ؟

— یکرمی ایکی ... سزک یاشکزی ده سورا بیلیم دکلی ؟ چو سک چوق کنبعسکز ...

— بن سردن چوق احتیارم ... یاشم یکرمی درت .

— اسمکز ؟

— لو با .

— بن روسيه چوق سورم .

— صحیحی ؟

— اوت ، هم بو اشتماند برى .

- قوجه چوچق !
— الیکزی بکا ویریکز .
البئن اوزاتدی .
— الديونی چیقاریکز .
— خیر . هم نیخین چیقارهيم ؟
قادین الديونی چیقاردی . پیدر لوبانک هربار مغنى طیرنافلرینی آیری آیری
اوبدی :
— نه کوزل ال ، نه بازلاق طیرنافلر . هربى برد شکرله !
— اوصلو او طوریکز .
— قیاحت بن دکل ... کندیعی ضبط ایله میورم . بیکون اولوب
بنی سوه بیلر میسکن ؟
— خیر !
— بو آفشار اولسون سوه مز میسکن !
— خیر !
— نیخون ؟
— چونکه قوچم وار !
بو سوزلر اولورکن ایکیسنک ده چهره لری بېرىتە باقلاشمش ایدى .
دوداقلری تاس ایتدى ، اوپوشدیلر ، فقط پك سریع . . . صانکدا اوپو .
شمیورلر ایدى ، اوتوموبیلک صارصیتیسیله دوداقلر بېرىتە سورونیورا ایدى .
بىکده شوفور عربىي چوېردى . رېخنیم اوزرىنده دوردیلر . قادین
صوردى :
— سز استانبولده نه يابارسکن ؟
پیدر آكلاندی ، صوکره استجوابه باشладى ، قادینى دها ابى طانیق
ایستیزوردى :
— شمدی روسيه نصل ؟
قادین حزنه كولدى . پیدر تکرار صوردى :

— اوراده نه باپارديکنر ؟

— بيوشك بر اويمز وار ايدي . اعدادي مكتبه كيدردم . مكتبه
جيتدى ؛ بى عائله بالولريته كوتوردىلر ، صوكره قوجه يه ويردىلر . قوجم
بندن ياشلىدر . اولنىكىنر زمان يوز باشى ايدى . بياض درى پانطالون
كىردى .

— صوكره ؟

— صوكره ، موستوقواده يرشدك . مسافرلى Mizr چوق ايدى .
او زمان بى كورسە ايديكىنر نقدر كوزلدم آكلاردىكىنر .

— مانكە شمدى كوزل دكليسكىنر ؟

— او قدر دكل . هم او زمان بختياردم .

— چوق مشناقلرىكىنر وارميدى ؟

— واردى ، بن هېسنه كولىدم .

— شمدى ، سرقلىجان ، هر كىچە اوغراشمىق ...

— ناجار !

— بارده طويلانان عادي آدملىه تېسم مجبوريتى ، او نىزله قۇنوشىق
سىزه آغىز كلىز دكلى ؟

— آمان بونى او نوتهلم . باردن چىتجە فردا يه قدر هېسى او نو تورم !

— غفو ايديكىنر ، سزى متائىر ايتم . قالاقي ايتىم !

پىزى باشنى كنج قادىنك او موزىتە دايادى ، لوبى اونى آلتىنن اوپىدى .
و سريلع بارمقلە ديلقاڭىي تىدىس ايدر كېي استاوروز چيقاردى . پىزى
صودى :
— سزىك دوستكىنر اولدىنيمى قبول ايدر مىكىنر ؟

— آرقداش و دوست !

پىزى تىددى ايتدى ، صوكره :

— بى دىدى .

او توموبىل شەرە دونش ايدى . لوبى باشنى او زاندى . شوفورد

آدرسی ویردی . عربه دوغر و بولدن آیریلدی . دن سوقفلردد بیرینه
کیردی ، بر آز صوکره دوردی . لوبا دیدی که :

— بس بو سوقافده او صورورم . شمدیلک آدیو . یاریس بازه کله حکمیسکن ؟

— باشقه طرفده بولوشمق ، طاتلی طاتلی قونوشمق اومازمی ؟

— بلکه یارین . . باقلم ! شمدیلک الله اصهارلادق . جوق شی

صورمه واستمه !

— یارینه قدر بد بخت قاله جنم .

قادین او زا قلاشدى ، کوزدن غائ او لدی .

پیهر او توموبیل ایله کندی اقامتكاهنه کلدی . قدینه کندیمی
بکندیزه مهدم قاباق ایتمد دیه قورقیوردی .

5

پیهر او طه منه کیرنجه یاندی ، او بودی ، کچ او بندی . دوشونکه
ماشلا دادی . دوشونه دوشونه بولدیغی تدبیر ، نوبای بردها ، و مکن مرتبه سرعتله
کورمک ایدی . نصل کورمه جك ؟ بر آزانق زرده بوله جنم دیه اندیشه به
دوشدی ؛ صوکره کولدی . کیجھ موسقوف یارینه کیدنخه قدنی او را ده بولق
محقق دکلی یا ؟

باره کیرکن لاقید دورمق ، صانکه او فی ایلک دفعه کوریورمش کبی
حسز داورانق ایستیوردی . . فقط قادینی دها او را قذ کورو نخه قراری
بوزو لدی ، خلجانه او غرادي . قادین پیرک یانه يقلاشدى ؛ طاتلی بر
عشوه ایله ، دلیقانیتک ایرتی کون کندی اوینه کلوب زیزته مساعده ایله دادی .
ماصه لرک او زرنده دوران باربر و غرامنک آرقه سنه ، پیرک اقامتكاهی قولای
بولسی اینجن ، بردہ پلان جیزدی . صوکره پیرک یاندز آیرلدى ، دیکر
ماصه ده او طوران کچ برا نکلیز میرالاینک یانه کیتدى . از کلیز صاریشین
وکنج ایدی ، بر قاج قادینله دها قونوشیوردی .

انکلیز کی یاندہ کی قادینلر شامپانیا ایچیورلر دی۔ لوپایہ ویردکلری شامپانیا
قدحقی آغز نیه کوتوردی؛ رو سبیدن بخت ایلدیکی وقت حاصل ایلدیکی
حزین باشلے کوزلرینی پیده دیکدی و شامپانیاسنی یواش یواش ایجادی۔
کوکرجن کوکسی کبی قباران بوغازی پیده صانکه تازه جان ویربوردی۔
بارده بوکیجه فوق العادہ مسامره وار ایدی؛ لوپانک آرقه سنده، کنج بر
قیز کبی ساده کوزل پنہ «تافه» ایکلی انواب وار ایدی۔

سیاه قدیهلر کینمش شیخان برقادین، قافه شاتان شر قیلنندن ایک پارچہ
اوقدی، چوق آلتسلادیلر۔ صوکرہ قافقاس کوبیلی یاقتننہ برکج قادین
رقص ایتدی، ففقاء کوزلی رقص ایدرکن تکمیل سرچیلر اللر لیله اصول
ووریبورلر دی۔

پیده چون ده سیر ایندکدن صوکرہ آلت طرفنی بکلمہ دی، باردن
حیقدی۔ مدخلہ کی زنجی اوشاق اوکا باردسوسنی کیدیردی۔ پیده بوسیاه
رنکلی اوشاغه صانکه سؤال صورمچق ایعش کبی دقتہ باقدی، او ساده آبدالجہ
کولکله مقابله ایتدی۔

اندیشلی وحالی برحالدہ تپه باشی جادہ سندن ایندی؛ پهراپالاس اوتلنہ
کلمدن، کوزلری الکتریق ضیالنندن یورولش کبی، صاغه دوندی.
بک اوغلنک قورولدینی تپه خلیج طرفنده چوق دیکدر۔ اوراده برایکی
مزارلر یری واردر۔ مزارلنک اطرافنده کی بر قاج بوبوک بنا مستتا اولنی
اوزرہ قاسم پاشایه دوغری سیرک اغاجرل وحالی دیک عرصہ لر موجوددر؛
آرمصره ینه مزارلقلرہ تصادف ایدیلیر، بونفرک قاوقلی طاشرلری، یاخود
قادینلرہ مخصوص چیچکلی باشلقلری قارمه قاریشیق دورر۔ مزارلنک اطرافنده
دیوار نادر وانتظام مفکود اولدینی ایجین ایجری کیرنلرہ اولوم قورقوسی
ویرمز، عجا بو خرابی وباقزلقدنی یوقسہ اطرافی آچیق اولدیندنی،
کسدیرلەمنز۔

مسلمان مزارلقلرندہ آبدہ، عائلہ مقبرمی صوک وقتلرہ قدر یوق
کبی ایدی۔

بو آچیق مزارلرده اکثرها چوچتلر اوینار و متحسن اویماز .
پىەر بو مزارلردن بى دانەسىك كنارىيە ، بىطاش اوستىنە او طوردى .
ئەرىشى ياقىدە ، استانبول طرفندە آى قام او لهرق دوغۇش ايدى . جامىلرك
بىرۈك قىلى ئەرىشىيەن افق اوستىنە ترسىملىيور ايدى و بى شرق سکوتى
ئېزه جادە دەن كېن توا موايىلر ئە شەتەنى ، جانك صدارى اخلاقلىيور ايدى ؛
پىەر روحى بىرار ايدىن كورولتىي ايشتمەممك ، قارشىدەكى علوى منظرەن
راحت سىر ايتىك اىتىيور ايدى .

٦

نوبا بى روم اوندە او طور يوردى . شىشمان جەھلى ، كىنيش انتارىيل ،
مەھمىي قورسازىندىن ئاشىمىش اىرى بى قارى پىرە قىوي آچدى . دىليقانلىيە
اشتباھە باقان بوايرى قارى او كەنگىدى ، او طەنە كۆستىدى . استانبولدەكى
بو نوع اولىدە كىرالق او طەلەن واردە ، فقط اولرۇك قپوجىسى ئلانى يوقىدر .
ذاتاً قپوجىسى او لان آپاڭ تىانلر دەن طاتىزىدە ؛ بعض زمان كىراجىلر خىزىزدىن
و ئەنمەجىدىن زىيەدە بوباشى بوش قپوجىلردىن قورقاڭ . اونك اىچىن لوبانك
اوى كېي كىرالق او طەن داۋا ئەرلى ئولان يېلىك كىراجىلر وزىيارىنجىلر كىرە ،
چىقار ، كىمسە صورماز . شىشمان روم قارىيى مەحقق او كەنگىدى يا صاحبى ويا
كىراجىسىدە . بىڭ چوچلىرنى دەن ئەلدەنلىي كېي او كەنگىرى ئەنچە قوچە سىلە يەلشىشى
و دىمەر او طەلەنلى كىرایە و ئەمىشىدە . او صاحبە سنك بورادە اولانچە دوشۇنچەسى
كىراجىدىن آله جەنى بارەدر ، يوقسە كىراجىلر كە معنوياتى ويا اخلاقى اونى
ھېچ مشغۇل ايتىز .

نوبا اوچىنجى فاتىدە چىفت قاتادلى قپو به كلىكىز دىعش ايدى . بىر قىوي
ووردى .

— كېيم او .

— بىن .

— سىزمىسلىك ؟ كىرييكلەن .

نومانک آرقه سنه پیه رک ایلک کونلرده کوردیک ماویلی یوکلی انواب، باشنده دانتلەلی اوافق «بونه» و آفقلنده ظريف ترلکلر وار ایدى. اویقۇن
قالقۇل چوق اولىدىقى کورزو لىوردى . او طە بیوپک و آيدىنلىق ایدى .
پخېرىمك دېشارىسىنە بى بالقۇن ، او زىرنە چىچكلىر وار ایدى . او طەنک
اورتەنسە قۇنۇلش اولان بیوپک ياتاق پیه رک کوزىنى چىدى . قادىن بونك
فرقىنە اولدى ، قىزاردى وېىرە كىناھ قۇنۇلش اوستى اورتولو بىرقتابەن
کوستىدى . قتابەنک تىير اورتۇسى مەلغا آلتىنەك پىسلکى صاقلاڭىز اىچۇن
قۇنۇلش ایدى : كىندىسى دە بى صندالىھ آلوب پیه رک قارشىسە چىدى .

— بۇزۇر :

— بۇزۇر :

لوبا اندىشىلى كورتىر ایدى .

— او طەمك داغىينىقلەنى مەذور کورك ، او صاحبىنک روم اولىسى
پىسلکك سىبىن آكلاتىر ، روملەك نصل اولىدىقى سزدە پىلىرسكىر ...

— هىچ اولىزسە او طە كوزل و آيدىنلىق . دون كىچە سزى اىي
کورەممەد ؛ احبابلىرىز وار ایدى .

— احبابلىرى ؟ نىم هىچ احباب يوق :

— او موستۇف فادىئلىرى دە احباب دىكلى ؟

— خىر :

واقما او قادىنلەك كافسى فرست دوشکونى فقط چوق مغۇردر !
بىرلىنى چەكەمىزلىر واچىلرندە حياتى يكىدىن قورمۇق ، تنظيم اىتك اىچۇن
چالىشانلەر حىدلە باقازلە . او نلر آيلەلە سورن محرومىت ، ضرورت و صباخرە
قدر اىسکى يامامق مجبورىتىن صوکە كىندىلىرىنە بى ياردىجى ارکاك اتتىخانىنە
پىلە او ارکكى جانە يقىن او لانلاردىن سەجمك اىستەرل . واقما زواللىلر زىادە
چىكمىتلەر . چوق زمانلىر طعام او لهرق بى آز قىزمى خاۋىيار و بى بارداڭ
چاي اىلمە اكتىنا ايتىتلەر . استانبوللە اشغال دورە سىنە آسىر قالىلەك
آچىقلەرى معاونت مؤسسه لىرى بى يچارە قادىنلەك يەمىنلىق و راحت اىتك اىچۇن

التجاکاهلی اویش ایدی . صوکره کیچه‌لری بالو آنوابلری کیسب بارلرم
دومه باشلامنلر ، بولله‌جه حیانلرینی بر آز تامین ایمک واورالدن متنع
اولق ایستهمنلر ، او بولله‌ده اجنبی ضابطه‌لر ئوقانلرینه مقابله‌یه و بک ایلری
کیدنلری اوصلو دوردیرمە ، هله لهوانىن وروملىك صرف ایتدکلری بازمه‌یه
مقابل مطلقا قادىن استفاده‌سنه قالشىملرینه فارشى مدافھل يائىغىه عجبور
فالمشلر ایدی . هې بونلره تحمل ايلپورلر واستابولى ترك ايدوب بشقى يە
کىتمك چاره بولەمپورلر . هم زەمیه کىدمەجىڭلر ونە ايلە ؟

قوچەلرینه كائىچە، ورانكل، و دەنیكىن اردولىنىڭ مقلۇپىتىدىن صوکره
آرقالىنندە قالان اسکى ضابط اوينفورمەللىك سوقاقلرده پوتىن باخى ياخود
چىچىك ويا كاغددىن اعمال ايلەدكلىرى چوجوق اوپۇنجاڭلرى صايپورلر، بونلرک
بعضىي او قادر ضىغىلەمش و بوزولشىلدى كە اسان اسكتە بىزەرلەيدى .
دەها بر چوقلرى زوجەللىنىڭ جوھەللىنى برر برر صاتوب حاضر يپورلر،
استانبولىدە بونلرک ايش بولسى دە زور ایدى .

آوروپاڭ بۇتون دولتلری، يە آوروپاڭ تشوقيله فلاكتە اوغرىيوب
مېلکتلىرنىن قاچان بوسپىللىرى كىندى حدودلىرى داخلته قبول ايتەمك اىچىن
تىپىرلارا تىخادىتىش ایدى . موسقوقلر بىلەن ئەنلىك زورلىق كورىپورلەدى .
بعض مېلکتلىر بونلرک ترانىت حالتىن پىكىستەدە مساعده ايتىپور، و هرگىن
پىلپوردى كە هر طرفە ، استانبولىدە اولىيەنى كى بر چوق موسقوق
اچقىدىن هلاك اوپىر ایدى !

بعض موسقوق ئاڭلارنىڭ آوروپا يە كىدە بىلدكلىرى استانبولىدە كورىلىش
ايدى؛ بودە آنجىق بىشكىدە اوپىرلەيدى؛ قادىن متنفذ بىر اجنبىنىڭ متەمى
اولور ؛ او اجنبى كوج بلا قادىنڭ سياحت مساعده‌سنى آلىر و قوجەسى
آرقەلرلە دامىزلىق كېي طاشىرلەدى .

استانبولىدە كى موسقوقلارده بىر حس ھومى و مشترىك ايدى؛ موسقوقوا
حکومتە فارشى عداوت و حکومت دكشمەدن روسييە دونەمك . هم مېلکتلىرىنە
دوزىرسە نە بولاجىلر؟ قورى طوبراق و اسکى سلطنتە مقابل سفالى !

پیهر صوردى :

— آناکىز باباڭىز حالا روسىەدەمى ؟

— كىمسەم قىلمادى، اولدى ويا أولدىرىلى !

— نەدن روسىەدن چىقىدىكىز ؟

— كەرنىكىنگ سقۇطىندن صوڭرا اوەسادە ايدم، كۆكىر تەدە آياقدە
سياحت ايلە بورايە دوشىم.

— اوېكىزدىن مالكىزدىن خېر وارى ؟

— خېر هېج! اوەمە صاقلى آلتۇنلرم وار، فقط نە اولدى، بىلەم،
وطندىن محروم ياشامقى مجبورىتى آه نە قدر ئالىم!

— لو باجىنە، سۋالىرىمە جانكىز سىقىلىيور، سىزى چوق سودىكىم ايجىن
اوكرىنىك يېتىورم.

— بۇنى آكلادق، كېھلم. بىكا شاعەر لىكىزدىن بىخت ايلش ايدىكىز ؟
روس محررى پۈچكىنى اوقدىكىزى ؟

— البت.

— نە علۇى ائزلى دىكلى ؟

لۇما بىردىنە نىشەلندى، اوەمەدە بىر آشا بىر يوقارى كىزمەك باشلادى.
قىدىنەك بىر آنى وچوجىچە متىر كىلى برقاج دەفعەل كوردىش ايدى.
قادىن پېدرەك قارشىسىنە دوردى :

— پېر، بى سىزى صحىح سوپىورم. سىزدە صحىح سوپىورميسكىز ؟

— هەحالىدە سىزدىن زىبادە.

اللىنى بىرىنە ووردى، پېر صوردى :

— كۆزۈل قوش، دىئكىمنون اولدىكىز ؟

— دور سىزە بىر چاى پىشىدەيم.

دولابدىن بىرسې طۇ لامباسى، چايدان وفچان چىقاردى :

— طوبى طوبى بىر تىك فنجان وار. باستە وكورڭىدە يوق.

— شىمىدى كىدىر آلىرىكايىم.

— یوق جام ...
— نصل یوق جام ... بر دقیقه‌ده کیدر کتیررم .
پیهـر شاپهـسنی کـیدـی :
— بـنـ شـيمـدـیـ کـلـیـرمـ .
— بـکـلـیـورـمـ .

لومـ دـلـقاـلـیـ بهـ یـقـلاـشـدـیـ،ـ بـارـمـقـلـرـیـكـ اوـجـنهـ باـصـدـیـ ،ـ واـوـنـ دـوـدـاـقـلـرـندـ اـوبـدـیـ .ـ پـیـهـرـ لـوـبـانـکـ قـولـلـرـنـدـ چـکـدـیـ ،ـ وـجـودـلـرـیـ بـرـبـرـیـهـ دـوـقـانـدـیـ :
— اـورـوـواـرـ !

پـیـهـرـ سـرـدـیـوـلـرـدنـ قـوـرـشـونـ کـبـیـ اـینـدـیـ ؛ـ پـاسـتـهـجـیـ دـکـانـدـهـ رـچـوقـ
خـاتـولـرـ سـجـدـیـ .ـ کـوـنـشـ نـایـیـورـ اـیدـیـ .ـ لـوـمـ اوـطـهـسـنـهـ ،ـ کـوـنـشـ مـائـلـ
ایـشـقـلـرـیـ اـیـمـنـدـهـ ،ـ آـلتـوـدـ رـنـکـلـیـ ،ـ اـیـکـ قـاشـ بـرـدـهـ کـبـیـ دـالـغـلـانـیـوـرـدـیـ .ـ
چـایـ اـیـحـدـیـلـرـ ،ـ یـدـیـلـرـ .ـ قـادـیـنـ کـیـنـدـکـهـ دـهـاـ صـوـقـلـفـارـ وـمـحـتـکـارـ کـوـرـیـنـورـ ،ـ
قـطـ دـالـغـنـ وـدـوـشـوـنـجـهـلـیـ اـیدـیـ .ـ آـرـهـلـنـدـهـ لـقـرـدـیـ کـسـیـلـدـیـ .ـ لـوـمـ طـبـاقـلـرـیـ
چـایـ طـاـقـنـ قـالـدـیـرـدـیـ .

پـیـهـرـ سـوـنـجـنـدـنـ بـاـنـاـقـلـرـیـ قـیـارـمـشـ اوـلـهـرقـ کـوـزـلـیـلـهـ قـادـیـنـ تـعـیـیـنـیـ اـیـلـیـورـ
اـیدـیـ .ـ قـادـیـنـ بـاـنـاـقـلـکـ کـنـارـیـهـ اوـطـوـرـمـشـ ،ـ بـطـرـیـ اوـزـاـقـلـهـ دـالـشـ اـیدـیـ .ـ
پـیـهـرـ لـوـبـانـکـ الـرـیـنـیـ آـلـدـیـ ،ـ اـوبـدـیـ ،ـ اوـسـ جـیـقاـرـمـیـوـرـ اـیدـیـ ؛ـ پـیـهـرـ
اوـقـشـامـقـدـهـ دـوـامـ اـیـدـیـورـ ؛ـ لـوـبـانـکـ بـوـکـوـلـیـ بـاـجـاـقـلـکـ آـلتـنـدـنـ بـنـهـ شـعـتـالـیـ
رـنـکـنـدـهـ تـیـ سـچـیـلـیـوـرـ اـیدـیـ .ـ دـوـرـکـونـ وـ لـطـیـفـ کـوـکـیـ پـیـهـرـکـ کـوـزـلـیـنـیـ
آـیـدـیـنـلـاـتـیـوـرـ اـیدـیـ ؛ـ لـوـبـانـکـ آـرـقـسـنـدـهـ کـیـجـهـلـکـ آـنـوـبـانـکـ اوـمـوـزـلـیـنـیـ طـوـتـانـ
بـرـ قـوـرـدـهـ لـاـ قـوـبـدـیـ ،ـ دـیـکـرـیـ صـیـرـیـلـدـیـ ...ـ آـشـلـنـمـشـ بـرـ اوـمـوزـ مـیدـانـهـ
چـیـقـدـیـ .ـ کـوـزـلـیـ يـهـ اوـزـاـقـلـهـ اـیدـیـ ؛ـ پـیـهـرـ شـاـشـیـمـشـ اـیدـیـ ؛ـ هـوـسـ
وـانـدـیـشـهـ اوـفـیـ دـهـاـ مـتـجـاـسـرـ اوـلـقـدـنـ آـلـیـقـوـیـوـرـاـیدـیـ .ـ بـرـآـرـ حـسـاـرـتـلـنـمـکـ اـسـتـدـیـ .ـ
لـوـبـانـکـ حـرـاـرـتـلـیـ وـحـودـیـ رـعـشـهـلـدـیـ ،ـ دـرـحـالـ کـنـدـیـنـیـ طـوـبـلـادـیـ
وـبـرـنـدـنـ فـیـرـلـادـیـ :
— آـرـقـ يـغـ !

دیدی . باشني صالحادي :

— ياری کوروشورز . باره که جکسکن دکلی ؟

پیه ر فارشیستنده صوئوق قابی ، قرارقطعی ویرمش مقاومتی ناشقه بر
قادین بولدي وسس چیقارمه دی ، آیرلدي . او طه قبوستن چیقارکن لوبا
ملقت بر بوسه : اشاره ویرمشدی . پیه ر کیدرکن کندی کندینه سویانیور
ایدی .

— حق وار ، بني نه دیه سوه جك ؟ نیجون تسلیم اولسون !
دلیقانی آغلامق ایستیور ایدی ، لوبای قبیدم صانیور ایدی .
اونک کوستدیکی جرأتلریله پک طبیعی و پک صمیعی اولا رف پلش دکلیدی ؟
قادین اولا رضا کوستدمش حالتنه بولنمش ایدی ... دلیقانینك جرأتی
بوندن کلشن ایدی ، یو قسه حرصن و قالقدن دکل ایدی . صوکره پیه
خلاصه ایلدی :

— بولیه بركنج قادین ایلک کوردیکی آدمه هاز نفس تسلیم ایدرمی ؟
دها بني ای طانیور .. بکلمک لازم ...

پیه بو مطالعه سنده ناکلیدی فنی بیلدنکی حالده ینه تأویلدن نفس قور -
تارمیور ایدی . ایکیسنکده او چای صحبتنده میلاری و محتری آنی وظیعی
اولشن ایدی . ایکیسی ده حرکتلرندن مسئول دکل ایدیلر . بو طبیعتک
ازلی قانونی ایدی .

محجا نیجون چکندي ؟ قوجه سی او زاقده و غائبده ... او حالده سربست
دکلی ؟ پیه دها درین ملاحظه لردن صوکره مناس بتلرینک بو شکلده تغیر
قالشن اولسنه منور اولدی .

بردنبره قادینک حاذبه لی کوکسی کوزینک اوکنه کلدى . صول مهمنک
اوزرنده کوردیکی پنه دنکلی چیرکی خاطر لادی . او چیرکی نه ایدی ؟
ای اولشن بر بیچاق یاره سنه بکزه یی بو علامتی کوردیکی دقیقده پیه ر
ذهنی یورمه مش ، او وقت دلیقانینك تکمیل دماعی ، سیکرلری و املاری
کنج قادینک جاذب وجودینه بالغلا نمش ایدی . آچیق الا کوزلر ؟ نیجون

بارد و دالین ايدى ؟ يارملى كوكى ينه پيشكاهنده تجسم ايلهدى ؛ يياض كوزل بىرىكىنى آغزىندن ديشاري چيقمش پنه دىلى كى او كوكى او زىرنىدە دوران پنه ياره يرى نه ايدى ؟
پېرەك بىنى ؛ فەكرى هې بونلاره دولى ايدى ؛ هې بونلار دوشونەرك يېكىن دعوتلى بولندىلى موسىو ژۇنيانك اوينە كېتىدى .

▼

ژۇنيانك عادى ايدى . او طوردىلى آپارغان قارما قارىشىقدىر ؛ مسافرلىرى كەلدىكى زمان كەنديسىنە ماصە او زىرىشە چيقمش ؛ دىوارە بىر عجم قوماشى آصمعتە مشغۇل بولدىلر . ژۇنيان بولە شرق مەمولاتى آزار ، طوبىلار ، فقط آزەصرە چوق كەمەدن اكتىيا آلدەلىنى دەكانە اعادە ايدىر . چونكە آلدەلىقىن خورقار . مسافرلەزىن دە او تنظىمەدە رأى صورار ، اونلار دوشوندەكلەرنى سوبىلنجە :

— بىكا قالىھ نەم آصدىنە كىبى دەھا اى .

دېر و مکالەتى دېكىشىدۇر . يەعنى سۈز دېكەلەتكەدە مەتادى دەكلەر . سادە بوقدر دەكل ، سزك ويردىكىكىز رأىي بىكىنەتكە كىبى سزك حقكىزەتكە توچىمى دە سانكە نەسانە اوغرار .

پىر بىر آز ايجىنچى آجق اىستيوردى . ژۇنيان ميدان براقهىدى . ژۇنيان كەندى كۆكىل ماجراسىنى آكلاڭىنە قويولدى ؛ ژۇنيان ايتالىيالى يۈكىل بى ضابطىك قارىستە كۆكىل قاپىرىمىش ايدى . قادىن مقابىلەدە قصور اىتمەش او لەلىنى ايجۇن ژۇنيان غايىت طاتلى مناسبتە بولتىور ايدى ؛ لەن اوعىشق وادىسىنە دوغرىيى سوپىلىكى سۈمىز ؛ دائىما سودا سەنگىنە دردىلى او لەلىنى هەركىي ايتاندىرەمىق است . ژۇنيان درىن سودا بىلەمكەدە فطرى ايجابى قادر دەكل اىكىن كوبىا اك آتشلى علاقەلەرە صوچامىش دە بولتىورمىش كىبى درد آكلاڭىز ايدى سوبىلپوردى :

— نە دېرسە كىز دېيىكىز ، قادىنلار بى سوهىمپور . آپارغاندەكى كوزل

پرموبیلیه ، یاخود او قشادقلری کوبك کبی بني قبول اینکه ، سومکه راضی
هولبورلر ؛ اکترينى مطلقاً سوارى مسلکنے منسوب ضابطه متوجه ء
بني جداً سومش قادينلارك كيم اولدىنى يىلمك استرىمىسىز ؟ بونلر بىم
درغوب بويودىكىم طولوز شەرينلە جوار كويىرنىدە الله پكىرىدىكىم كويىل
غۇچىزلىدر . بونلر انسانى حرصلە، اشتايىلە قبول ايدر ، سادەمەجە سارىلىرى ،
صوڭرىھ دوشۇنەدن آېرىلىرى كىدر ... بىكۈن قورودە بىنى بىكىلەن كوقچك
كويىل قىزىلدىن بىرىسنه كېدىسوردە ؛ مناسبتىز اوج هفتەدر دوام ايلىور
لىدى . نائىھ ياقلاشىنجە هوننكور آعلادىنى كوردم ، شاشىردم ،
سوردە ، صىقىشىدىردم ، نهایت بىكا شو جواب ويردى :
— آغلابورم ، آغلابورم . چونكە سنك اوستە بىشقەسىلەدە

كوروشىم !

بوسادە اعترافە حيران اوىلم ، المدىن كىلدىكى قدر تىلى ايتىم ، فقط
اورادىدە آكلادمك قادينلار بىغا علاقە ايلەمپور ، سادە او قشادلۇپ كېپور .
زۇنيان بۇنى سوبىلركن ، منسوب اولدىنى سفارتك مستشارىنى تقلید
ايدەرك باش يارماغانى مخاطبىنە دوغرى دېپور ، واو مستشارى طورلە ،
سوزلە تام تقلید ايدەرك هەركىسى كولدورپوردى .

سفارت مستشارى فرانسەنک اسکى بىر ئاعانىسى منسوبىدە ، اصالىتتە
مغۇروردر ؛ ذاتاً اصالىت عنوانىندن بشقە مالك اولدىنى بىر اقتدار يوقدر .
اوشاشغى يىلە كىندى كىي قوف ئەتمەتلىرىلەن انتخاب اىتىندر ؛ لىردى ايدەركن
داڭما باش يارماقنى كىندى صاغ كۈزى حذاستىن مخاطبىنە صورتىنە دوپھى
جىب طابانىجەسى كىي دېپك . كىندىلىنى يېك مقتدر كورۇن مستشار (روشامبى)
ھەتلەغاف آلتىنچە دەها بىپوك بىر مقامە تىين امرى كلىپور دىھ جىدى اميدە
دوشەر . اوئىڭىز ايجۇن بىتون استانبولىدەكى فرانسلارك استەزا سەنە اوغرار .
زۇنيان يابىدىنى تقلید ايلە ماسافەلىنى بىر دەها كولدىردى .

پېر كىندى عشق و سودا دردىنى آچەمدەن زۇنياندەن آېرلدى ،
موسقۇف بارىتە كىندى . لويا اورادە ايدى ، پېرە فوق العادە بىر معاملە

پاپه‌دی ؛ بر باشنه موسقوف قادینه تقديم ایدی ، دلیقانی بوقادینه دانس
آیدی . آندیشه‌ده ایدی . نهایت چوق اصراردن صوکره لوبادن مساعد
آلدی . ایرتی کون کیدوب اونده کورزمجک ایدی . لوبا دیبوردی که :

— کلکدن فائده نه ؟

— چوق قلبسزسکر ؛ سزی کورمک قونوشمق نم ایچون اک بیوئ
فائده‌در .

— کورمک ، قونوشمق ...

— لوبا ، سزی چوق سندلدر طانیورم صانیورم ، وسزی صوانه درجه ،
چیلنجه سویورم . سری هم صاف بر هشتیله کبی ... هم نواکی سویورم

— پک اعلا ، یاریں کلیکنر ناقلم !

قادین آبرلدی . پیهر دوشونیوردی ؛ اوت بنی دها ابی طانیه مهدی ،
خویمی ، اخلاقی بیلمیورده چکینیور دیبوردی .

پیهر لوبای اوطه‌سنده ، بر آز صولفون ویانقه بولدی :

— بوژور روم ! خسته‌میسکر ؟

— بر آز باشم آغزیور ... کچ ناعق ، شامپانیا ، دومان ...
کورولتی بکا کلیور .

— چوق یازیق ، هب بولنر ...

— یاشایه بیلمک ایچون لازم ! ..

پیهر یاتاغلک یانه اوطروردی : قادین صوری :

— دوئینقا مفهم ، سز نه پاپیورسکر ؟

آکلاندی ؛ باش مرخص برکون اول فرانس‌دن کلشن ، کورزو شمش ...
قادین دلیقانینک سوزنی کسدی ؛ باشنى کندىنه دوغرى چكدى ب
اونك داغنیق لبىقە صاجلىنى لوبا بارمقلەلە اوشقىوردى وباقىوردى ...
قادینک فکرى بشقە يرده اولدینى آشكار ایدی . لوبانك بو حالنى پیهر
آکلا دی ؛ کندىسىن ده صانک اوونك یاننده دکل ایش کبی ظن ابلیوردی .

فقط دها زیاده صبر و تحمل النده دکل ایدی . لوپانک او قشامه لریه مقابله ایلیور ، پک مسعود اولیوردی . لووا سویلنیوردی .

— دوشینقاجم ! ... کوچوک کوکر جینجعکم ... حانک اینجی ! ...
 پیه ر جوشمش ایدی ؟ قادینک لطیف وجودنی حرارتله ، هوسله بوسه به بوجیوردی . آو وحنه طوتدیلیه سرت و ایلیق مهملک کندی دامارلریه اساسله ایتدیک آتشلی جولا لمی ای دوینق ایچون کوزلرینی قایامشدى . لوبا راحتیزلفندن متولد صولوق چهره سی ، پودره مل تی ایله دها بیاض کورونیوردی . پیه رک عقلنه بنه کلدی و مراقق اویندی ، صورمک ایستیوردی . دلیقانلینک بر قاج نایه دوام ایدن حركتسزک او زریه کندینه کلن لووا :

— سوکیلم :

دیدی ... بو لطیف خطاب پیه ره صورمه حفني او نوتیدیردی . سوکیلم دیه ن آغزک و دودا قلک طبیعی قیدمزلی زنک ، او قیدمزلی رنک ک آرقه سندن کوریلن اینجی دیتلر دلیقانلینک کوزلرینی قماشیدیرمش ایدی . لو با دها سربست و جرأتكار اولش ایدی . قادینک مساعد و ضمیتلری پیه ری صوک درجه مسعود ایتش ایدی ، فقط بنه وصلته نائی اولمه مشیدی .

بان یانه یاتیورلدی :

— لووا جنخ ، روم ... سویلرمیش ؟ ...

بو سوژله برابر بارمغله قادینک کوکسنده کی باره بیرینی کوسته دی . لو با ، بر قاج نایه آکلامامش کبی دوردی ، صوردی که ؟

— هیچ پتروشقاجم ! ... صورمه !

پیه ر مرافقی حل امده مشیدی . افشار یمکنی برابر یدیلر . کنج قدین باره کیتمک ایستمهدی ، یمکدن صوکره برابرجه بر سینه ما یه کیدیلر . سینه ما صالحی بوش کبی ایدی . بر لوجه یه یولشیدیلر ، بان یانه او طوروب موزیقه دیکلیورلدی . او رکسته دی بیله ای بولدیلر . تحف بر فیله ایکیسی ده

چوچلر کې قەقەملە كولدوردى . فيلمك بىزىنده كنج بىزى بىيلان يوقاركىن لوبى حالاقەقەسى كىممەشىدى . سىجىلدەن بىرىسى : « صوصام » دىه باغيردى . پىرەدە كولكە باشلادى ؛ چونكە فيلمەك وقەبى بىلەنلىنى يوقولان قىرى ساخته ؛ حالبۇكە اىرى يىلاني سوپىلى بولىوردى .
لوبايى اوينە قدر كوتوروب قىونك اوكتەن آيرىلدىن صوکره سوقاقدە بالكز كىدركىن يە مخزون اولدى ؛ بوكونكى موققىتلە كىندىتىنە اومىدىنى سعادتى و كوكىل حضورىنى وىرەمەمىشىدى .

٨

كىچە باريسى كېمش ، ساعت براولىش ايدى . پىرغلطە يە ايمك ايجۇن دوغىرى يولك غلبەلكىنى براقدى ، آرقە طرفدن ، سېرە و يېھە جىڭ بازارى قورولان سوقاقدەن انكلەر سفارتە قدر كادى .

سوقاقدە سركلەر قوروولو ، انواع ميولەر ، موز ، بورتقال ، الما ، آرمود ، و دەدارلولىرى رىنكلى كاغذلار اوستىنە دىزىلى . بونلر ك اوزرىتە آصلمىش آبازورسز الكتيرىق لامبارى ميومۇرە ، آلتىندەكى كاغذلىرىنە طاللى يېشىقلار داغىتىيور . دەھا يېرىدە ، كوشكىي بازلاق بالقلەر، بالقلەرك قىپقىزى آغزىلىرى و آقان كىكىن قان دىنكلەر كورولىيور . صوکره هەرنۈعدەن سېزەلر ، و اوج آياقلى شرق ماصىلىرى اوزرىنە درلودرلۇ حلوالر ، جوپىلى طاقلىلىر ...

بۇوقت سوقاقدە كىمسەل يوق . صائىھىل دەكانلارك اوكتەنە اوپۇقلۇرە كىچەنەك سرىنلىكىنەن استفادە ئىدىسۈرلر ؛ بالكز توتونخى باغيرىيور ، هەرنۈعدەن سىفارەل دىه حايقىيور . اونك ياشىدە اختيار بىرآدم منغال كارسەچوملىمش قەھو پىشىيور . پىر بىر قەھو اصمارلادى ، بىر فنجان اىچدى :
— اندىم سىفارە لازم دەكلى ؟

پىر باشنى قالدىرىدى . يعنى ، شرق اصولى رد جوابى وىردى . بولە

باش قالدیروب صالحامق دلیقانلینک مددکننده قبول معنایی افاده ایدرایدی !
شیمیدی دار بر سوچاغه کیرمش ایدی ، پکتنه و قراکلچ ایدی !
یوقوش آشاغی اینیور ایدی . دریندن درینه سرخوش کمیجیلرک یاخود
لاترنازک بوغوق سلری کلیورایدی . جاده نک مردیونل قالدیرملری او رنده
استانبولی اشغال ایدن اردولره منسوب انکلیز ، فرانس و ایتالیان عسکرلری
طوبیلانشتر ؛ جمه ایرتنی آفشاری اذتی پکیریورلر ! اولرک قپولری او کنده
ضعیف ، فانس و دملی به بکزر ، صورا تمی مدھش بوبالی کوتو قیزلر دیزلس
بو عسکرلری بکلیور ، چاغریور . ایچلرندہ قارت ، شیشان ، ایری جنلی
قاریبلرده وار ! بو ایریلر عسکرلرک او کنه پکیور ، اولا بیورک دیه رجا ایدیوره
صوکر موافقت ایقیانلینه قابا کفرلر صاووریور . آره صره اجنی عسکرلردن
بردانه سی طاقندن آیریلیور ، قابانه طوبیلش کی او لدن بریستنک قراکلچ
قوسندن ایچری دالیور !

پیدر بودیک سوچادن قرم کوی کوپریسنه کلدی ؛ بوراده خلیجک غلطه
طرفتندک کوپری میدانی وارد . کوپری اجرتی طوبیلا یاجق مأمورلر اور تالفک
تمهالشندن استقاده ایلیوب آرقه لرنده بیاض کوملکلریله طرف طرف او بیورلرده .
پیدر کوپرینک اور ته سنده دوردی . خلیجک انتهاسنده کی ایوبک اوستنده
آئی باشیوردی .

دلیقانلی لویای ایکی کون صوکره کورمچک ایدی . آرزو ایتدیکی
معلوماتی آلمدندن قادیندن بر شی ایسته ممک ، بر شی قبول اینه مک عنم اینش
ایدی . بشقه درلو سوهم دیور و نفی جبر ایله قرار ویریوردی . لویا به
اولان سوکیستنک چوق قوتلی اولدیفی آکلایوردی . لویانک کول رنکی
کوزلرندک سرلری او کر نمک استیوردی .

شمدی کوک یوزنده کوردیکی ییلدیزلرده لویانک کوزلری کی ثابت
ایدی ، فقط ماوی ویارلاق ایدی . خلیجک ایکی طرفه دیزلس اول زمان
یچمنده کی معونلر ، چکدیرملر دلیقانلی به اسکی زمانلر حسن ویریوردی .
اطرافک ساکن و علوی منظره سی پیدرک شاعر لک حسلینی او بایدیرمش ایدی .

خليجدر ديشاري دوغرى آهسته آفان دكراك، كوبرينك آياقلرينه ووروشندن
· حاصل اولان خيشلى ايله كندى يورك چاربعسى آرمىسته مناسبت بولدى.
استانبول طرفه بگدى · منظره سى سنتون شقىه ايدى · كوبرينك
صول طرفنده شمانديرلره ياخود ريختمه ماعلى وابورلوك شكلرى كيجه نك
قراكلىنى ايجىنده سجىلىوردى · اوئلرلوك آرقه طرفنده ليماندە دميرلى ايڭى
بويوك اسكلير دريدناظنڭ دمير دىزەكارى وقوتلۇ بروزكتورلى استانبول
شهرىنە قوتلى ايشقىلار صاجيوردى · زرھلينك دمير ديركلەرنىن ايشقىلى اشارتلر
ويريلىور · بوكا علطە قولهستك اوزرىنەك اسكلير بكمىلر ايشقىله جواب
ويريلىور · دمير وكاركىر قولهلك و الكتىقلە مکالىسى بويوك شهرك هيتنلى
سکونى احاطە ايدىور ايدى ·

پىر وقتى بىك كچ اولدىنەماقىور، مىكىنى يوران شىلى، وجودنى
بۈرمقە ازمىك اىستىوردى · يولنە دوام ايتدى · استانبول طرفه بگدى ·
قارشىسىنە يك حامىك بويوك قوقۇي رىنكلى منظومىنى كوردى · او جىم
بنا صانكە شهرك خاھطى ايدى · استانبول بىك اوعلە نىبة جوق درىن
اوقيودە ايدى · واقعا استانبول اركن ياتار · سوقاقدە برقاج بىكىي پەراست
كىدى · ايزى صوبالىلە قالدىرمە ووربورلاردى · يارسىلى پىهرك دىمانى
چىلىشىوردى · شرق ايجۇن اوقدىنە ئازلارك ذەنتىدە براقدىنە ئائىرلە
بۈرادە بىر وقەنەق قەرمىان اولق اىستىوردى؛ فقط اصل مەم وقە كندى
بۈرە كىلە روس آتشى آرمىستە قودولىش ايدى ·

زەيە كىدەجىنلى بىلەميوودى · اسکى سرای بارقىك اىرى آغاج
كولكلىرى اونى چىكدى · سرايىك بويوك قلمە دیوارلىرى كنانىزدى بۈرودى؛
باب عالىنىك بد چەرملى قبوسىنە صولىدە براقدى، و بىر آز سوگىر بارقىك
مدخلەن اىچرى كىرىدى · اورتەدەكى جادەن تەقىب ايدەجىك يىدە صاغ
طرىقەكى اوقاق يولى طوندى، موژەنک وچىنلى كوشككە ئىل دیوارلىيە
دوغرى يۈكسلدى ... دەما كىتىدى، يېتىلكلەرى، اىرى آغاچلى آرقەدە
براقدى ونهايت دىكز كوروندى ·

پیور یولک برکنارینه او طور دی . پارق بوراده بیتیور دی . آشاغیده ، سک بیرانسک اسک دیوار لری میزده رق هر کون چکن آورو با ۱ اسک بیره سنک دمیر و لری وار ایدی . صاغ طرفنده مرمه نک انتهاز افقی و پارلاق صولرنی سیر ایلیور ایدی . قارشیده قره جه احمد مزار لفنا ک فره و پوکسک سروی آغاز لری کوزلری چکیور دی ، دها او زاقده بیوک آطه و هکه لینک تپه لری دکر اوره سنده بلیریور دی .

قارشیده کی لوحه نک بیوکلکی ، سحر کار هیبتی پیوه لو بای دوشوندیرمه دی . دلیقانی اوراده خولالر قورو بیور ، تاریخک معظم صحیه لری قارشیده بیور دی . یالکن ناشن ، عالمدن او زاق او له رق پیور بوراده کون شک دوغدیغئی بکله دی . کونش چاملیجه تپه سنک آرقه سنده ایشیقلر صاچیور واستانبوله ایشیق آناطولی داغلرندن ، شرق دن کلیور دی .

۹

پیور او کلیه قدر او بودی ، صوکره آرقداشی دور توینک اوینه یمک کیتی . دور توبلری برهفت در کورمه مش ایدی . قاری قوجه پیور ک اورون مدت کورو نه مسن و کوزلرینک بود غون لفته طاشر آتدیبلر . مادام دور توی آلامق ایستیور ، صوریور دی :

— غالبا کوکلکزی بربنه قابدیر دیکز ...

پیور تصدیق جوابی ویرمه دی ، حتی انکار ایلدی . یمکدن صوکره مدرس دور توبله کتاب قارشیده دیبلر . دور توبلر استانبولک یانغین کورمه بش محله سنده خراب بر او ده او طور بیور لردی . صالون آقار ، او طهرلر ک قبولی قایانماز ؛ فقط اوک اویله بر نظاری وار که تعریف او لمناز . خلیج ، مرمه ، آطلر ، اسکدار ، وبغاز ایچی تا دولمه باخچه به قدر آیاغنک آلتنده در . دکر جیلکه پاک مراقلی اولان دور بوی اوک بالقوته جیقار ، دور بینله کلن چکن وابور لری تعیب ایدر و بعض آکیجیلک مسلکه کیرمدیکن ندامت ایدردی .

صوکره چای ایچدیلر . عثمانلى باشقىسى مدیرىتىك بىر قاچ كون صوکرم
وېرىجى قوستوملى بالو حقنده چوجوقلر آنالىرىنە عقل سورىيورلۇدى .
واقا باشقىنىڭ بالوسى موسمك اڭ بويۇڭ وقەمىسى عد اوئلىيور ايدى . حربىدن
لولكى مسامەتلرى وشىلكلەرى احىا ايدەجىك دىورلۇدى . هەركىس چىشىد
چىشىد قوستوملىرى بولقى ايجىن دكان دكان دولاشىوردى . شرقىڭ، غربىڭ
بۇتون قىلغۇلىرى بالودە كۈرۈلەجىك ايدى . بانودن پېھرەدە بىر دعوت كەلەش ايدى .
مادام دور تۈينىك قوستومنى قۇنوشىدیلر . چوجوقلر مان شىمىدىدىن تەخىن
قوستوملىرى كىرمەك اىستۇرلۇدى . اوئلرە رەنكلە قاشىلدەن اۇواب اوپىرىدىلر .
پېھرە « داشا » لەقى وېرلىدى ، دىلىقانلى بوكۇنى شو مسعود ئاٹەلە اىجىندە
چوقى كۆزلى كېرىمىش ايدى .

آقشام يەكىنى دوستى زۇنياندە يىدى . زۇنيان يى دوغان تۈرگە ملى
مداھىسىنى مراقلە تعىب ايدۇر وېرە كەنن آلقىشلىيوردى .
بو كېچە پىدر بارە كىتمەدى ، ايركىتىن ياتدى .

ايىتسى كون مكتوب يازماقىلە مشغۇل اولدى ؛ ساعتە باقدى ، لو بايى
زىارت زمانى كەلەش ايدى .

..

لوبا سوقاغە چىقەجق كې كىنىش ، كېغلى ايدى :

— دون آقشام بلکە بى آزادىكىز ، فقط بى بارده دىكىدم ...
— بىنە كىتمەدم ،

قادىن تىجى طورى كۆستىدى .

دليقانلى دوام ايتدى :

— يارىن دە كىتىمەجكىم ... بالو يە حاضرلىيورم .
— مانكى بالو ؟ .

پىدر بالو يە آكلانىدى ، صوکره لوبا صوردى :

— اورادە كىملەرى بولە جىسلىرى ؟ .

- پلچو قلریزی ...
— اما بنی کوره میه جگسکنر .
— نه دن ، سزی ده کتو روز روز .
کولکه باشладی و دیدی که :
— بو کون چوق فونوش میه جغز . برقادین کله جک ، بکلیورم .
— ناصل قادرین ؟
— کلنجه کور رسکنر اما صاقلانی ، او سزی کور مسون .
نوبا بیویک بر دولابی الله اشارت ایتدی :
— هم اکانیر رسکنر . کله جک قادرین هم صوک یوزو کی صاتین
آله حق . ایکی دفعه صاته نیتلانمش ایدم ، دورسون دیدم ، بو کون صاته جنم .
یوزو کی کوستردی ، بو قرمزی یقوت ایدی ، آلتون خلقه سی و طاشلر
چوق کوزلده :
— هم چوق آجیورم ده ...
— بوی صائمق یازیق و کناه : .
— یازیق کناه نه دیمک ، چاره یوق ...
پید چوق صیقلیدی . دها ایلک کوندن بری قادریک زو کو دنلکنی
آکلامش ایدی . فقط بولله صوک مجوه هنی صاته حق و ضمینی کشف
ایده همه مش ایدی ، قلبی ازیلدی و دیدی که :
— کوژل کوکر جینم ، بو یوزو کی صائمه .
— لکن پاردم یوق ...
— بن بولورم .
— بن بولورم نه دیمک .. بن سزدن سانیم قبول ایتم . هم بن
سزک نه کزم ؟ یاره بولق بکاده قولای ، مسکین اختیار بر روم ذنکینی
وار ، هر کون بکا تکلیفلرده بولنیور .
— آمان لوبا ! ..
— کور دیکزی نصل با غیر دیکز ؟ آه پیرجکم ، بیله ک بو حیاتندن

نقدر يورولدم واوصاندم . کيجهلري بارده آنجق قارن دويورمچق واوطه
کيداسني چيقارمهچق قدر قازانيورم . او حالده يا مسکين روم .. ياخود بر
باشقه جاده وار اما ، اواني يابق ، او يوله کيرمك قطامي ايستميورم .

— نصل يول لوبا !

— صورمه ؟ هر حالده بن حياته بر انتظام يول ورمليم . يوشه
دایانه ميهجم .

— لوبا، بن سني چوق سويورم . ومسعود کورمك ايستيورم
جواب ويرمك اوزره ايكن قابو وورولدي . لوبا پيهده :

— چابوق صاقلان .

دیدي . دليقانلىي دولابه صوقدى وقاپوسنى قابادى .

پيهدر دولابك ايچنده لوبانك ايكن اونابنك آزدهسته کيبدى . اونابلر
حالا قادينك قوقوسى ويربوردى . بر دانەسىن قوقلاadi ؛ اليسنك ايچنده
صاحبتك بولنيشنه تامف ايلهدى . ديشاريبدن ايشيديلبوردى :

— بوئزورکوزل مادام !

پيهدر دولابك آزدهلفندن کورويوردى ؛ كلن قرمى صاچلى ، کوزل
کىنىش ، قولاقلندە ايرى الماس کوبالو طاقلى اوافق جئىلى بر قادىن
ايىدى . ديووردى كە :

— مكتوبكزى آلتىجه هان كىلدم ؛ سزه خدمت ايتىك ايسترم .

مسافر عجله سوز سوييلبوردى . لوبا ديدى كە :

— مادام ، ايشه يوزوك ...

— کوزل بر ياقوت ! يازىق كە بونلرڭ قىمتلى دوشكوندر ...

— بن ياقوتلىرى چوق قىمتلى صانىوردم ...

— اوتن ، باشقه مملكتىلدە بلدىك... فقط بوراده سز دوسلر چوقلىق
اولدىكز ، چوق مجوهر صاتيورسکز ...

— بى سوکره ؟ ..

— بنی دیکلیکز ؛ دیدم با ؟ سزه خدمت ایمک ایسترم ؛ سزی سودبیکم
ایچون بو یوزوکه ایکیوز لیره ویره بیلیرم ...

— هپسی بوقداری ؟

— نه دیمک بوقداری ؟ دها فضله قابل دکل ...

پیهر دولابده حساب ایله‌دی ؛ ایکیوز لیره دیدبیک پاره او زمانک
بورسیه کوره بیک سکنر یوز فرانق طوتیوردی ؛ حالبوکه یوزوکه قیمتی
اک آشاغی سکنر بیک فرانق ایدی .

لوبا سویلیوردی :

— مادام ، بو یاقوت خلقه‌سز اوله‌رق محاربه‌دن اول اوچ بیک
روبله‌یه آلمشدر ...

— خلقه‌نک ذاتاً قیمتی یوق که ... هیچ موده دکل ! صانع ایچون
خلقه‌پی دکیندیرملی ... دیدم با ، مقصدم سزه خدمتدر ...

مسافر قادین کیتمک ایچون بحرکت کوستردی . لوبا اصرار ایله‌دی :

— مادام ، عجله ایتیکز ... دوشونکز ...

— نم دوشونه جلک برشیم یوق ... سزی ده صبیقشدیرمک ایسته م .
سز دوشونکز ! بن صوکره ینه کلیدم ...

لوبا قبونک یانه قدر کلدی :

— ویریکز ایکیوز لیرای ...

یاقوت یوزوک مسافر مادامکه چانطه‌سته دوشدی ، ماصه‌نک او زینه
ایکیوزلک تورک قاشه‌یی قونولش ایدی . قادین دیوردی که :

— کلدیکمه بیله نادم او لدم ... ایشم چوچ ، یوزوکه صرف سزک کوزل
خاطرکز ایچین آلیورم ... هانی خدمت اولسون دیه ...

قادین کیتندی . پیهر دولابدن چیقدی ؛ پلکحدتی ایدی :

— چوچ عجله ایتیکز ! یوزوکه قویو مجبلرم بیله بش آلتی بیک فرانقه
صانع قابل ایدی ...

— خیر پیهر ! بن شیمدى صائمه ایدم ، شیطان قاری بر هفته مسکره
کلید و بلکه یوز البدن زیاده ویرزا ایدی .

— ذوقورت اوله ینه بو دقیقه به قدر عمر مده متائف اوله دم . آه
زنگین اوله ایدم ، در حال بر لکده کیدر دک ...

— نزهه ؟

— ایتالیا ...

— ایتالیا هی ؟ خیال : هایدی سن آرتق صاووش : یازین کورو شورز .
بو کیجه بولو شه می جنر ، معلوم میا ، باتوکزو وار . کوزل اکلن ! بی او نو ته ...
بی سو یورسلک دکلی ؟

پیهر باشیله اوست اشاره بیا بدی . دلیقانی فادیه محبتله او بدی ،
قوچاقلامق ایستیوردی ، لوبا ، مقاومت کوستردی ، او فی قبیه قدر تشیع
ایندی ، قبو قاباندی .

١٠

پیهر بالو کیجه سی ایچون کیفته او بیار بر فوستوم هنوز بوله مامشی .
زونیان ایله آرقداشلری استانبولک یکیجری موزه می مدیرندن اسکی
تورک اتوابلری تدارک ایتشلر دی . بو موزه نک مدیری مویخنده تحصیل
کو درمش آچق فکر لی بر کنج تورک ایدی . بوندن بر دانه ده پیه ره ویرمک
ایستدیلر . پیهر یکیجری البسلینک آغیر و دانسه الیریشلی اوله ینه
بیلیوردی ، آلمدی .

بو مسئله ده پنس پیهر ک امدادیته ینه شدی . پنس پیهری آرتق
جدی حایه ایلیور ایدی . او بالوده دلیقانی ری احبابلرینه طاغن و رهبرک
ایلک ایستیوردی .

پیهر بر قاج دفعه دها پنسک قندیلیله کی بالیسته کیتمش و هر
دفعه سنه بو اسکی تورک بالیسته ، ایجریسته مفروشانه و حیاته مغلوب

اولش ایدی . پیور دوم ایلی یاقه سندن بیندیک قایقله بوغازه آجینجه
قندیله کی قرمزی یالی بی او زاقدن کورر ، یالینک بخمره لرنده کی فسلره ،
شرق کاری بردله حیران اولوردی .

بوغاز ایچنک قایقله بیله دکشمتر . اسکی خر رلک تصویر ایندکلری
او اینجه ، نارین ، طریف ایک اوج چفته بوغاز ایمیجی قایقلرینک شیمیدی
بالکن اسی قالمدر ، عادی صندالره ، بالقیعی صندالرینه بیله قایق دیورلر !
بوغازک ایکی قیسندمک داغلری ، او نلرک ذمرد رنکلرینی ، قرمزی
طوب رافلرینی ، قیلرده کی شرق او لرینی پیور سیر ایدرک قایهده ایلر میلیور ؛
سوکره بوغازک اک کوزل تیدلینه بر طاقم آمریقالی متشبلرک قوردقفری
غلذ و بیزین ده بولینه قیزیوردی ...

یالی به یاقلاشیورلردى ؛ ریختیم ، آرقه سندمک بویوک قبوقورولیوردی .
قابل یاتاشدی . پیور ریختیمه آتلادی ، ایکی با صاق مردیون چیقیدی ،
بویوک بُر قبودن جسم حولی به کبردی . بوراسی بیاض مرمر دوشلی ،
آیدیتلق ، و اطرافی جاملی ایدی . صاغنده کی بویوک یلک او طھسی کاملاً
بوغازه ناظر ، یوقاریدن کلن آقینتی صولرینی فارشیلیور . صولدہ بویوک بُر
مسافرا او طھسی ... او طھنک آلتندە کی قایقخانە دن دکرک چارپینتیسی ایشیدیلیور .
آرقه طرفده یالینک با غمھی خفیف یوقوش حالتده دوا م ایدرک سو قاغه قدر کیدر .
آلت قاتدە کی مر سرحو لینک بِر کنارینه قورو ملش او لان چفته مردیون یوقاریده
بویوک صالحه چیقار ، بونک طاوائی اسکی تورک مماریسی اصولنده سو سلنمشدر .
کنارده کی او فاق برسالون پرنسک جرم سیدر ، پرنسک جرم اشتغالنک
بخرمھی دکزی وقارشی طرفده کی ، استانبولک فتحی زمانندن قللہ روم
ایلی حصارنی کورر . روم ایلی حصارینک اتکلرندە ، ریختیم آرقسته
صره لئیش تورک مزارلئی واردر ؛ آن اطاولیدن روم ایلی بچکوب استانبولی
فتحه کیدن ایلک تورک عسکر لرینک مزارلری بوراده کوریلور .

کونش با پیور ، روم ایلی حصار قو له لری غربوک او لا قرمزی ،
سوکره لیلاق رنکلری ایچنده قالیور ؛ آفسام کولکسی یواش یواش

قلمه نك بوجلرينى صاريور ؛ بو فوق الماده منظره يى سير ايدرىكن پرنسىك سوزلىنى ئىمير ، ديدىكىز اوقاق صالحوندە دىكلىبورايدى . صالحونك ديوارلىنده پرنسىك بىر جوق طانيدقلرىنىڭ رسملىرى واردە ؛ بولنرك بىضىلىرى دىنابه دوادع ايتىلدەر . ايجىلنندە استانبولك كېرىدىكى انقلاب سەھلەندە و مخاربەلردى بىك كىنج اىكىن مەنكۈرەسى اوغۇرىتە اولومە قاوشانلاردى واردى . او رادە عسکر ، دسام ، كېچىي ، محىر كېيىمىتلىك رسملىنى بولورسكتەر كە هېسى بو مهمان نواز يالىنىڭ مسافر لەكىنى ايتىلدەر . پرنسى بۇتون خاطرلەرلىدە دولو اولان يالىنى چوق سومەر واستانبولە مەفتۇندر . او ، غېرى بىك فنا نظرلە باقار . پرنسىك خصم واقرىياسى ، صرم ايلە آورو بادن كلوب يالىدە مسافر اولورلۇ ، سوکىر . كەلەكلىرى شەرلەم دوزلۇ كىدرلەر . قادىن مسافرلىنى آغىزىلار ؛ بورادە حضور و سکون اىچىنده او طوردر . يىمير ، او نىكلە قۇنوشدىلىغى زمان ، سز بوساكت عزلتكا ماڭ بارلاق كونش ايشىغىسىز دىرىدى .

• •

— سزە بىر ماڭ دونيا كوبىلى أتوابى ويرەيم . اىنجە كىتىن يايلىمىشىدە ؛ اطرافى قىمزى ايشلەيدەر . أتوابك يىشىل كىرىتە شو خنجرى كېرىكىز ؛ خنجر بىك بىك قىمتلى بىر دوستىمن يادكار قىلىشىدە ...

پىر أتوابى اويدىردىقدن سوکىر راحت دانس ايلە بىلە جىكى آياق قالبىرى آرادى . ذاتاً بىت اوغلاندە بۇتون البىسەجى و آنىقەجى مفازەلە بىبالو ايلە مشنۇل ايدىلەر . سوکىر باشته صارەجق بىردى صاريف لازم ايدى . بولنرى بولق اىچيون پىر برقاج مفازە دولاشدى .

بو نوع مفازەلەك صاحبلىرى ھې اختيار بىودىلدەر ، انصافىزدىلە . بىردىن تىنالى ، التفانلىر صاوورلۇ ، سوکىر مەشتىرى يى دەكانت اىچىرىسەنە چىكوب قەھۋە و سىفارە اكرايم ايدىلەر ، چىشىد چىشىد قاشلار ، تىسبىحلەر ، آنىقەلر ، تاركىلەلر ، چىوقلر ، لەكىن اىرىيكلەر ، بابوجل مىدانە چىقار . دەما سوکىر .

حیله‌لی بخارا خالیلری ، یامه‌سی سزک کورمه‌میه جککنر بلوچ سجاده‌لری
یاخود دها مجھی ایسه کنر آلمانیاده درسدندن یکی گلش ساخته شیروان
خالیلری یارله سربلیر . بوایشقلر آراسنده آره صرم‌حقیقی ریبارچه بولورسکنر .
قوچه شرق ! استانبولدن تا ایرانک ، افغانک ایچر لینه قدر دانما شعر کبی
خالیل و سجاده‌لر ایشلهز ، بونلر زنکین ، آهنکلی ، ساده وزینتیلر ...
او مملکتلىك لاهوئى الرى و خلقه صنعتکار دوغان و صنعتکار اولدیفتانك
غرقنده اولیان مخلوقلری بوبدیع ازلى دانما میدانه کتیر . او نلر شاعر در .
شعر لینی او قویه حق بردە ایشلهز . مشتاقلرینك آیاقلری آلتە سدر !
بوتون بونغیس ازلىك فیأتلىرى مشتريسته کوره دکیشیر ... بازارلۇق
او زون سورر ! مشتیلر هېچ يەمیورسە ایستېلن فیأتك اوچدە بىرنى
ویرر ... دکانجى غریب تکلیفلر ایدر ؛ افندىم سز آلیکنر ، شاید خوشکنر
کیتمىزسە صوکرە برباشقەسىلە دکیدىشىریرز دير ! نهایت فیأت تقرىر ایدر ؛
اختیار یەھودى سزى دکانك قیوسنە قدر كتىرر و ضرداشتىم ، سفتاح
اولسون دې ویریورم دې بىنلر صاوروور ...

باونك باشلامە ساعتى ياقلاشىوردى . پىر تدارك ايدىيکي انوابلىرى
كىدى ؟ بىر عربه كتىرەمك اوزرە اوشاغنى كونىردى ؛ خدمە معلم افندى بى
بو غریب قياقتىدە كورمكە كولومسيوردى . پىر بىمناسپ آباز تمان بولوب
تقل اىتكە، مكتىبە اقامىت اىتمەمكە قرار وىرمىشىدى . نەقدر اولسە مكتىبە
دليقانلى ایستەيکى سربىتى بولەمیوردى . صوکرە تۈركىلدە، عبدالحېيد
زماتىندا قالە زىادە تجسس طرف وار ايدى .

باونك وىرلەيىكى باقىه دىركتورىنىڭ داۋەسى ، حربىيە جادە سىندە ،
از منى منازارلىقى طرفلرنىدە ايدى . اون دقىقە صوکرە عربە بى داۋەنىڭ
او كىندە دوردى ؛ عىن زمانىدە توقف ايدىن بى او توموپىلەن آىي اويناتاڭ
چىنكانە ايلە آىي قياقتى كېرىمىش بوجىت دها اينيوردى ؛ پىر آىي ايلە آىچىنىڭ
آرقى سىندەن كېرىدى . بالو باشلامىش ايدى ؛ دانسصالونلىرىنى چىقان مردىونلر
آدم آلمیوردى . آىي شاشىرىمىش ، ساكن دوريور ايدى ؛ آىچى درت

آباقل آرقداشنک اطرافنده برقاج دفعه صیجرادی، هر طرفدن آلتیش سلری قوبدی.

پیز بالویه کیدنجه ماسک و غریب قیاقلر آلتنده کیمسه‌ی طانیه‌مدتی. اور تا ده بر آلالای چنلى، ڈابونی، هندلی و کوردل، تاوارلر دولاشیوردی. صوکره عجملر، اسکی تورک اوینغوره‌ملی، و بر چوق‌ده تورک خانطی واردی، بو خانملرک پك چونع حقیق تورک قادنی ایدی.

بر طرفده پیکیری طافقی کوددی، بونلر رنکارنک البسلیله، قرون وسطی سلاح‌بله کوزه چارپیوردی؛ اوزرلرنده مجوه‌لی قیبلجیلر واردی. پیز بر بخربنک اوکنده دوسی ڏونیائی کوردی؛ یانشده بر عجم کوزلی وار ایدی. قادنیک‌شیوه‌سنن ایتالیاز سوکیایی اولدینی آکلادادی. دها ایلریده پرننس واسنگری بولدی. اون سکرخنجی عمر تورک سراي قیافتنه کینمش اولان پرننس حقیقة کوزل ایدی. پرنست اوزون ایسلکی اتکلرینی خلایقلر طوتیور، کندیایی ده هینلی دولاشیوردی. پیزه‌ری چاغیردی:

— برابر کلیکز، سزی بالو صاحبسته تقدیم ایده‌یم:
پیز یورو دی، چینلی مانداره‌ن قادنی قیلفته کیمه‌ش اولان بالو
صاحبی پیزه دیدی که:
— دانس اینک ایست‌سکز البه.. کلیکز سزی دانسی سودن قادنلره
کوتوره‌یم.

پیز اون ندر قادنی رقصه دعوت ایله‌دی. غریب انوابلر آلتنده بونلرک هیچ بیسی طایق قابل دکل ایدی. بو آرالقی بالنرندن مجوه‌لر ایچنده بر قادن پکدی؛ او صاحبی مادام پیزه دوندی؛ پکن مجوه‌لی قادنسته خطاب ایدرک:

— عزیزم، مساعده کزله سزه تقدیم ایده‌یم، موسیو پیز ددوون...
مادام X... هوائی شمندوفرل دیرکتورینک زوجیسی...
پیز حرمتله اکیلدی، فقط درحال اوزاقلاشدی. بو مکف قادن

برکون اول لو بادن یاقوت یوزوک آلان ، دها دوغریسی یوق بهاسنه قلایانز روم قاریسی ایدی . دیلک استانبولک هوانی دمیر بولاری مدیرینک قاریسی فلاکه دوشمش موسقوف قادیلرندن بجهه طوبیلیور ، صوکرا اوئنلری طاقوب طاشدیروپ شهرک اک بویوک بالوسته مکلف بر مادام کې دعوتنى کلیور ایدی ! . پېرلک بورکی بولاعش ایدی ...

پېر دانس باشладى ؛ صرتىنەكى بياض اليى دىلاقلىھ چوق ياقىشىوردى . اوينادىنى و برابر دوندىكى قىزىلرک كىملر اولدىنى هىچ بىلىمپوردى . بر دانسى دىدىكى :
— موسىبو ، ئىن ايدرم ، سز استانبوله يك كىدىكىز ؟ نە كوزمل المۇ دىكلى ؟ .

پېر لو بابى خاڭارلاادى . حاضرلامە سوزلەدن برقاج دانە مىرف ايدرك مادموازىلک اۇوابىنى و دانسده كى طاتايلىنى تېرىك اىتدى . تېرىكىلەن قىزمەتىسىس اولدى ؛ دىلتانلىي آنانسە تەدىم اىتك اىتدى . دولاشدىلر ، والدە خانى بولەمدىلر ، بر دانس دها باشладى .

اشغال ضابطىرىنىڭ چوغى اوينىفورمهلى ایدى . انكايىزلىك قىزمىرى جاڭتلرى ، ايتاليا ئانلىك كول دىكىنە ياخود يشىل و صارى قوستۇملرى و سىھصىق اوينىفورمهلە دانمى دانسلرى فنا دىكلى ایدى . اك فنا كىنۇش اولان فرانز ضابطىرى ایدى . ايجىلەنە صارى چىرمەلە كەنلر بىلە وارايدى . بر قاج اختيار موسىبو فرافلرک اوزىزىنە بر عرب مىشىعى كېرىمىش ، ياخود باشنى بر صارىق طاقش ايدى .

ژاپون باش قومىسى قىصە بولىلى ، آجىق ماوى اىيكلى اۋاپىله هەركىك خوشنە كىتمىش ایدى ، او ، كولىور و صارى دىشلىنى چىقارىپوردى ! آمرىقا باش مىرخىنىڭ قارىدى هىچ بر دانسدىن كىرى قىلىپە كېرىمىش بولىلى و شىشمان ھم آق صاجلى اولان بوقادىن تۈرك قادىنى قىلىپە كېرىمىش ایدى . پېر بۇ قارت قارىلەدە دانس اىتدى و اوتك آغزىندن فېرلايان انكىزىجە كەنلەرى دېكەلدى .

صوکره اسکی پادشاهلر سرای مخصوصلرندن پرنسس لیلانک قولنه
کبیدی، او نکله رقصه باشладی. پیدر بوسلطان خانمی برآسریهالی قادین ظن
ایتش ایدی، خطاطی آکلاینجه اعتذاره باشامق ایسته دی:

— ذات فغیمانه لرندن رجا ایدرم که ...

— ترا لا لا ... ترا لا لا ! ...

قادین افندی بولیه آلالی جواب ویردی، یا کاشلقدن منون اولمش
ایدی و علاوه ایله دی:

— کاکیزده سزه قیزی عی طانته يم.

قادین افندی قره قوری بر شی ایدی. ایلریده برضابطک یانشده دوران
اون بش یاشلرنده ماوی البسلی، صاجلنندن پنه قوردله لی کوزل بر
قیزی کوستردی و:

— ایشه .

دیدی. لیلا خانم افندی صابطه برشیلر سویله دی، او چکیله دی کیتندی.
پیدر شاشیرمش ایدی. خانم افندیتک قیزی ده، دانس بیلیوردی، بر تانفو
باشلیوردی. تانفو اوینادیلر، محجوب قیزدن پیدر ایکی اوچ کلهدن باشقه
سوز ایشیده مددی، فقط رقصک صوکنده کوزل یوشاق الی او زامه رق
منون اولدینه آکلادنی .

بو اشاده بر حرکت اولدی؛ سرایه منسوب بیویک برآدم کلیوردی.
خانه صاحبه سی کلن عثمانی پرنسنگ یانشده ایدی. پرنس بیاض بیقل، غریب باقیشی
برآدم ایدی. عبدالحیمد زمانشده دوام ایدن بربوع محبوسیندن قاله حزر ماوی
کوزلرنده کورولیوردی. بو پرنس روایته کوره موسیقیدن و رسمند
آکلارمش. حتی تابلو لرندن بر دانه سنی پارس صالونه کوندرمشلر اما
فرانز سفیری بر درلو بو رسم تابلو سندن خبر آلماماش ! ...

پیدر پرنس واسبدغلک یانه صوقولدی. کوره کلری آدم لرک و قادر لرک
کیملر اولدینه، هانکی مملکت مالی اولدینه او کرمه نیوردی؛ نه فانده که
پرنسک احبابلری راحت قو نوشمه میدان بر اقیوردی .

پیور آلت قاهه ایندی ، بوزولش ایدی ، غلبه لکدن راحت دانس او لو غیوردی . آلت قاده بر طاق اختیار موسیول ماصه اطرافنده برع او سیاپرلردی . کیچه یاریسنی ایکی ساعت چکبوردی . بر کوشده یک یه نفرده واردی . پیور بیلاردو ماصه سنک اطرافنه طوبلاعنش بر قاج کچ قیزک یانه صوقولدی . قیزلره بونه دن شامپانیا کتبردی ، بشه دلیانلیل درلو یه جکلر طاشیورلردی .

فرانس سفارتی مستشاری یانلرینه کلدی . مستشار حضرتلى بلبیجی قیافتە کیرمش ، قارنلە اوستنده ایرى لبلى الله کنى طویوردی . قیزلره لبلى اکرام ایندی . مستشار معنادی اوزرە عظمتلى طورینى براقیور وباش یارمۇنى دائىما مخاطبە دېکبوردی . پیورى کورنجه :

— واى ، ما کدونیالى ! الندەكى ما کدونیا صلاطەسى ...
دې نكتە صرف ایتك ایستەدى . کولوشىدیلر .

موسقوف بارندە لو بامك ماصه سندە کوردیک انکلیز ضابطى پیورک بۇ آرالق کوزىنە ایلیشدى . انکلیزك اینجە و ضعیف چەرمىنى ، چىكك دوداتلىنى و دىلىش فېرچەسە بىزەين قىصە و سرت بېقلەنی درحال طانىدى . پیور یاندە بولنان قیزلەن بىرىسنە ياقلاشدى ؛ بو قیز روم ایدى ؛ باباسى مشهور صرافىلەن ايمش ؛ سورادەن بورادەن حرب عمومى دوکونتسوسي طوبلاعنى ماللىرى يۇنان اردوسەنە صانقەلە ، بوزولش اولان نۇوتى اعادە ایدن بو رویى کندى محىطى ايشكىدار صايور ایدى . پیور قىزە بوضابطك كېم اولدىمنى صوردى :

— نصل ، سز بو انکلیزى طانیورمیسکىز ؟ اوحالدە استانبولك بىك چەممىسىكىز دوستم ! بودات انکلیزلەك امنىت مدیرى ، دها اىپسى « اىشلەكىن سرویسى » رئىسى میرآلاى بونغىيەلدر میرالاى حقنده بىك درلو روایتلر دولاشىر اما کندىسى بىك نازىكدر . بابامك اوکا چوق حرمى واردە . بو آقشام نىدرە نىشەلى ! اوئىك نىشەلى کونلرى نادردر ! .. واقعا میرآلاى جنابرى بىك بشوش کورنېوردى . الندە ويسكى

قدحی ایله بر شیل آ کلایسیور، اطرافنده کلیر کولیور ایدی . روم قیزی دوام ایتدی :
— انکلیز میرآ لاینک سلطان نزدنه چوق خوذی وار دیبورل ...
بو آناده ، آز اول بخت ایدیلن عثمانی پرنی او صاحبه سنک قولنده
بو فهیه یاقلاشیوردی . میرآ لای بونفیله د عثمانی پرنی پک حرمتله سلاملاדי :
حالبوکه بُرنس خفیف بمقابله ایدوب دورمه دن بکدی . پیدر بوجاله شاشمادی ،
او زمان عثمانی تحتمد او طوران بادشاهک انکلیز لک بنده می او لدینی پک
اعلا بیلیوردی ، استانبول بادشاهی افاطولیه باشلایان ملی حرکتی رد
اعتش واخر کنک باشندگی تورک منجیسی مصطفی کمال پاشایی حکوم ایمن
ایدی ! ...

پک کنج وبشه برعثمانی پرنی دها پیده د یاقلاشدی ، بو دلیقانلیک
بو غازنده عثمانی خاندانه مخصوص نشان آصلی ایدی . بو پرس غلطه سراي
مکتبنده و پیده دک طلبسی آرم سنده ایدی . پیدر صور دی :

— بونسوار پرسن ! بالوی نصل بولیور میکز :

— چوق کوزل چوق !

پیده انکلیز میرآ لای حقنده معلومات ایدینک او زره کنج برسه
صور دی :

— انکلیز میرآ لاینی طانیور میسکز ؟

— اوست .

پیده پک اعلا بیلیوری که طبله سندن اولان بو کنج پرس بر طاوه
ستکوک لهوانتلره هر آقشام قاباره قاباره دولاشیر و حقنده پک فنا سوزل
سویلنر دی . پرس دیدی که :

— اوست طانیدم . اکنیا یوقاری به سرایه کلیر . صوکره موسقوف
کوزل لرینک امداد جیسیدر . آجانم ، بورالینی سزده نم قدر البه او کر .
مشکندر ، برآز اول همشیره زادم خانمه دانس ایلیور دیکز . تبریکات .

— پک کوزل و کبار خانم ...

ذک نظری بر ژابون کاتبی بو آرالق یانیزدن پکیور دی ، پرنی

سلاملادی . پرنس در حال پیه‌ری ژاپونی به تقدیم ایتدی ، خوجه‌مدر . مشهور مجرردر دیدی . واپکسین بالکن برآقوب بالترندن صاووشدی . ژاپونی ایکن سنه‌در ژاپون باش قومیس‌لکنک باش کاتبی ایمش . هر کسی طانیور و هیچ برشیشی کوزدن قاچیرمیورایدی . پیه‌ر ایله ژاپونی بزر قده شامبانيا ایجادیلر .

آرتق غله‌لک داغیلیوردی ، آز او بونجی قالش ایدی .

پیه‌ر پرنس واستبرغله وداع‌ایتك اوزره یانه کیتندی . پرنس وقت کچ اولدینی حاله بک اوغلنده قایلیور ، ایکن چفته قاینیله قندیلیه بالیسته کیدیبوردی .

پیه‌ر پرنسله ودادعن صوکره تکرار ژاپونیتک یانه کلدی ، قونوشمه باشلادیلر .

۱۲

ژاپونی صوردی :

— او کنج عثمانی پرنسنی طابورسکر دیمک ؟

— اوت مکتبده‌در ، خوواردالقدن کری قالدینی یوق !

ژاپونی خفیف کولیور ، بو ملنک ممتازی خلافه اوله‌رق قونوشمق ایستیوردی . او زاقدن فرانز سفارت مستشاری کوروندی ، ممهود پارماگنی ژاپونیه چویرمش ، دیوردی :

— ایته عالم بر ژاپونیالی :

واها ژاپون کاتبنک یاقسنده فرانز اقده‌می نشانی واردی . ژاپونی جواب وردی :

— اکسلانس ، برسته بارسه بولندم ، اورادن آیریلیدکن بکا بو نشانی وردیلر !

مستشار خوردانه‌رق صاووشدی . ژاپونی دوام ایله‌دی :

— ظن ايدرم سزده بىك اوغلنده اكلنيورسکز ؟ .

— شوبله بولله !

— بورالى فنادىكلدر اما تىلکسزده دىكلدر . آرقداشلىمدن بىرىنىڭ باشىنىڭ سزه آكلانەيم ، بلکە ايشكىزە يارار !

شىدى بى تۈرك غزتەجىسى يانزىھ ياقلاشىوردى . پېر بۇ غزتەجىدىن خوشلانمازدى ، فرانزىجه يىي بىلىورم مانەرق اصطلاح بارچەلامق اىستەجان صىقاردى . بونك ايجىن غزتەجى لەت بارچەلامق باشلامق اىستېنجه پېر اوتك باشلا迪نى سوزك آلت طرفى اكىال ايلە قىصە كىمك اىستىدى . غزتەجى سوبىلىوردى :

— عزيز وختىم مىلکداتىم موسىو پېر ! محترم باشكاتىپ افندى . بۇ آقشامكى مسامىرەدە هە جەتتەجە منۇن اولدىنگىزى اميد اينكىلە اعلان بىختىارى ايدر و بالولە خارق العادە عنوانى تىرىدىف اينكىدىن باشقە جارە بولەمدىيەنى علاوه ايلرم .

غزتەجى يە نطق باشلامش ايدى ، ژاپونلى كولىوردى ؛ بىرگە ويرسون كە غزتەجى چوق دورمىدى ودىدى كە :

— بۈكىجەكى خارق العادە بالونك تقصىلاتى يازمىق اوزىزە مساعىدە كىرى اىستىرم ، زира بۇ مەنطەن مسامىرەنك تقصىلاتى غزتەمىزك ...

— يارىن صباحكى نسخەمنە يېتىمىلىدر دىكلى ؟ اوحالىدە اوغرولر اولسون عزيزىم !!

..

غايت دوستانە بىرصورتىدە ژاپونلى سوزە باشلادى :

— نە دىوردق ؟ آرقداشلىمدن بىرىنىڭ باشىندىن كېن بىر وقمه ... بورا يە يىكى كەنديكىز ايجون مراقاھە دېكىلە بىلىرسکز . آرقداشم طېمىي بىم كېي ژاپونلىدر ...

غابەلكى داغلىمش اولان صالوندە پېر شىدى راحت دانى اىنلىكى

آرزو ایلیوردی؛ دیکر طرفدن آز سویلهمک و کنوم دورمق معتادلری اولان ژاپونلیلرک بر استثناسی تشکیل ایدن قومیسراک کاتبینک حکایه سنی مرافقه بکلیوردی. مطلقاً مهم بر وقمه در دیوردی. ژاپونلی سوزنده دوام ایله‌دی:

— دیدیکم ژاپونی بوراده غایت کوزل برموقوف مادامنی طانیمش ایدی . اوکا علاقه ایتش ایدی . وبر آز زمان پکینجه ژاپونلیلرک طبیعی شسلکنه رخما ...

پهار بو سوزی رد ایمک ایسته‌دی . ژاپونی دیوردی :

— اوت ، اوت ، دوغریسی بودر . اوروبالیلرک یانشہ بز هیچ کوزل دکلز ، وبلک چیرکیتز ... دوستم چیرکین اولدینی حالله موسفوغ قادینی اوئلک حسیاتنه اشتراکی قبول ايله‌دی ... هم آرقداشم ئایت ئەستاخىچ وصولك درجه كوكل ويرمش ايدي ...

— غارصون زه شامیانایا کتیر ...

شامپانیا اکلندی ؛ پیز بردما شاشدی ؛ شامپانیایی کتین غارصون
موسقوف بارنده قابوده کلنہ کیدنہ بالطو کیدرین محمود زنجی ایدی ؛
پید کنج قیزلله ابی ایچمش ایدی ؛ شمدی صوک قدح اونک باشنی برآز
صارصدی ؛ کوردیک و ایشیدیک شیلر اوکا صوک درجه غریب کلیوردی ؛
حالبوکه بونلرک هپسی او زمانکی استانبولک طبیعی حیانی ایدی . زابونلی
سوزنده دوام ایتدی :

— ارقداشم هر کیجه موسقوفلی مادامک اوینه دوام ایلیور، موسقوفلی
قادین ده صانک او زواللی بی سویور کورینیوردی ... آرتق سعادتلىنه
دینهچک یوق ایدی ... ارقداشم بزم کپی قومیسرا لکده بولندیغی ایچون کیچارلی
اوراقنی برابر آلیور، قادریتک او طستنده چالیشیوردی ؛ اوراسنی عشق
ومساعی خبره می یامش ایدی ... برکون ارقداشم کوندوز قادریتک او طستنه
عودته مجبوراً ولدی ؛ زیرا کاغدلیتک بعضیلرخی او طده سورکوده اونو نتش
ایدی . ارقداشم او طه بی کلدیکی زمان سوکلیلسنی بولمه مدی ... ماصه نک

کوزدنی آچدی ؛ کاغدلر یرنده یوق ایدی !... بشقه یرده اویلسون دیه اوطده آزاندیرکن آیاق سی ایشتدی ؛ بلکه یايانجیدر ، کوروغیم دیه در حال پرده نه آرقه سنه کیزلنندی . قادین ایجری کیدی . الند برجزو دان وار ایدی و آرقه سندن برباشقه آدم کلپور ایدی ؛ آرقه دهک آدم انکلیزجه او لهق شو سوزلری سویله دی : « کاغدلری یرته قویکتر ، اوابکزی دکشیدیرکتر و بخی بولیکتر » ... سز زابونلیری ای طانیزسکنر ... او نلر ظاهرده قلایل کوروونور ، متأنی کوروونور ، حالبوک اکتبا آنی حرکت ایدرلر ... آرقداشم او زرنده داعما بر اوافق بیچاق طاشیردی . در حال کیزلنندیکن یردن فیرلا دی ، قادینک الند جزو دانی چکدی ، او مدافعيه فاقنجه زابونلی دوستم الندکن بیچاغی قادینک کوکسته صایلادی و زابونجه بر کله سویله دی که بونك فرانزجه به ترجمه هان قابل دکلدر ... جاسوسان جرم نک شریکنی یاقالامق او زره آرقه سندن قوشدی ، فقط پیشنه مدی ... حکایه بورایه کلش ایکن آرقه لرندن آیاق سی ایشیدیلدی ، دوندیلر ، انکلیز سرخیه سی میرآلای بونفیله دی یانلر نه کلش ایدی . زابونلی دوامله : — بونوار میرآلای ... بربیکزی طانیورسکنر دکلی ؟ تقدیمه حاجت یوق . بن حکایه می بیترهيم ... حریفک آرقه سندن قوشدی ، او آدمی یاقالایمه مدی واوکوندن صوکره نه قادینی بر دها کوردی و نه بو و قصدن کیمه بمحبت ایله دی . ایش قلایلیمش ایدی ... عزیزم میرآلای ، کنج فرانزه دوستم زه بلکه ایشنه یاراردیه معهود و قمهی آ کلایتیوردم ... اوت ، ارقداشمک بیچاغی قادینک کوکنده قالدی اما شیمی هیچ سلاح سرکمز ! انکلیز میرالای پیدره کولر یوزله باقدی . زابونلی سوزنیه علاوه ایتدی . — اوت عزیزم میرالای ... فرانزه دوستم بورایه بکی کلش ... موسقوف قادینلرینک بوراده نقدر تهلککلی او لدیننی آ کلامق ایسته دم . ذات عالیکر او نلرک تهلکسنسی بندن ای بیلیرسکنر دکلی افدم ؟ ...

• •

بالونک صوک دعو تلیلری داغبلیوردی . مکاله بوراده کسیلدی . اوچ

آدم بربرينه وداع ايلهدي . پيعر سوققده ايدي . ساعت صاحك درت
بجئي ايدي .

مكتبه قدر بيان كيتدى . صباخه قارشى سوققده كىمسە او لمدىنى ايجون
آرقى سندەكى غريب البس نظرە چار باماز ايدي ؛ مع مافيه ائوابى دوشوندىنى
يوق ايدي .

حامىلردن بىلىسنه كىرىھيم، باشى طوبلاھيم ديدى . حامىدەكى يارىم قاراكلق،
باش قېھلر، كوبىك طاشنده ياتان بىر قاج كشى او نك خولىاسنه قوت وىردى .
صو بوجوسى ايجىنده يورۇپوردى . صوغۇنلۇقىدە حاولىلر ايجىنە ياطىرلىدى ،
اوغۇشىردىلر، قەھو و سىفارە اكرا م اىتدىلر، پيعر او يەقویە دالدى .
اوياندىنى زمان ساعت اونى كېپوردى ، دىلىقانلى كىدىستە كلىش ايدي .
قارى آجيقىمش ايدي . زابونك حكايەسى عقلنە كىلدى ، كولومسىدى ، صو كرە
انكىز باش خىيە سىنك سىاستى و دها سو كەم لوبانك كوكىنەكى يارە بىرىنى
خاطر لادى ، دوشونجەسى آرتدى ...

برنجى قىمك صوڭ

ایلکنی فسم

- ۱ -

حیات دوام ایلیوردی .

پیر لویاhe مفتون وقادینک حالدن اندیشه اوله رق او نک پیشی صره
یاشامت ایستیور . لکن بتفهه ایسلری او فی سربست برآقیور . مکتبده
وظیفه سی وار ، کندیخی آرایان احبابلری وار ، صوکره استانبوله جریان
ایدن سیاسی و قمهلر وار ... برکت ویرسین دلیقانلی ده عاشقلغی حد دندن
فضلیه واردیرمک ضیغافی یوق ایدی ؛ او دها کنج یاشندن بری کندیلسنی
برآز سودایه قابدیررسه درحال حیاته انتظام ویرمک موفق اولتیش ایدی .
لویایی هرگون برفاچ ساعت یا موسقوف بارنده ، یاخود او طه سنبه
کوریوردی . او کا معهود یاره مسئله سندن دولایی هیچ برشی صورمه مشیدی ،
ایشک کندیلکنندن میدانه چیقمنی بکلیوری . صانکه لویاده بکلیوردی ،
لکن نهی ؟

آرمه لرنده کی مناسب دائمًا عین وضعيته ایدی ؛ کنج قادین بوله دوام
آرزو سنه ایدی . آدقق پیر او کر غش ایدی ؛ قادین نه درجه به قدر
مساعد داورانیور ، وزرده دورمک ایستیور ، او فی پیر بیلیوردی واپری
کیتمک استه میوردی . بوله اولدینی حالده قادینه مناسبندن چو قمنون ایدی ،
هر حالده قادین ده عین حسه اشتراک ایلیوردی .

پرنس واسنبرغی کورمکده پیر دوام ایدیوردی ، بوقادین دلیقانلینک
فکری احتیاجلرینی تأمین ایدیوردی . حرمت ، اعتماد و تقدیردن متولد
مناسب پیر ایله پرنس آرمه سنه قورو لش ایدی . پرنسله دلیقانلی استانبول
وجوارنده او زون کزمعله پایپورلردی . برابر قوتوشد قلری زمان دلیقانلی

فای مشله سنه عائد پرنسه برشی سویله میور ، بالکن استقباله عائد تصویر لندن
بحث ایدیوردی . عجبا بو احتیاط نزه دن کلیوردی ؛ بو بلی دکل ایدی ،
ایکیسی ده قلبی مباحثه مصوقولیوردی . سانک پرنس پیرک عصی
وسر کندشت پیشندن قوشار روحه دوقاتق استمیور ، اوئی صیق کوروب
آفاجان قلبه سکونت ویرمک چالیشیوردی .

پرنس اک زیاده پیره استانبولی سودیرمک استیوردی . واونا
بورایه کلن اجنیبل استانبولی درحال سوه مزلر ، بوکا زائرک روحه و کوزنی
آلیندیز مقلازمدر ، روح و کوز آلیشنجه بیوک بربارقک طبیعی فیشغیرمش
کوزل آغازلرینه واوتلرینه فارشی یوکسک روحله ده حاصل اولان میل درحال
پیدا او لور دیوردی .

بر کون پرنس پیری اوکله دن صوکره سلیمانیه جامنه کوتوردی .
نشعلی بر حالده یايان یوله چیقدیلر . هوا کونشلی ایدی . پیر قاج کوندر
مکنیک درخانه لریه لو بانک او طه سنه قایانیق یکن ساعتلرینه مقابل مکمل کونش
ما یو سنه دالش ایدی . اولا والده جامی بولنی طوتبدیل صوکره مصر چارشیستندن
چکوب نوع نوع بهار قوقوسنی آلدیلر . مصر چارشیستندک ایری جام
قاوانورل ایچنده رنک توزلری پیر ذوقه سیر ایلیوردی ؛ اورانک
هواسنده کزن قرا غیل ، دارجین و عنبر قوقولینی آلیوردی . بر طاقم
او ز ولو قادینلری سورمه و دوز کون مبایمه ایلیورلر دی . صوکره گمود پاشادن
قالبا خیل باشنه کلیدیلر ، اوراده کور بکیلر طرفی کزدیلر . کور بکی دکانلرند
آن طولی داغلرندن کلمه تلکی و قورد بوستلری آرمه سنه مهاجر موسقوفلردن
آلنه قیمتی کور کلر کور بیلیوردی . چوق او جوز جسل و ارایدی ؛ جسارت
ایدوب بو قول لانش کور کلر دن آلق زور ایدی . قویو مجیله کلیدیلر ؛
اور اسی سنه موسقوف مهاجر لرینک صاندقفری روس اور خود و قس کلیسالرینک
منیسائی ایله دولو ایدی . دکان بکیلر کچوغی یارمئی یا یهودی ایدی ؛ کوزلرینه
حلاق قفری ایری کوزل کارله الارنده ک شیلری معاينه ایدیورلر دی .
پرنس دیدی که :

— بىرىكۈن بىدىستانە كىدەلم ؛ اورادە اصل تۈرك اصناف بولۇز ز .
لەن شەمىي وقت بىق . سلىمانىيە جامعنى مطلقا كونش آيدىنلىقىندا سىرا تىلىدەر .
چارشىنىڭ چادىرىجىلر قۇسندەن چىقۇب دارسىۋاقلىرىن دولاشەرق سلىمانىيە
طەرفى طۇنديلر . اورادە كىرىلى دەكانلىرى ايجىندا باقىرىجىلر اېتىانى بىر حالىم
چالىشىوردى .

بىر كوشەدە دو تىجە سلىمانىيە جامعنىڭ قارشىستە چىقىدىلر . صول طرفەدىك
بىبىوك قىو آلتىندا تۈرك عسکرلىرى موزىقە چالىوردى . دەنا ايلرىلەدەيلر ،
ايرى بىر آغاچك كولكىسى آلتىندا دوروب اوزاھىرە كۆز آتىدىلر ؛ سراى
برۇنى ، چاملىچە ، خىلىچ ھې آياق آلتىندا ايدى . بىك اوغلۇ قارشىدە ؛
خىلىجىدىن يوکىسلەن دومان اىچىندا ايدى ، صانكە استانبولك تۈرك ئالىندەن
صاقلانىوردى . سلىمانىيە تربەستك اوكەنە كەلدىلر ؛ بېخەرەدىن باقىچە ايرى قاۋوقلى
صىندوقالىر كورۇنىوردى . و صوڭىرە جامعك بىبىوك قۇسى اوكەنە كەلدىلر .
استانبولك بىبىوك جامىلىرى اطرافىندا واسع میدانلار ، حولىلر ، ياخود قىرلى
و مدرسەلر واردە ، صانكە هيپىلى بشلەر . نفس آلدەرىمك اىچىون آجيقلۇق
براقلىمىشىر .

بىر سورو انگليز سىاھى ، كتابلىرى الدە جامعىدىن چىقىورلۇرىدى . بىز دىدىكەم :

— نە اى ! حىزىلر كىدېبور ؛ اىچىرىدە بىشقە انگلائىز كورمسەك نە منۇن
اولۇرم ؟

پىنسىس ايلە پىدرك آياقلرىنە تىلكلەر كېيدىلر . بىز تىلكلەرنى آيااغىندىن
قاپىرىمەمك اىچىون اوغراشىور ، پىنسىس آلىشقىنلىقە بىك كۆزلى يۇزۇبوردى .
جامعك اىچىرىمى ئىپ آيدىنلىق اىدى .

جامعك قېسى طوتان و « ئەفەز » مەبىندەن نقل ايدىلش اولان درت
قىزىرى صوماکى سىرس ستوڭ ئورتەسى چوق واسىدر . هەر طرفە آيدىنلىق
و فرخ وار ! انسان تۈركلەر ئەنلىكى جامعنى كېرسە بۇ اىكى فضىلى ئولۇر .
قېھى دوغىرى باقىچە كۆك يۈزىنىڭ يېلىدىزلىنى آندران بىرچوق باغ قەندىللەرى

وار . آیا صوفیه نک قبستن دها یوکسک او لان سلیمانیه قبصی صانکه سیاوهه
دها زیاده تقرب ایمک استه مندر .

پرنس ایله پیدر برسونک کنارنده خالی او زرینه او طور دیلر . برخیلی
زمان حرکت ز و دالین دور دیلر . جامعک دیکر او جی یاریم لو شلق ایچنده
ذور سچیلوردی .

پرنس دلیقانی یه دوندی :

— شمدی آفشار نمازی قله بخت . هایدی کیدم .

دیشاری چیدیلر . چشمہ نک صولری آقیوردی ؛ معدنک دیشارینده
اسانلری تمیز لهمک او زره آقینیلن صو پرنس ایله پیدر ک روحی
او قشادی .

پرنس کونشک باتدیعی طرفده کی بنانک احتشامی و قویو رنکی
کوستروب دیدی که :

— تورک معماری نه عرب معماری سیدر ، نه عجم معماری سیدر . حالبوکه
آوزوباده تورکاره مخصوص بر معماری او لدینی بیله انکار ایدرلر !

— بورایه سزکله کلد بکمه نقدر مسونم ، تعریف ایدم .

— برکوزده او بر جامعه کیدم ، بورایه صوکره بر دها کلیدز ...

• •

رسم پاشا جامعنک چینی موزائیکلری دنیا موزائیکلرینک اٹکوزللرندندر .
ماوی یه جالار طالی یشیل ، قرمزی لاله لر ، خلاصه چینی او زرنده نادرآ
کوریلن رنکردن منشکل موزائیکلر جامعک تکمیل دیوارلرینی قابامشدر .
بیراده رسم ایدیلن لاله لرک او زون ساقلرینه واونلرک عظمت وظرافته
حیران او لمه مق قابل دکلدر . جامعک تک مناره منده مؤذن اذان او قویوره
بو سی پیدر ک روحی اهرازه کتیر بوردی . رسم پاشا جامعنه پرنس
ایله پیدر یوکسک مقصوره لراک بزنه او طور مثلم ایدی . اور اسی چوق لوش

ایدی . آشاغیده خاق نماز قیلیوردی ، باشترنده قندیللر پانپوردی .
عبادت ایدنلر هب برآردە آیاغه قالقیور ، رکوع ایلیور ، سجدە یەیاتپور ،
نماز قیلیوردی . سوکنده دعا اولدی ؛ آری قووانندن جیقان سەبکز
دعالار و آمینلر آرمىنە خلق آمەستە داعیلدی .

دینارىسى قراکلپ ایدی ، کېچە اوڭاش ایدی . پىدر بىنسى وابورىنى
کونپوردى ، قادىن دىدى كە :
— گونكىزدن مەنۇنىڭىز ؟
— فوق المادە !

قادىن الېنى پىدرك قولك دوقانلىرىدى ؛ علاوه ايلەدى :
— موسقۇف قادىنلىھ قۇنۇشىقىن دها ئاطلى دىكلى ؟
پىدر تلاشلە صوردى :
— بو سؤال نەدن اىمباب اىتىدى ؟
— ھېچ چوجۇم ... ھەم سىزدە يۈجۈن بشقە دىلقاتانلىلر بىكىرە مېجىكىز ؟
برىنس شرکت وابورىنى كېيدى .

بو كىزمەدن صوکرە پىدر لوبايە استانبولى كومىتەمك اىستەدى ؛ بو
تىكىيف تېلکەلى ایدى . لوبايلىقانلى اىلە كۆرمك اىستەمىزدى . قىابىلى عېبەدە
كۆرمك وياسینە ماەدقىلەنەن بشقىدرلۇ ، كەنديسىن اوتكىلە سوقاقدە كۆستەمپوردى .
دىلىقانلى قادىنلەن بۇ عنادىنە آلىشىن و نۇنك اوەطەمنىدەكى حسبىحالى دها طاتلى
بۈلش ایدى .

دەمان كەلىن ایدى . كەنج تۈركىپەنلىھ پىدر بىر آقشام استانبولە كېمش ،
بىر تۈرك اوپۇرقى سىر اىتىش و افطاردە بولۇش ایدى . شىمىدى لوبايلى
اىاصوفىيەتك قدر كېچەسى شىلەنلىكى كۆرمك اىستىپوردى . او قبول اىتمەدى ؛
— لەكىن چوق غلبەتك اولور ...

- طن ایدرم ... حتی یوون باش قومیسرا و اجنبی ارکان اوراده ..

— بن غلبہ لکی سوم ...

— آیا صوفیه نک قدر کیجھی صوک درجہ علوی بر منظہ درد؛ سنت نک
اک بیوک مسلمان دعائی اور ادھ اولور ... رجا ایندھرم برابر کیدم
لوباجھم ...

اپکی ده یان پانه او زانشلر اپدی ۔

— دیمک بنهله برابر کزمه و دولاشمق سنتک خوشنه کیده جك اویله‌ی پیه‌رم ... پک اعلا کلیرم . فقط دانایا نم باعندن آیرلامنه مجبور دکلک ، اوراده احبابلرینی کوررسک کیدر قوئوشودسک ، بن برکوشده اوصلو اوصلو سئی بکرم . . .

— خیر، بن يالکز سنگله برابر بلونق ايستيورم... جامك دخوله ورقه سن آلمق بيله جوق زور. اوغر اشوب بولجه جنم. . بژشيمدي توركى به ده بزء سن حالا بر جامك كورمه دك و دائما موسقو واده ياشور سك ...

استانبول رمضان کیجهل ننده کاملاً دکیشیر . شفقتدن اول باشنبیوب غروب به قدر آغز لرینه بر شی قویتایان مسلمانانه یعنیک ایمیون آقش . ام غروب طوبی بکلار . یمکدن اول وصوکره سوقا قلزده دولاشیرلر ، اوونک ایمیون استانبولک هر طرف غلبه لکدر . رمضانه خصوص تیارول آجیلیر . جامعه لک هپسی دونایر ، مناردمن مناردیه قندیللله یازیلر یاخود دسممل آصارلر . بو یازیلر آیت یاخود حدیثدر ، رمضانک اوینشندن صوکره ظریف شکلار یالارل .

جلدەلری دولىرىن قەمۇدختانىلاردا تا شىقى زمانىنە قدر او طورلار، قەمۇ
ايچىرلار، جىمارە و ناركىلە صاوورلار، او طورلار دائىنا قۇنۇشور، مىختى ايدىر.
مىصحابىلارى شىمىدى هې تۈرك مادامەسىنە ئاند بولۇنىوردى . تۈرك منجىسى
ممىطلىك كەل باشانىڭ ازىملاوزرىتە حاضر لادىلىنى محاربە هەركىك بىننى قاياناتىوردى.
آورۇبا يە كەنچە او را دە كىمسە و مانلىك تۈركلەر طرفىندان ازىمەرددى.

دکزه دوکوله جکنی خیال پیله ایتیوردی ، بربولینه ازلی دشمن اولان
تورکله موسقوفلرک احباب اوله جقلرینی غرب دیلومانلری دوشونیوردی .
موسقوفلر شیمیدی تورکله دوست اولیورلر ، اولک کبی محاربه و قان
ایله بوغوشچق یرده آرایه قومشو مناسقی اقامه ایدیس ورلردى . بلکه
موسقوفلرده اسکی امللرینه وار ایدی ، وبوئی تورکلرده بیلیوردی ،
ملکتی قورقادمق قاینوسی تورکلری صبور و فدا کار ایدیوردی .

اشته شرقده بولله پک بیوک و قمهلر حاضر لاندیکن ، تاریخ شرق ایچون
دهما مهم صحیفهل یازارکن استانبولدهکی غرب دیلوتلری بربولینه رقاتله
اوغراشیورلر ، نورکی اورتهدن قالدیرمک ایچون رومک یاردىعىنی ساغلام
کورپیورلر و راحت اویپیورلردى و بو اشناهه تورکلر آیا صوفیه جامنده برقدر
کیچه سی طوبلانوب بیوک منجینک موققیته دعا یه حاضر لانیوردی . اوکیچه
آیا صوفیه دخولیه قادن چوق زور آلتیوردی ، چونکه دوملرک حاممه
کیروپ ، کیازدلك چیقارمه سندن قورقولیوردی .

• •

قدر کیچه سندن اوج کون اول لوما خسته اولدینی سویله دی ،
پیغمبر ایناھەدی .

— بنه برابر کلک ایسته میورسک ، حسته لق بھانه ! بوکا سب نه ؟

— صاجه سویلیورسک پیدرم !

— دوغریسنى سویلک لازمکلیرسە عقلمعه بیک درلو ظن و شبهلر
کلپور دیملىم .

— نه کبی ؟

قادن کوزلینی پېرک کوزلینه دیکمش ایدی . دلقاتل دوغریسنى
سویلکدن چکندي و علاوه ایتدی :

— بلکه بنه برابر اولدینگزى کوسزتمك ایسته مدیککز آدملره
تصادەدن چکنیورسکن ..

— اوله بیلیریا؟ هم بوله او لسه بنی اجباره نه حقك وار؟ بن سنك اولدمنی؟
قادین قاشلرینى چائش و كوزلرینى بارلا تاش ايدى. پىر علاوه ايلدى:
— جينا كە دوغرى!

— دوغرى اولدلىنى حالده بن ينه سنك خاطركى قىرمىھە جەن و سنكلە
آيا صوفىيە كەلە جەن . فقط شىمدى بنى بالكز براق و چىكىل كېت ، خستەم!

— نە وقت كورۇشە جەڭز ؟

— بارىن ، دىدەمپا ، سنكلە آيا صوفىيە كېدە جەن . شىمدى خستەم ...
قادين پەك سىكىرىلى و رۇشمەلى اولەرق پىرەك قوللارى آرە سىنە
ھېچقىرىوردى ؛ پىرەن الدن كەلدىكى قدر تىكىنە چالىشدى .

پىر آكلايمىوردى . آكلايمى مەكىن كورۇمۇردى ، بلکە آكلايمى
واو كەنەك دە ايستەمۇردى . چونكە بودقىقدە قادىنلە كەندى آرە سىنە قەطى .
بىر مغافارت احتمالى حس ايلەدى . وصو كەنە كەندىنە صورۇردى . بوقادىن
ئىم ايمچۇن نەدر ؟ كىم اولدلىنى بىلىورىم ؟ بلکە بىرانكلىز جاسوسى ؟ ...
نەدە اولە پىرەك قلىي و روھى قادىنە مالك اولق اىستىوردى و حالا مالك
اولەمەمشىدى . اىكى آيدىر دوام ايدن ملاطفە و معانقە دىلىقانلىي دەزا زىادە
حرىصلەندىرىمەش ايدى . صانكە پىرەك بۇتون موجودىتى لوپاپى چىكىوردى .
قادىنلە ھەنناس استىكى زمان صانكە قوتلى بىر الگەتىرچىق جىريانى كەندىسىنى
صارىور ، وجودىنى صارىصبور ، روحى حبس اىلىبوردى ، خلاصە قادىنلى كەندى
وجودىنى لازم بولىور و اونتىز باشا بەمە جەن آكلايمىوردى .

معىن ساعىدن بىر آز اول پىر ، لوپاڭ او طەسە كەلدى . لوپا كېنەك
اوزرە ايدى . قادىن چىلاق آياغنى ياتاغە دايامش ، اىك چورابانى چىكىور
و كېيور ايدى . دلىقانلى او ئەزىز باجانى ، باجاغلىك وەنوس ھىكلى كېي
مكمل ترسىنى كورۇنچە آز قالسىن كەندىنى غاش اىلىبوردى . ينه فضى
خپط ايتىدى .

بر عربیه بیندیلر ، لوباندیشلی کورونیوردی ، ذهنی مشغول ایدی.
پیرک عربده ملاحظه ده بولنسته بیله مساعده اینهدي .

ایاصوفیه جامنک اوک غایت غلبک ایدی .

بیاض الیونی زانداره هر جامعک مدخله بی طواعش ، کلنلک دخوله
ورقه لیزی بویوک اعتنا ایله تدقیق ایدیوردی .

جامعک اوست قاتنه ، قبه نک اطرافنده بولنان غاله ری دعوتلی احابه
محصولدر ، اورایه ، اجرا و فراکلک دار بر یولدن کیدیلر . بو یول
اوژرنده اوینفورمه لی ، توالی بچوق اجنبلرک صره صره و سکوت اینهند
چیقیشی تحف بر منظره پایپوردی .

قبه بین اولان غاله ری به چیدق ، بچوق عصر لر اول رسم او لنش
ملائکه رسولینک بالکنر قانادری بالدیزلی نفلرله بیندن کورونیوردی .
اشاغی به جاعت دولویوردی ، صانکه جامعک تکمیل زمینی قارنجه کی
خلقه دولش ایدی . آصلی صایسز قندیلرک ایلری و شیشه لری آرم سنده
جاعتک حرکتی کوج سچیلیوردی . مسلمانلر جامعک اینهند صف تشکیل
ایتدیلر ، بو صغار طبیعتله اوافق اخنال پامش ایدی ، بوکسدن باقیش
چوق مؤثر ایدی .

غاله ریده بولنان اجنبلر سکوت و سکون ایله باقیورلر دی . دنیانک هر
کوشه سنده کلش آدملرک مرافقی کوزلری آشاغیده کی جاعتنه باقیوردی .
جامعک واسع میدانی دوله ران غلبه لک حسابز صفری اینهند کی مسلمانلرک
سادن کلن امره مجتمعاً اقیادلری فکر لری صارمشدی .

امامک کسکین صدایی و جاعتک آرم صره چیقاردینی قبول و اتفاقد
ندایی بویوک بر طونج کاسه به دانما تماس ایدن چلیک ایکننه نک او غوتونه
بکزیبور و ایکننه نک تراسله کاسه نک هرزمان منقاد او له جنی آ کلاشیلیوردی .
پیر جاعتک صمیمی اقیادی کورمکه چوق تحسس ایدی . بر کناره
چکلمش باقیور و دوشونیور ایدی . دعوتلیر آرم سنده اولا یواش یواش
سوکره دها یوکس سله قو قوشمه لر اسلامش ایدی . هر کس بنه سیاسته دن

بخت باشلاماش ، جامعک منظره سی صانکداونو تاش ایدی . صانک بودیلو مانظره ضابطه معتاد سیامی رسم قبولده بولنیورلر ، ینه کندی ایتلرینی قو نوشیورلر دی .
جامعک بویوک میداندک جماعت اله ، یوقاریده کی سیرجیلرک وضیعه قام تضاد تشکیل ایلدیوردی . تشكیر اولنورکه آشاغیده کیلرک دهاری ، یوقاربکی غالریده بولنان صیرمه می اوینیغورده می ، یاخود الماس و اینجه توالتی اجنبیله خطاب دکل ایدی ، واقعاً بولنر آشاغیده کیلرک استقبالری و مقدارلری حقنده قو نوشیورلر دی ، بو قو نوشمه اوروبا کیار صالحونلرندہ معتاد اولان طرزده اولیوردی ، حالبوکه آشاغیکی جماعت قایننده کی اماقی و دعائی دهها یوقاری کوندریور ، او سیرجیلرله هیچ مشغول اولیوردی .
پیه ر لو بای آرادی ، حسلرینی اوکا سویله مک ایستیوردی ، لو بامیدانده یوق ایدی . بر طاق کنج اجنی یانه کلیور و :

— یاهو ، تورکلر ، نده تحف دعا ایدیورلر ...
دیبورلر دی ، پیه ر بولنره جواب یله ویرمدی واوزاقللاشدی .
برنس واسبغ بر کناره چکامش پیه ره باقیوردی . پیه ر یانه کلنجه قدین ظاله ری یه طوبلاش اولان دعوتلری ، او نزک کویا بر صالحوندہ ایعش کی قو نوشمه لرینی اشارت ایتدی و علاوه الهدی :

— آحقول !

پیه ر باشیله تصدیق ایتدی و پرسنک یاندہ قلدي .
عاز بیتمش ایدی . دعوتلر یواش یواش داغلیوردی ، و ممهود قرار اکتف ، راطب بولدن آشاغی اینیورلر دی . شیمیدی لو بای بولق لازم او زرده ؟ عربی نصل بوله حق ؟ میدانده ، جاده لرده کومه دعوتلر طوبلازیور ، ببرلرینی چاغریور ، او تویلر دودوکلری اونیور . صانکه بارسک بویوک تیار و سندن چیقان یوشیق خاق ! غاله ربدن این یوشیق و حسر آدمله جامدند چیقان جماعت آرمستنده نه بویوک فرق !
پیه نهایت لو بای کوردی . لو با انکلیز میرالایی بونقیله لد اله هیجانلی قو نوشیوردی . ایکیسی ده پیه ر کوره ممثل ایدی ، قو نوشمه نک صوکنده قدین انکلیز میرالاینه سرت و قورو بر :

— اورووار :

دیدی ، آرلدى ، او زمان پىر لوئانک قوله كىرىدى . زاپوبلى مامورك
حکایەنى پىر تىكار ايشىمچى و باشامتى ايدى ، آرتق شېھى فالمىدى ،
لوبا انكليز استخبارات رئىسنىك خدمتىندا برجاسوس ايدى دىعك ...

پىر دىدى كە ،

— شەمى آكلاشىلدى ... بىلە بىار چىقمەشقى ، ياخود جامعىدە بىم
يائىدە دورمەشق ... هېب بوجا . وس رئىسلە راندە ووكز اولدىنى ايجون
اوپەمى ؟ حقلەسکۈز ، هەحالدە ويردىكى اجرت چوق او له جق ! ...
پىر بونلىرى سوبىلرگەن قادىنلەك انكار و مقابلە ايتىنى بىكلىوروا يىتىوردى .
 فقط قادىن جواب ويرمەدى . لوبا پىرەرك قوله صارلدى ، شەمى بىر فنا
يائىدەن كېيورلاردى ، پىر قادىنلەك كوزلۇندى آشاعى ياش آقدىلغى ، چەرەستەنك
بىم بىاض اولدىنىڭ كوردى .

— ٤ —

رمضان اىچىنده غلطە سراى مكتىبىنک درسلرى كىسىلدى . ذاتاً مەغاندە
درسلە طېمى بىر دورغۇنلىق كلىش ايدى . شا كىردىل كوبىا اوروج طوتىورلىمش
كېيى درسلە دەما آزاھىت ويربۈرلە ؛ پىر طلبە سىلە قۇنوشدىنى زمان
جىھەنلەن ئەم ئەمچىنى كولەرك سوبىلوردى .

درسلر كىسىنچە پىر دەما سرستەدە . آيا صوفىيە زىيارىندە بىرى لوپايان
صىق كورمەك اىستەمپۈردى . دىلىقانلىنىك زىمار تلىرىنى سېركاشدىزىمى ، قادىنى
كەڭ قىزدىزىپۇر ، كەڭ مەمنۇن كورۇنپۈردى . و كولەرك دىوردى كە :

— بۇتون بى او زۇنېتىلدىن بىر ئاندە چىقماز !

— سوزك موسقۇف حاسىيەنە ياقىشىپۇر ؛ مادام كە بنى سى سوبۇرم ،
سىن دە بى آزا سوپۇچە بونك بوبۇشك فاندەسى او لور ؟

— كاشكە سوبەپىلسە ايدم ؛ پىر جىكم ...

پیهـر بلـکـ یـکـرـمـیـ دـمـهـ قـادـیـلـهـ بـوـیـوـکـ بـرـ اـسـتـیـضـاحـ منـاـقـشـیـ آـجـقـ
ایـسـتـهـمـشـیدـیـ . آـکـلـاـبـورـدـیـ کـهـ شـمـدـیـ بـوـیـلـهـ بـرـ منـاـقـشـدـنـ بلـکـ بـرـ حـقـیـقـتـ
چـیـقـهـ جـقـ . اوـلـلـرـیـ اـیـسـهـ قـادـیـلـهـ بـاـ سـکـوـتـهـ وـیـاـخـودـ کـوـسـهـسـهـ اوـغـرـاـهـ جـقـ
ایـدـیـ . پـیـهـرـ بـرـ شـیدـنـ قـوـرـقـوـیـوـرـدـیـ . بـاـ ظـنـ اـیـلـدـیـکـ کـیـ قـادـینـ جـاسـوسـ
خـدـمـتـنـدـهـ اـیـسـهـ وـبـوـ قـطـمـیـ صـورـتـهـ تـحـقـقـ اـیـدـرـسـهـ مـطـلـقـاـ مـانـسـبـیـ کـسـمـکـ
لـازـمـ . . . پـیـهـرـ مـشـکـوـكـ وـضـعـیـ وـقـدـیـلـهـ آـرـهـ صـرـهـ تـلـاقـیدـنـ مـتـلـذـذـ اـولـمـنـیـ
حـقـیـقـتـکـ آـکـلـاـشـلـمـهـسـهـ تـرـجـیـعـ اـیـدـیـوـرـدـیـ . اوـلـلـرـیـ دـلـیـقـانـیـ ذـهـنـاـ مـشـفـولـ ،
اـنـدـیـشـهـلـیـ وـعـصـیـ اـیـکـنـ شـمـدـیـ لـوـبـاـ اـنـدـیـشـهـدـهـ ، سـیـکـرـیـلـیـ وـدـالـفـنـ دـوـرـیـوـرـدـیـ .
صـانـکـ لـوـبـاـدـهـ قـوـرـقـیـوـرـ .. لـکـنـ نـدـنـ ؟

لـوـبـاـ صـوـكـ وـقـلـرـدـهـ دـلـیـقـانـیـهـ قـارـشـیـ دـهـاـ نـوـاـزـشـکـارـ وـمـلـقـتـ دـاـوـرـاـنـیـوـرـ.
زـیـادـهـ مـیـلـ وـمـحـبـتـ کـوـسـتـیـوـرـ ، هـلـهـ مـصـاـحـهـ سـاعـتـلـنـدـهـ زـیـادـهـ مـتـلـذـذـ اوـلـدـیـنـیـ
آـکـلـاـمـیـوـرـدـیـ . شـوـ قـدـرـیـ وـارـکـهـ هـرـ اـیـکـ طـرـفـ دـیـکـرـکـ بـعـضـ کـیـزـلـیـ
حـقـیـقـتـلـرـ کـشـفـ اـیـشـ اـوـلـسـنـدـنـ قـوـرـقـیـوـرـ وـانـدـیـشـدـنـ قـوـرـتـوـلـمـیـوـرـدـیـ .
بـرـ آـرـاـقـ یـکـدـیـکـرـیـ کـوـزـمـدـنـ اوـجـ شـ کـونـ صـوـکـرـهـ لـوـبـاـ بـرـدـنـ بـرـهـ
ھـبـومـ وـتـمـرـضـ بـکـدـیـ . عـادـنـاـ حـدـتـلـنـمـکـ وـجـیـشـمـنـهـ باـشـلـادـیـ . بـلـکـدـرـوـھـلـرـیـ
بـرـ بـرـیـنـهـ قـارـشـیـ غـضـبـیـ اـیـدـیـ ، قـقـطـ هـرـ حـالـدـ وـجـوـدـلـرـیـ بـرـ بـرـیـنـیـ آـرـاـیـوـرـ ،
پـیـهـرـ هـنـوـزـ تـامـینـ اـیـلـهـیـ حـرـصـیـ وـاشـتـهـاسـیـلـهـ قـدـیـ اـیـسـیـوـرـ ، لـوـبـاـ اـیـسـهـ آـرـهـ
صـرـهـ کـوـسـتـرـدـیـکـیـ اـنـھـماـکـلـرـلـهـ کـیـمـیـلـیـرـ نـزـمـانـ یـاـمـشـ اوـلـدـیـنـیـ صـدـاـقـتـ یـمـنـتـهـ آـرـقـ
اطـاعـتـ اـیـلـهـمـیـجـکـنـیـ آـکـلـاـمـیـوـرـدـیـ .

پـیـهـرـ وـضـمـیـدـنـ بـرـشـیـ آـکـلـاـمـیـوـرـ وـبـرـ قـرـارـ وـیرـهـمـیـوـرـدـیـ . هـرـ حـالـدـهـ
صـوـقـقـاتـلـهـ دـوـشـوـنـکـهـ ، اـیـعـهـ وـ اـطـرـافـلـیـ مـحـاـکـمـیـهـ وـبـوـکـ تـبـعـجـهـ سـنـدـهـ بـرـ قـرـارـ
وـبـرـمـکـ مـجـبـوـرـاـیـدـیـ .

• •

مـکـتـبـ درـسـلـنـدـنـ قـازـانـیـنـیـ سـاعـتـلـدـهـ پـیـهـرـ اوـلـاـ بـشـقـهـ بـرـ یـازـیـ اـیـشـیـلـهـ
اوـغـرـاـشـمـقـ اـیـتـهـدـیـ ؛ مـوـقـقـ اوـلـمـهـدـیـ . اـسـتـانـبـولـ اـطـرـافـنـدـهـ کـنـیـنـکـهـ دـوـلـاـشـمـنـهـ
باـشـلـادـیـ . اـکـنـرـیـاـ تـقـیـمـ مـیدـانـکـهـ اـیـکـ طـرـفـنـدـهـ کـوـسـهـسـهـ دـاـلـیـوـرـ ، غـلـبـلـکـ

محله لاراچنده گزیور و بومرو عمله منسوب قاریشیق اهالی بی تدقیق ایلیوردی . سوقاقلرده کی یایمه جیلر ، آیاق صایحلر هر لساندن با غریور ، هر مالدن صاتیور ، هر قبیقده گزیوردی . مثلاً ساعت قوردونی ، بلووا و با حلوا ، قاوچاقن ، قارت پوستال ، معیوب رسلر ، آبی و بیلان گزدیر بیحلر ، سیناره آغز قتلری ، خورده شربت ، حاولی و مندیل ، آصق و بوئین باعی هب بر آردده سوقاق لاوزرلرنده گزدیر بیلور و صاتیلوردی .

بر طاقم موستوف ضابطه سوقاقلرده طومبولا درولهت قورمشلر ، سربست قومار اوینایورلر . بوقومارلر هب حیله لی ، لاستیک طوب صاحبکنک آرزوئنه کوره فلاں ویا فلاں نومروئنک دیلکنک دوشیور ! بوندە ماصلەنک بر کناریته بر آز باصمق ایله تامین ایدیور . بعض صافدلر اوراده بش اون دقیقەدە اون لیره غاش اینکدە هیچ زخت چکمیورلر . توکلار اویونە یک دوشکون ، قومار ماصلەلرینک اطرافه دولویورلر ، دها ایلریدە سوقاق لاوززندە جانباذرلر ، حقمارلر ، قوقلەر هر لساندن اویون اوینایورلر ، توکبکه ، روچجه ، ارمینچه ، فرانزجه ، ایتالیانچه ، انکارچه ، اسپانیولجە بېرىشە قاریشیق سوبلنیور ؛ بر کورولتو در کیدیور ؛ میدانك بر بشقە طرفندە ؛ ایکی اوچ دور ياعق اوژزە کیرالق موتو سیقلتلر ، صوکره کیرالق آنلر . آنلر دائماً آسربیقالى کېچىلە طرفندن طوتیلیور ، دوشە قالقە دولاشیورلر . خلاصە تقسیم و طاطاولە جوارنده کی سوقاقلرده بزى ، چامور ، تر ، کتاب و بورلۇ قوقوسى بېرىشە قاریشمەدر . هېنى فرانسەنک پنایرلریته بکزیور اما آزدەدە کی فرق پنایرلرده خلقك اكلنوب کولىسى ، بورادە بابل قولەسى خلق كېی هر لساندن با غیر مسیدر !

پەر گزدیکی يەلدە کورولتو دويھ سکوت و سکونتە محبت پیدا ایتىش ایدى . بورالدە دولاشىرکى عنلەندە بر ایش واردى ، اوده لوپانى دەنمك و حقیقە جاسوس اولوب او لمدینقى آكلامق ایدى . ایشىتە ئام بو ائنادە قلود فارەر توکبکىيە کەـىـى . توکلار فوق العادە بر رسم قبول يايىيلر . اویله فوق العادە و صىمىسى كەڭ بويوك حكمدارلر سياحتلىرنە بولىلە

شی کورمه متلدرد . قیز چو جقلری چیچک دمتلریله ، بوتون جمیتلر هیتلریله و خلاصه بوتون اهالی سرای بوزنه دوکولدی ، قلود فارمیری سلاملا دیلر . قلود فارمیرک استانبولده فالدینی مدنجه دائمی آلقیش ، صیافت و دونغا دوام ایله‌دی . تورکلر حس شکرانله بو بویوک دوسقی آلقیشلیوردی .

— ۵ —

لوبا چوقدنبری پیه‌ره بوتون بر کیجه ملاقانی وعد ایلیوردی . واقعاً شمدی به قدر اوئنلرک بولوشمه‌لری کیجه یاریسته قدر دوام ایدیور ، پیه‌ر ساعت بره دوغری چیقوب کیدیسوردی . وعد اولنان کیجه‌ده یعنیکی ده اوطة‌ده یعنیکه قرار ویرمثرايدی . اوکون چایی برآز کچ ایچدیلر . لوبانک حانده تحفظ وار ایدی ؛ صانکه رسمي مسافر قبول ایدن برقادین کبی پیه‌ردن اوزانق دوربوردی .

پیه‌ر ، یملک تدارک ایمک ایسته‌دی ، نه‌آلام دیه صوردی . لوبا يالکن صوجوق ، خاویار ، تففاس شرابی و برآز چیلک ایسته‌دی . پیه‌ر ایستینلین شیلری آلوب کلدی . فقط دها یعنیکه او طورمه‌دن چیلک یاریسنه یدیلر . صوکره طمامه باشладیلر ، شاقه‌لشیور ایدیلر ؛ چايدن بشقه بر شی ایچمک معتادی اولیان لوبا قافقاس شرابیله نشه‌لندی ؛ هرقدحنن صوکره صانکه قادرینک سی دیکیشوردی . روسيه‌دن بخته باشладی :

— مایتیقوجم ، روس‌لر دنیانک اک طریف و غالان آداملریدر .

— اوله‌یسلیریا !

— فرانسلر و قیله چوق‌غالان و طریف ایدیلر لکن‌شیمدى مع مانیه کبار و طریف فرانسلرله تصادف حالا قابل ... بن دیبورم که غالان اولقده اولا روس‌لر ، صوکره آمانلر ...

— یو ، بونی قبول ایده‌م !

— اوت بو بولهدر ، دنیاده اک کوزل شیلر روس‌هـ دن کلیر ...
مثل دانس ...

— اویله اما ، روسدانلری آوروپاده کورولمەدن بىزدە دانس مكتبى
وار ايدى ، تىازولىتىزك بالەلىرى جەمانك مشھورىدۇ . روسلر يىلە دانلری
بىزم بالەلدىن آلدىلر .
— مىكىن دكلى :

لوبا بورادە روسىيەنڭ مدحنە باشلادى ، جوشىدى . پېر جواب
ویردىيىك اىچون قادىس دوايم ايدىيوردى ... روسىيەن صوکره آلمانلىك
مدحنە قويولىدى ؛ آلمانلىك و آلمانيانڭ حقيق خاصەلرى يانە بىر طاقى خىالى
صفىلرده علاوه ايلەدى . پېر قادىنڭ سوزلىتنە اهمىت ويرمېيور ، و شقە
شىدىن بىت اينك ابستيوردى . او زمان لوبا دها جوشىدى ، فرانسەخندە
آغىر سوزلى سوپىلەك باشلادى . پېر فرانسلرلىك خصلتلىرى ، ظرافتى
واينجەللىكتى مدافعە ايدىيوردى و فرانسەدە بىر حصلتلر موجود اىكىن روسىيە
يازىم وحشى حالدە بولىيوردى دىدى . شوجوابى آلدى :

— نالان سوپىلېورىك ، روسلر هېچ بىزمانىدە دىدىيەن دىدىيەن كى اوىلدىلر !
قادىن قىزمشىدى . كوزلى علو پو سکورىوردى ، پېر قادىن بىللىكلىرىندان
طونتى وصىقىدى . لوبا اوزمان باعىردى :

— براق قوللىرىمى آجلقۇن وقايا حريف ؟ سىنك يۈزكى بىرداها كوزمىك
ايسەمپۈرم . ذانا بى روسلەدن بشقە كىمسەسى سوم . روسلەن بشقەلرى
بىم اىچون موجود دكىلدر !

— اي انكليزلۇ ...
لوبا كۆپۈردى :

— بىرداها سىنك يۈزكى كورەجك دكلى و سىنك خىندە اصلا مختى حس
ايەدم !

آرتق پېر اىچون بىتون اندىشىلرك و مراقلارك حل اينك زمانى كلىش
ايدى . آرتق نفسى ضبط ايدەمپۈرم . و بلکە دها آغىر سوزلى ،
سوپىلەجك ، بلکە حقىقت اولانجە چىلاقلەفلىه مىداھە چىقەحق و او وقىت
تىكىلىل رابطەل قىرىپەجىدى . دىدى كە :

— دیلک سن بنی هیچ سومه دک ... بونی بیلیوردم . لکن نیچون .
آره صره سوییور کبی کوروندک ؟ بواویوندن مقصد نه ؟ سویله باقلم ...
بلکه ڙاپونلی یه قارشی اولان اویون کبی
لوبا کوزلزی پیله ره دیکمش ، شاشیرمش ایدی ... تیزه بوردي
وبوتون حدتی غائب اولش ایدی .

— پیور ، نه دیمک ایسته دیکنی آ کلامیورم ... فقط بو بوله دوام
ایده من . بنی عفوایت ، بن بعضاً بوله یار آماز اولورم و بندن ایسلک کلمز .
بر بر عزدن آیرلق او لادر ...
لوبانک کوزلندن پاش دوکولیوردی .

پیهور جواب ویرمه‌دی . او زمان لوبا دیدی که :

— آیاقلریک اوپىم ؛ بىندن آيرىلىرىكىن حىقىمە چوق مىتىكە ئىلندە بولۇمە ؟ فاتا ئىللەلە بىنى ئەندر بىدېخت ايدى يىكىن بىلەمىزىك ! پىئەر آ كلامش ايدى، بۇتون رابطە قوپىسوردى . بورابطەي قورۇقاڭمىق ايجون فوق المادە بىرمۇجىزه لازىم ايدى . قادىن سوزىز دوام ادىسىوردى :

— بن کوچوک بر قیز جنر ایکن نقدر صاف و بالک ایدم ... مکتبه
کیدردم .. دانس او کرنیوردم ، کوزل ایدم ... پاسقالیه لردہ دانس
ایدردم و بزم بیویک جنرال رینز بنی چوق سورلر دی ...
قادین صانکه اونو تحق و جسارت آلتی ایچون ماضیدن بحث ایلیور دی ،
بلکده پیره کندیس نک نه اولدیق نی آ کلام تحق و قطعی مفارقت زمان تنه ای
خاطره برا فق ایستیور دی :

— صوکره أولندم... قوجه می هیچ سومزدم. لکن او نیغورمه سیله
نقدر کوزل ایدی... قوجه مله ایلک یالکز فالدینم کونکی قورقوی او نوته مم.
چوق صاف، چوق جاهل ایدم... شیمدی سویلسه کولرسک؛ او بم
یانعده ایدی، کوزلری حرصله پارلیوردی، بس طاوانه باقیوردم. آیاغنده
کودربیدن سواری بانطالوں وار ایدی... بانطالوں دن قورقدم، آئنه ملک
یائسه قاجدم... فائنه ویرمه دی. قوجه صوکره نقدر قاباقلر ایتش ایدی...

بن چوق صاف وباک ایدم ، او نه کندیستن بکا سودیرمی ظایت قولای
ایدی ... او زمان بن حقیق معنایله سومکه قادر ایدم ... شیمیدی بنی
استجواب ایلک ایستیورسک ، حقک وار ، حدت اینکده حقک وار اما من
حدتی صاقلا ... وبربریزدن آیریلام ، ایسی بودر !

— سن بنی سومیورسک ، واصلا سومهدک ... بو لفردیلر هب
هوانی شیلدر ... سویله باقهیم ، بیجون بکا دانما مساعد داوراندکده
حادتا نفسی بکا تسلیم ایتش قدر بنم اولدک ؛ وجودینک هر قسمی کوردم ،
آکلادم ، اوکرندم ... روحک کلنجه ایشته اوراسی فراکلک ! بیجون
فراکلک بر ایتورسک ؟

— دیدم یا ؛ حدته حقک وار ، فقط حدتی اظهار ایته . بنم حتمه
ای بـ خاطره صاقلا ! آمان یاربی ، بن شیمیدی نه پـ بـیلیرم کـه ؟
برندن فـرـلـادـی ، دولـانـی آـجـدـی ، اورـادـن بـرـ باـکـ آـلـوبـ
کـلـدـی ، وـدـیدـی کـه ؟

— پـتوـسـقاـجمـ ، بـونـلـرـ دـنـیـادـهـ اـکـ قـیـمـتـدارـ شـیـلـرـمـدرـ ...
پـاـکـتـیـ آـجـدـیـ ؟ اـیـچـنـدـهـ اوـفـاـجـقـ دـانـسـ تـرـلـکـلـرـیـ وـارـدـیـ . آـیـاغـنـدـنـ
پـوـئـنـلـرـیـ چـیـقـارـدـیـ ؛ دـانـسـ تـرـلـکـلـرـیـ کـیدـیـ وـرـقـصـهـ باـشـلـادـیـ . پـیـرـاـوزـمانـ
فـرقـ اـیـتـدـیـ کـهـ قـادـینـکـ آـرـقـسـنـدـمـکـ آـنـوـابـ دـخـیـ مـوـسـقـوـفـ رـقـصـهـ مـخـصـوـصـ
ایـنـجـهـ تـولـدـرـ .

لوبا ، الیتی باشندن یوقاری طویش دانس ایلیوردی ، صانک هواده
او جیوردی ؛ قادین قارشیده بر خیال حالی آلمش ایدی . پـیـرـ بوـ خـیـالـکـ
جوال حرکاتی سـیرـ اـیدـرـکـ چـوـقـ هـیـجانـهـ کـلـشـ اـیدـیـ . لـوـبـ رـقـصـهـ دـوـامـ
ایـلـیـورـدـیـ وـدـیـورـدـیـ :

— پـیـرـجـکـمـ ، شـیـمـدـیـ کـیـتـ ، وـخـیـالـکـدـهـ يـالـکـزـ بوـ آـقـشـامـکـ لـوـبـایـ
دوـشـونـ ! بنـیـ صـافـ وـبـاـکـ اوـلـهـرـقـ روـسـیـهـدـهـ مـکـنـبـدـهـکـ آـنـوـاعـهـ وـاـورـادـهـ
کـیدـکـمـ رـقـصـ تـرـلـکـلـرـیـهـ تـخـنـطـرـ اـیـتـ ... هـایـدـیـ سـسـزـجـهـ کـیـتـ ، قـیـوـنـکـ
اشـیـکـنـدـهـ بـکـاـ باـقـ ، سـکـاـ رـوـحـکـ حقـیـقـ آـرـزوـسـیـهـ کـوـنـدـرـهـ جـکـمـ بوـسـیـیـ آـلـ،ـ کـیـتـ!

صوصدی ؛ دانده دوام ایدیوردی . صوکره روسینه چوجلره
خصوص بر شرقیسته ترنه باشладی ؛ بشرق خفف ، مؤثر وحزین ایدی .
سانکه لوبا اک صاف زمانیه شمده آرمسته پکن سندلک کدر والمنی
بو شرقیده حکایه ایدیوردی .

پیه ر حركتس دوریور ، قادینک آرزوسته اطاعت لازم کلديکنی
بیلیور . بو ، بوقادینک ، بو رقصک بو شرقینک صوک طاتلی فانیلرینی لذتله
دویق ایستیوردی .

لوباتک چمه رسی بیله ده کشمث ایدی :
— هایدی کیت و بنی اوونت !

تکرار حزین شرقی د اوقویور ، کدرینی و المی رقصک فیکورلریه
تصویر ایدیور ، الی سایه دوغری قالدیرمش ایدی ؛
— آرتق بنی خاطر لادینک زمانلر کین و غصب دویماهه جقسلک دکلی ؟
— خیر کیتمیه حکم ، بن کیدرسه سندن برباد کارم بیله قالیه جق !
— قاله جق :

لوباتک تکمیل روی کوزلزنه طویلانش ، بارلیوردی . قادین رقصده
دوام ایغله برابر داننا بومنه آصلی دوران اوفاق بر مدالیونی چیقاردی و
دلیقانلی به یاقلاشدی و مدالیونی اوونت بومنه طاقدی . پیه ر قادین یاقلامق
استه دی ؛ او روزگار کی ینه او زاقلاشم دانس ایدیوردی :
— مدالیه مقدسدر ؛ بیویک پوپ اوی تهدیس ایتش ایدی ، سی
محافظه ایدر

— سی محافظه ایده بیلدی عی ؟
— سی محافظه ایدر دیورم !

لوبا اوطنک قپسنه آجدی ، صوفه و مردیون درین قاراکلق ایدی .
لوبا پیه رک آناندن اوپدی و رقصه دوام ایله دی . دلیقانلی صوفه یه چیقمش
ایدی ، ایک آدم آندی وتکرار دوندی ، بو اثنا ده لوبا ایک الله اوکا
اک آتشین والاک صمیمی بوسه سی کوندردی .

پیهربالغین و شاشقین حالده اوینه عودت ایتدی . قادینله مفارقتک قطعی اولدیفنه قانع ایدی ، آرتق بیتدی دیوردی .
صباحلین سوچاغه چیقدی ؛ دوشونمک ایستیوردی ؛ دوشونه رک یوررکن
ینه لوپاڭ ئېغرەلری اوکنه کلدی . دوردی ؛ بو ماجرادن کندیفته این بر
شی چىچەمەجىنى وقادینلە مطلقا انكایلار حسابه جاسوس اولدیلەنی بیلیوردی .
 فقط پۇڭن ھردقىقە قادینچى تىكراز كورمك ، اونى يانشە حس ایڭىك املەرىنى
آرمدىریوردی .

ايرتى كون بىھىئىك واپورلە جناق قلمە يەكىدوب اجنبى مزاڭلىنى زيارت
ایدە جىكلەرنى خاطرلاadi ؛ بۇتون فرانسز قولۇنىسى زيارەتە اشتراك ايدە جىكلەردى .
موسقوقدن آلتىش بر واپوردە سپياحت اوچ كون س-زورە جىكدى .
پیهربىن دە كىتملىم و بولىلەجە قادینله كىندى آزەمە ماسە صوقلىم دىدى .
اوپيوز فرانسزه كىتىدى . واپوردە يېر قىلاماش اولدیفنى تأسىلە سوپەيلەر .
بر طاق اجنبى دعوتلىرى بىلە يېرلى اشغال اىتىلەردى . بو مشكلات
قارشىسىنە پیهربىن عزىمت آرزوسى دها قوتلىنى . آرقداشى زۇنيانى بولدى ،
شوكا مراجعت ایتدى ، بۇنى صىقىشىدیردى ؛ نهایت واپوردە فضىلە ياتاق
اولدیفنى حالده پیهربىن واپورە يېنمسە مسامعەت اولندى . ياتاق اولدیفنه
كۈرە صالونىندە كى قاتاپەلرک بىرىنىڭ اوستىنە ياتاجىقدى .

بوايش اولدقدن صوکرە پیهربىن اووطەستە كىلدى ، بۇتون كىچە موسقوف
قادىنلەن روحندەكى معمانى آكامامغا چالىشدى . لومايانى يالكىز وجودىنە مالك
اولق اىچۇن آزادىلەنی حس ايلیوردی ؛ صوکرە بو حسى رد ايلیور ، اىشىدە
درىين بىر عشق و سودا تصور ايدىوردی .

معىن ساعتىدە واپورە كىردى ؛ غلبەلەك اىچىنە ، كورولتو و پاطىريدى
آزەستىنە فىكىر اندىشەلەنى اونوتىدى . ذاتاً آزادىلەنی بوايدى . واپورە سپياحتى
مزاڭلىق زيارق و اولولۇك خاطرەسى اولدیفنى حالده يوجىلىر بىكىن شەلى ايدى .

فرانسه باش قومیسری واپوره صوک یولجی اولهرق کلدى ؛ فرانسز عسکر مفرزه سی بورازانله قومیسری سلاملاadi . باش قومیسر بر رقاچ آى فرانسده جنوب ساحل شهر لزنه بتوون آورووا دیلوماتلریله اوژون سیاسی قو نفرانسلد حاضر بولندقدن صوکره بر رقاچ کون اول استانبوله دونمش ایدی . هوا پك کوزل ایدی . آقشام يك صوفره سنی آرقه کوکرته به قورمش ایديلر . اورته کوکرته به سريلن قرمزی بر خالی و برقاج چيچك صافصیسي سایه سنده اورايه « یاز باخچه سی » اسمی ويرمثلدی ! بیوکذا تلرک ينك ماصمه سی بر تجی قماره صالحنده ایدی .

پیر واپورده يك چوق آشنالره راست کلدى ؛ هر کس جانم نه اولدیکن ، نزهه سکز ، کورو نیور سکز دیه صور بوردی . بريطاقم قادیں آشنالرده بولدی ؛ بولنله ايلك کلديکی زمان ای « فلورت » لر باشلامش ایدی . فرانسز آميرالنك زوجه سنك يانده او لجه بحث اينديکمز ايتاليان ضابطنه قاریسي وارايدی . قاديلرک قوجه لری واپوری تعقیب ايدن فرانسز طور بيدو کیسنده ایدی . ژونیا ، کوکل ويرديکي بو ايتاليان قاریسته بو کيجه او قويه جنی عاشقانه شعر لری یاز مقله مشغول ایدی .

واپور ساعته ۱۸ ميل کيد بوردی . کيجه یولي کسدی ؛ صباحه قارشی چناق قلمه يه واروب اوراده بائش اولان فرانسز « بووه » زر هليستي سلامليه حق ایدی .

روز کار سرين اسيوردي . خيرسز آطهنه اوكندهن کچرکن اوراده اتلاف اولنان کويکلري ياد ايديلر . نه تحف ؟ دنياده ميليونله آدم اولدورو ليور ؛ بولنله او نوتور لرده استانبولدن چيقاري لان بر رقاچ يك کويكك اولومنه حيفلنیورلر !

واپورده غلطه سrai مكتبه ندن ايکي معلم دها واردی ؛ بريسي بارسلی ، اسکي غزنه جي ایدی ؛ خيلي سنه لر در مكتبه ادبیات درسي وير بوردی ، واپورده قاريسيله قيزيله برايدی . ديكري مكتبك کيميا معلمی ایدی ، کيميا درسي وير زکن خارجده فو طوغراف ماکنه لری ده صافار ایدی . ادبیات معلم منکه

قىزى پىرەك خوشئە كىتدى . باباسى قىزىنى و قارىسىنى تەدىم ايتدى ، اوئلىرى اورادە براقدى ، كىندىسى بىر بىچ اوينامق اوزىزە صالحە كىتدى .
قىزىك كراه ساچلرى واردى ، باقىشى مؤۇر ، آغزى پويوك ،
حركىتى آغىر و كوشەك ، كورونشىدە برقادىن حال واردى . بىرازقۇنۇشىلەر .
پىرەقىزە اك يوقارى كۆكترە يە چىقەلم ، غربى سىر ايدەلم دىدى . دەلاقانلى
قىزىك آرقەستدن مردىيىندن چىقاركەن باجاقلارك ؛ كۆزل ، متناسب اولدىنى
كوردى .

روز كاردن صاقىمق ايجون صنداللاردن بىرىنگ سېرىنە صوقۇلدىلەر .
قۇوشىورلاردى . قىز هېچ عجمى دىكلى ايدى . بۇتون حرب عمومى زمانىدە
استانبوللە بولۇش ؛ باباسى اوتكىلە هېچ مشغۇل اولىمازمش ؛ او سربىت
ايىش ، اسستىيكتى دېزىمش قىز بوسۇزلىرى سوپلىككە ؛ پىرە جىارت
وبرمىش ايدى ...

پىرەدە سربىت قۇنوشىمە و آتىلمە قرار ويردى :

— يالان سوپلىمك هېچ عادىم دىكىدر ...

— يالان سوپلىم دىھنەردىن دها زىادە چىكىنيدىم ...

— چىكىنېكىز ؛ بىن چوق دردىم ؛ دردىمىي او نۇتاق اىستىيوزم ...
اوڭىز ايجون سزە قورۇتە يىلارسەم قىزمىكىز . سزى خەقىقە بىكىندىم .

قىز صوردى :

— دېتك اونۇتاق ايجون بىر يكى مشنە ...

— بلکە ، مشنە تىميرى خېف دوشۇبور ؛ دها زىادە ...

— يكى بى آرزو و هوس دىيەلم !

— اوت ، هوس و آرزو كافى ، عشق و سودا دىسەم كولونج او لوردىلى ؟
پىز جوشىوردى . باقان كونىتى ، سىرەرنەك علوى لوحەسەنی اشارەت
ايدوب علاوه ايمەدى :

— سادە هوس و آرزو اوسلە بىلە بى لوحەنەك قارشىسىنە ئىكى مخلىقەك
بىرىتە مالك اولسى علوى دىكلىدە ؟

قىزى قوللىرى آرەسندە صىقىوردى ودۋام ايدىوردى :

— عشقىدىن وسواددن دم وورمەدى... مىكىن ملاحظەلە قاپىلمادىن...
بىرىمىزك اوھلم؛ وواپوردى چىقىجە هېسى اوونەلم... خلاصە شوواپوردى.
شۇ براق سا آلتىدە بىر مسمۇد كىچىيە مالك اوھلم ...

قىزىدە هوسلەنىش وەيجاندە ايدى . پىر دىدى كە :

— حوا ويرمىكىز... سزك ساختە كىنج قىزلىكى مەصومىت.
ادعا سندە بولۇمە جەتكۈزى، حىاتى انى آكلا دىنگىزى حس ايلپورم. بىر كىچەلەك
وصال، بىر كىچەلەك انسان سعادتى ايسترمىكىز ؟

قىز جواب ويرمىوردى ؛ پىر اندىشىيە دوشىدى، قوللىرىنى آچدى.

قىز صوردى :

— دېمك ويرەجەككۈز سادە بى قدر جق ؟

صوڭرىھ پېرەك التىن طۇتىدى، يواشىجە علام ايتىدى ؟

— كىچە يارىسىندەن صوڭرىھ ساعت بىردى بورا يە كلىرم . اوئىندە اول
كەلەم ؛ بابام و آنام اوپوملىكە قامارەدىن چىقەيىلەيم . ئىنكىلىر دانما كىچ ياتارلىك
قىز صاووشىدى كىتىدى. پىر طعام زمانە قدر كۆكىرته دە پىاسىپاپدى.
پاپدىنىي ايشدن كىندىسى او تانىوردى . عىن زماندە قلبى كىرىەن لوبى ايشنى
او نۇق اىچۇن كوكلىنى بولىلە كەلە آوونەجىنە سوئىوردى .

• •

يىك اوزۇن سوردى . . صوفەرە كىلىر ھې قۇنوشىوردى . پىر
بىر قاج ذاتله سىاسى مىتىلە لەدىن آچدى . بۇ ذاتلە اشغال اردوسى قوماندانىيە
دىيون عمومىيە مدیرىعومىيى، هوا شەندەن فەرىزى مدبرى ايلە قارىسى ايدىلە.
بۇ قادىنىي پىر ايلەك دفعە لوباتك مەمۇد زىزەد يۈزۈ كى بازار لەقە قاپاتىركەن
كۈرمىش ايدى . شىمىدى بۇ ذاتلە باش صوفەرە بويوك ذاتلە آرەسندە
مەم بىر طوبىوردى ! يۈزۈك مىتىلە سى لوباتك او يادكارى بولىلە يوق بەسانە
صاخق اىچۇن اوغرامش اوھلەجنى دارلەنى خاطرىتە كىتىردى . پىر واپورلە

چنان قلعه سیاحتنه چیقارازکن لوبايه برا آز باره برائمه مش او لدینته نادم اولدى .
اوج درت کیجه در مو سقوف بارینه ده آیاق با صمه مش ایدى . شیمدى
قادینك يانه دوغري اوچق ايستيوردى ؛ حالبوک بینديك وابور اونى
هر دقىقە او زاغە كوبوردى .

فرانسز ادبیات مسلمنك قىزىله اولان ملاقات ساعتى ياقلاشىوردى .
كوكرته نك بى طرفندە زونيان ايتاليان ضابطنك قارىسنە صوقولش ؛
دىزى دېبىه او طودمش شەرلى او قوپوردى .

وقت ايلريلەدكە كوكرته دەك يوجىلير قamarەلرینه چىكلىوردى ، هېسى
اندېشىدە ايدى . كويابو واپور مو سقوفلەن آلنەقدەن صوکرە تمىزلىش ؛
بۇيانش ايدى . قamarەلرە كىرنىزلى دیوارلە بىر قاج تختە قورۇسنىك دولاشتىرىنى
كۈرمىشلەر ايدى ! يوجىلير عجبا او يقۇ نصىب او له جىمى دىبورلە . پېرەك
كۈزى او كىنە مستشار موسىو رو شامبو كەلدى . اونى آرقەسندە پىزاماسىلە
معەھەد باش پارمىغىلە تختە قورۇلۇن سوز سوپىلر كورۇرم صانىوردى .
كىندىسىنىڭ قamarەلە دىرى يوقدى . قamarوت قادىنندە اوج بطانىه آلدى .
يوقارى كوكرته بە چىقىدى . بطانىلەرە صارىلدى ، چیقارەسىنى صاودورەرق
فرانسز قىزىنى بېكلىوردى .

يواش يواش او يقۇيە دالىش ايدى ... او يقۇسى آرەسندە دولفون
بر وجودك بطانىلەر آرمەسنسە كىربوب كىندىسىنە « بونسوار » دىدېيكتى حس
مايتى ... اىكى قول دلىقانلىي صارىمش ، صىحاق دوداقلەر پېرەك
خوداقلەنى ياقالامش ايدى .

قۇنوشىق ، سىن چىقىارماق يوق ايدى . كىچەنڭ صوؤغەنە قارشى كلك
ايچون صىق بىر بىلەن سارىلىش ايدىلر . دلىقانلى لو با ايمە باشلىان ماجراسىندە
ىرى اىلەك دەنە او له رق بىر قادىنندەن حقىلە استقادە ايدىبوردى . قىزك دولفون
واولونون وجودى لو بايه بېكزەمیوردى ، فقط بوندە بويوك بىر صىبحاقلق
وھوموس واردى ؛ فرانسز قىزى پېرەك ھەزانىه علاج ويرمك ايچون كەلدىكىنى
خاطرىنە كېتىرمىور ، بۇون كېنجلەكىلە دلىقانلىي صوقولپوردى .

قىز صباحى قارشى قاماره سنه ايندى. پىر ايكنجىقات كوكىرىتە يەكلىدى. ئىصىنە يىلمك ايجون خىزلى آدىتلە پىاسە يە باشلادى. واپور چناق قلمە بوغازىنە كىرىمەش ايدى. صباحك سىلىرى آرە سندە اىكى قىيىستك داغلىرى چىلاق حاللىر يە كندىلىرىنى كومستىوردى. اجزاخانەلوك جامكانەلرىنە قوئىلىمش بوبوك رسکلى صراحى شىكلنە كونش دەكزدن دوغىوردى. لوحە چوق كۆزل ايدى؛ فقط پىر چوق اوشومش ايدى؛ بى ياتاچق يە بولق اوزىزه قاماره يە ايندى. واپورك ضابطىلرندن بىرىسىنك يانسندە بولنان قارىسى او كىچە چوحق دوغورمە باشلادىنى ايجون زواللى آدم كىچە يى لوغۇصە نەك يانسندە كېرىمىش ايدى؛ ژۇنيانك قاماره سندە كى بى ياتاچق بوش قالمش ايدى. پىر ژۇنيانك قاماره سته كېرىدى؛ او كولەر يوزلە اوپىور، دىواردىن سورۇ حالتىدە آقىن ايدى تختە قورولىنى دويمىوردى. پىر بىر كنارە بوزولدى.

اويانىدقلىرى زمان واپور دەميرلەمشىدى. قاماروتە رجا ايدوب بانيو يامىنە موفق اولدىلر. اوئلر بانيو يە كىدرىكەن نهايت بىكلىكى ترفىعە نائل اولدى. مستشار روشامبۇ بىزىنە پىزاما ايلە بانىودۇز چىقىوردى. دىلاقانلىرى واپورك بارىتە دعوت ايتدى. چونكە زاثىلر واپوردىن اوكلە وقتى قەرى يە چىقە جىلىرى ايدى.

واپورك آرقەسى صە استانبولدىن كلن آميرال ذرھليسى يان طرفە دەميرلەمش ايدى. آميرال ذرھليسى دونانعش ايدى، كىلىر بىرىرىنە اشارتلە وېرىبوردى.

ايكى سەفيتەنەك دەميرلىكى ائتلاف اردولىنىڭ چناق قلمە يە ايلك عسکر چىقاردىنى ساحل ايدى. محاربە يە اشتراك اىتشن ضابطىلردىن بىضىلىرى واپورده ايدىلر؛ محاربەنەك صفحەلەرنى حكايە ايدىبورلىدى. بوغازە ايلك مجموعە باشىش اولان بۇوه ذرھليسىنك ياصلانش اسكلتى دەكزك را كە حسۇلى اوززىنە قىرلىش بىر قالقان كې دۈرۈوردى. هوا صوک درجه

میحاق ایدی . استانبول معتدل هوالی بر شهر اولدینی حالده بوراسی
عادتا فورون کبی ایدی . کوک یوزنده بولوطدن اثر یوق ایدی . داغلر
طاشق ایدی ؛ قوراق ایدی ، اوژرلنده آغاج بیله نادر ایدی .
تورک عسکرینک استحکاملری ایچنه یارشوب بولندقلری یوکسک تېلدن
قره یه چیقان ائلاف عسکری نصل مدھش آتش آتىنده طومنش اولەجىلى
آكلاشلىوردى . زرھلیلر قره یه چوق يقين اولدقلری ایچون طیمیلە آرزو
اولدینى قدر قره یه چیقانلىرى محافظە ايدەممەش ایدی . كىلەدن چقان
عسکرلر ساحلەت قوملىرى اوستىنەمەيلرى يوروپەمەدن آتشلە قارشىلانشىلارىدی .
وبىلە پك چوقلىرى فدا ايدىلەكدىن صوکرە نهایت عسکرك برقسى تېلرک
ديبىنە يېشوب طومنەيلىمشىلدى . صوکرە صو یوق ؛ گونش قايشار ...
بر قاج يوذ متزو ير فازانق ایچىن سورۇلە آدم فدا ایتك و نهایتىنە
اویرلىرى تخلیه ايدوب چكلەك !... ايشتە چناق قلمە حرېنىڭ خلاصىسى !
عقلە صىفماز بىر عسکرى تىشت ! بولە دليلە بىر حرکتىك موج
اولدینى حابىز اولولىرى دوشونىدكە پېرلە توپلىرى اوپرىيوردى . شەمى
بوچىلغىن تىشتىك ويردىكى قربانلىك قورۇككىلەرنى سىدالبىرەدە زىارتە كەلتىلدى .
واپورلە زرھلیدن بىرچوق صىنداللر ، قايقلەر ، قانولۇ دكزە ايندىرلەدی .
ایچنه دولدىلر ، بولۇرلەنلىك هېسى قىالق و قوملىق بىر قېيى بى ياماشىيوردى ؛
دىشارى چیقان آچىق رەنگ اتوابىلى قادىنلىك نارىن پۇتىنلىك آيدقلرى توکىسىدكە
خاپىرىشىورلۇر و كولوشىورلۇردى ... ساحلە ، طاشلەلە قوملىك آرمەستىدە
عسکرلەك راهى بىر اولو دعاسى اوقدى . بىرچوق عسکرلەنە كۈمىزندە
مختىل طرفلەنەن كۈندىلەنەن اكىلىلەنەن وارايدى . ايتايان وانكلىز ضابطلىرى
استانبولدىن بىر اوتوموبىللارىلە كەلتىلەيدى . بىر قاج انكلىز ضابطلى دىخى آناطولى
ياقەستىدەكى چناق قلمە قىبەستىدەن كەلتىلەيدى . آناطولى قىيىسىنە هېچ اهمىت
ويرلىكى يوق ایدی ، حابوکە مىزارلىق زىارتىنەن بىر قاج آى صوکرە آناطولى .
ياقەسى و اورادەكى تورك حاضر لەن جەنائى تلاشە دوشوردىش و پك بويوك
وقدەل دوغۇردىشىدی . هەركس انكلىزلىك بوغازك رومايلى طرفىنەكى حاضر لەنە

باقوب بونلرک بردھا کىتمەمك اوزدە يىلشىدكلىرىنە و روسييەنەك يولنى قىلماق اوزدە سورادە بىر اىكىنجى جىل الطارق حاضر لادقلرىنە اينانشىلر ايدى . اوئىنگىن قارشى ساحلە اھمىت ويرىن يوق ايدى .

زيار تجىيل دار و صارب بىر يولدىن يوقارى چىقىورلۇدى . كىمسە يولك فانلىقندىن شاكىپەتھ جسارت ايدەم مىوردى . قادىنلرک يولىزلىنەك پىدرە و قەرمەلر سوزوان تۈزۈلە آقپۇردى . ضابطىر متصل محاربەي آكلاتىپۇردى . سەنە غالدىن كەلھىسياھى عىڭىزلىك آچىدقلرى خندكلىرى و سېرىلىرى كىزدەجە حىرتىرە دوشىپۇرلۇدى . زيار تجىيلدن بىر دانەسى طاشلر آزەرسىنە اىرى بىر كىكىك كوردى . بو بىر آت قابۇرغەسى ايدى ؛ بىر آز صوڭىرە ايلرىدە عمومى مىزارلەتك يىاض دىنلىك كۆزۈكىدى .

جنزال غورونك قولى غائب اىستىك يوڭىك تې قارشىسىنە دوردىلەر . انكىلىز و فرانسز مىزارلەقلەندىن بىجدىلەر . بومزارلەقلەر كونشىدە قاورو مىقدەمە اولان حسابىز تختە استاوردۇزلىدەن عبارت ايدى : فرانسز باش قومىسىرى ھېجانە بىر نطق اىراد اىتدى ؛ حاضر بولنانلارك چوغۇن ئاغلىپۇردى . صوڭىرە بىرانكىلىز مىدالايى حرب مىدانلىنەك سلاح قىداشلىقندىن و بىر قىداشلىك اىصلا بوزولىيە جىفندىن دەم ووردى !... بورادە پىئەر معەود انكىلىز ضابطى بونقىيەلدى خاطر لادى . بوباس باش جاسوس فرانسز عىڭىرىنىڭ اوقيودە اىكىن بىر وئىتە بولۇرمىم دىيە جىيلىنى آراتىپۇر ، انكىلىز سىياسى ئامىنە هەر درلو حىلەيى مىشروع كورۇپۇر ، انكىلىز يېرىۋلىنى ھەرىشىتىك اوستىنە طۇتىپۇردى .. و شىمىدى بورادە سلاح قىداشلىقندىن بىخت اولىيپۇردى :

زاڭىز بولە دوزولدىلەر . كىمسە لەردى اتتىپۇردى . شىمىدى اطرافىدىن طوبىلانلىن كېيىك يېغىنلىك اىجىنە كلاش ايدىلەر . او كەمە اولانلار خىشىتىدەن دوردىلەر . ياغىمورلە و كونشىلە آغا رامش قىقا ، قول ، باجاق و كوكس كېكىلەرنەن مىشكەن جىيم بىراھرام واردى . زيار تجىيلك يۇرۇمەلەلە قەفالاڭ بىضىلىرى تىكىرىپۇردى . بىر قادىن بايىلدى . بايىقىن مادامى كوتۇردىلە ، نەقلەر تىكراپ باشلادى . بىر كۆزلىرى اوزتە يېغىلمىش انسان قەفالىرى كومىسى دىكەمىش ايدى و دوشۇنپۇردى ...

دیکر تپه‌ده کی بربشقه کمیک ییغینی دها کزمک ایحاب ایتدی . زائرلر آرتق یوروش ، صیحاقدن بونالش ایدی . بر چوقلری طاشرل اوزدینه اوطودمش ، درین صولیورلردى . شوراده بوراده هنوز جوقدور حالتده حرب سپرلری کورولیوردى .
کونش افقده آچالیوردى .

بوبوک ذانلرک قاربلری اورایه کلیش اولان ایکی اوتوموبله دولدیلر .
ھیئت تورک مزارلغنی زیارت ایته‌دن آیرلق ایستمدى . تورک عسکر شھیدلکنک قیوسی اوکنده نوبخیلر بکلیوردى . ایکی تورک ضابطی نطق سویله‌دی ، بر فرانس‌جزالی جواب ویردی . فرانس‌جزالی نطفنده جسور و شجیع تورک عسکرینک جهان حرېنده وظیفه اوغورنده بوراده جان ویردکلرینی و یکدیکرە یقین اولان مزادلقلرده یاتانلرک روحلرینک قدیم تورک و فرانس دوستلغنی اجا ایلەجکنی علاوه ایتدی ...

— ۸ —

واپوره دونولدیکی زمان کیجه اولش ایدی . تورک ضابطلری واپوره یمک دعوت اوئىش ایدی . یوجیلر واپوره کلدکلری زمان کرلش سیکیرلریتە کوشکلک ویرمک اوزرە نىشلى سوزلر آزابورلر و هرشىتە کولیورلردى .
قطق بوکولوشلرده عصى ایدی .

پىر مكتب معلمتك قىزىتە کیجه ایچسون بر رانده وو دها ویردی ؛
پىنه عین موقعىدە ، جان قورتاران صندالنڭ يانىدە بولوشدىلر . قىزىتە
او کونكى حلرىنى صوردى . قىزقوللىنى آچدى ، ديلقانلى يە صارىلدى ، و :
— اونلر ماضى يە قارىشدى ... بىز حاله باقلم !

دیدى . دهاقوتلە بىربرلىشك اولدىلر بىووصاللرک صباح اوئىجە بىتەجکى دوشۇنوب كدرلىپورلردى .

پىر صوردى :

— قره بە چىقىيەمىز كې ھېسى اوئۇنە جىز دىكى ؟

- او نونهه قرار ويردك . ياخود او نونهه دن بربيري مزى خاطر لايجهنز .
— بربيري مزى بر دها كورميه جكمى بز ؟
— طبىي ... فقط بوكىجهك خاطر مسى صاقلایه جنز !

..

صباخلين كونش دوغاركىن استانبوله كليش بىك فوق العاده ايدى . يېر بو علوى منظره يەراحت بوركە باقىم يوردى ؛ لوپاپە ياقلاشمۇق اونى او زو يوردى ؛ مطلقا قادىنى آزادىمچى ايدى . بو آرزو دلىقانلىك قىلبىنە ايدى ؛ روس قادىنندىن كىنىستە خىرى كىلە جىكنى بىلدىكى حالىم آرامەمەق التەن كىلە جىك ايدى . بىرده كىنى كىنىيى اوپا يوردى ؛ لوپامك بلکە بىكا بشتە درلو فاندەمى اوپور دىيوردى . برقاج دفعەلر عقلەنە كان بىشىي باعنه قرار اوپىر يوردى ؛ يەنى لوپاپى دەنمك استىوردى .

ايکى كىجەي برابر كېيدىكى حريلص لوپانەن فرانسز قىزىنە سىكەرلىنىه . بىردىكى سکونتە حکملر وىر يوردى ؛ بىن نفسى صبط ايدرم ، موسقۇف قادىنلىك حقىقتە نەاولدىنى آكلابىيم دىيوردى . هەزىزە اوپە لوپاپە قوشىمەدن اول بىر دفعە پىنسس واسىنرىغە كىتىمكى موافق بولدى . فىكىر لە نىفسە كۈوندىكى حالىم يەنە ضۇف كۆستەمكەن قورقىوردى ؛ هەل بىركە پىنسى كورمەيم دە صوڭرە دوشۇنۇرم دىدى .

يېر اوكلە يەكىنى بىڭىنە بىر كۆچۈن موسقۇف لوقطەسىنە يوردى ؛ يەكىن بۇنلىرى ذەھنندىن كېيىرسىوردى . لوپانك انكىلىر حسابە جاسوسلىق اىتدىكى آشكار ؛ بىركە دونەيم ، بىر دولاب يابايم ، اونى جرم مشىود حالىدە ياقلايم . كويا بۇتون اىكىنذىلىنى صورتە چارپوب صاوشەمچى ايدى . برقاج كون اوپىسى سفارتخانەدە زۇنيانە برابر حرېيە نظارىتىن كەن شەفرە تلفرافلىرى حل ايتىش ايدى . فرانسز رئىس و كلاسى اسـتانبولەكى سلطان اىلە اوپىن دەن صوڭرە كەلەجىلەك حسلرى و مىللەرى حەقىنە معلومات صور يوردى . يېر بى تلفرافلىرى يانسە آلهمچى ؛ لوپامك يانسە حل ايدر كېي اوغراشەمچى

وجيئه قويه حق... صوکره قادریک بوتلری چالوب انگلیز جاسوس باشنه
کوتورمسنه کوز یومار کبی پایاچق و کاغدلر کندی جيئنن آلتجه لوپای
پاپلا یه حق !

بوده بر پلان ايدی ...

• •

قندیلیله پرنسلک پالیسنه ایستدبیک حضوری بولمه دی . پرسه
فرانسنه بـ مـ سـافـرـ قادرـ کـلـشـ اـیدـیـ . بـ اوـ توـزـ پـاشـلـنـدـهـ ،ـ غـایـتـ زـنـکـنـ ،ـ
قطـحـالـاـ اوـلـهـمـشـ وـنـارـینـ وـنـازـکـ بـرـقـادـنـهـ اـیدـیـ . لـوـئـیـزـدـهـ سـالـینـاـقـ اـسـمـنـدـهـ کـیـ
بوـسـافـرـ کـیـزـنـدـنـ پـیـرـ پـرـنـسـلـهـ باـشـ باـشـ آـنجـقـ اـیـکـ دـقـیـقـهـ قـوـنوـشـهـ بـیـلـدـیـ .
پـونـسـ پـیـرـیـ ضـمـیـفـ وـیـوـرـغـونـ کـوـرـمـشـدـیـ :

— آـنـمـ زـوـالـلـیـ اوـغـلـمـ ،ـ بـوـنـهـ رـنـکـ ؟ـ ذـانـآـ مـاجـرـ الـیـکـ آـغـزـلـدـهـ کـرـبـورـ ...

— نـصـلـ مـاجـرـاـ ؟ـ

— شـمـدـ بـلـکـ چـوـقـ صـورـمـایـکـزـ .ـ يـالـکـ سـزـدـنـ رـجـاـیدـرـمـ .ـ اـحـتـیـاطـلـیـ
اوـلـیـکـ ..ـ کـنـجـلـکـکـزـ وـ بـرـوـاسـلـفـکـزـ سـزـهـ بـرـ چـوـقـ دـشـمـنـ فـازـانـدـرـیـسـیـورـ ،ـ
سـزـ بـکـ اوـغـلـنـکـ فـانـجـقـلـنـتـهـ عـقـلـ اـرـدـیرـهـ مـزـسـکـزـ ،ـ عـلـیـکـزـدـهـ بـولـنـوـرـلـ وـ اوـ
ذـمـانـ بـوـبـوـکـلـرـیـکـزـ سـزـیـ نـهـدـرـجـهـ قـدـرـ حـمـایـهـ اـیدـرـ بـیـامـ ...
— صـحـیـحـ بـکـ اوـغـلـیـ چـوـقـ تـحـفـ بـیـاشـ ؛ـ فـرـانـسـنـکـ الـاـوـفـاقـ قـنـاـ

صـرـکـزـیـ قـدـرـ دـبـدـیـ قـوـدـیـ بـاـپـیـورـلـ دـیـلـکـ !ـ

پـیـرـ کـنـدـیـسـنـیـ لـوـبـاـ اـیـلـهـ بـرـلـکـدـهـ آـیـاـصـوـفـیـهـ دـهـ کـوـرـدـیـلـدـهـ اوـنـکـ اـیـجـونـ
دـبـدـیـ قـوـدـیـ بـاـپـیـلـدـیـ طـنـ اـیدـرـکـ اـیـشـ اـهـمـیـتـ وـیـرـمـهـ دـیـ :ـ اوـلـهـیـاـ ؟ـ فـرـانـسـ
ضـابـطـلـرـیـ بـیـلـهـ باـشـهـ مـوـسـوـفـ قـادـیـلـرـیـ ،ـ حتـیـ رـوـمـ وـارـمـنـیـ فـاحـثـلـرـیـ اـیـلـهـ
قولـ قولـهـ کـرـمـیـورـلـمـ ؟ـ اوـنـلـرـهـ بـرـ شـیـ اوـلـیـورـمـ ؟ـ پـیـرـ اـشـفـالـ زـمانـدـهـ
استـانـبـولـدـهـ يـالـکـ زـوـالـلـیـ توـرـکـلـکـ اـزـعـاـجـ اـیـلـدـیـکـنـیـ کـوـرـمـشـ وـاـشـفـالـهـ منـسـبـ
اوـلـانـلـرـهـ دـوـقـانـلـدـیـنـیـ اوـکـرـغـشـ اـیدـیـ .ـ

او آقشام په راپالاس اوتلنده باو واردی. پرنست مسافری مادموازل لوئیزدہ سالینیاق بو بالویه کیده جک ایدی. بر فرانز بحریه ضابطی موشه کلوب قادینی آله حق، استانبوله کوتوره جک ایدی. اونک ایچون پرنس پیدری آقشام یمکه آیقویدی، استانبوله موشه ایزسکن دیدی. بحریه ضابطی کلدیکی زمان پیدری برابر آله حقنی آکلاینجه بلی ایتمهک ایستدی اما ینه خوشنہ کیتمدیکی آکلاشیدی.

په راپالاسک عرب معماریستنده کی صالونک ستونلری آره سندھ طوپلاناں چفتلری، قولاقلری باطلانه بر آفریقا جازباندی دوندیری سوردي. پیدرک ایلک تصادف ایلدیک پیلدیک چهره انکلیز باش جاسوسی مهود میرالای چونفنه لد اولدی، انکلیز پیدرک یانه یقلاشدی. بوآدام طانیدقلری نی قورو سلامه فارشیلا رکن شیمدى دلیقانیلک یانه صوقولی غریب ایدی. صوردى: — دون آقشامک آمریقا سفارت بالوسندھ یوچ ایدیکن؟
— خیر موسیو!

پیرجاسوس باشنه عسکری رتبه سنی ویرمهک ایچون مخصوص «موسیو» دیتش ایدی، وعلاوه ایلدیک:
— چناق قلمده ایدک.

— صحیح. چناق قلمه سفری ده واردی. پک کوزل اوتش دیدیلر.
هانيا بردهه برابر طانیدنی فمز ژاپونلی، واپورده دکلیدی؟
— واپورده ایدی، فقط کوروشمه دک.

— ژاپونلک او آقشام سوبله دکلری حقلی ایدی. استانبولده کی موسقوف قادینلری آره سندھ حقیقته چوچ کوزل شیلر وار. بر قاجنی طانیدم..
— طانیه حفلنر معلوم!

— صوکر، ژاپولی یونلر ایچون تھلکه لیدر دیمش ایدی. بوسوز حقلیدر.
پو قادینلر چوچ شیلر بیلیور و چوچ شیلره قاریشیور. اونک ایجین بن ده
علاوه ایلیه جکم... موسقوف قادینلریله نهاس تھلکه لیدر...

پیه ر باشند صاومه بر اشارت پایدی ، انکلایر اصرار ایندی :

— کنج دوسم ، سزک یریگزده بن اوسم ، چوق احتیاطی او لورده .

پیه آرتق دایانه مهدی ، وشو جواب ویردی :

— نهایه جفی تیین خصوصنده کندم قرار ویرمجلک قدر پاشم بیوکدر .

ذاتاً چوجو قلمدن برجی یاقه جق شیله او بیامدن هر وقت ذوق آلیرم !

میرالای قورو بر سلام ویردی وشون سویله دی :

— As you lik it [۱] !

جاسوس باشندک بوسوزی : « سزه یازیق او لور ! » دیلک ایدی .

پیه بو سوزلری پرنسنک اخطارلری دوشونیور ، مسئله به عقل

اگر دیرمه میور ایدی . جاسوس باشی پیه ری یچین لومادن آرمق ایسته بور ؟

اگر قادین کندی او نده برحاسوس ایسه پیه رله تماسنی ایسته مسی لازم کلمزمی ؟

بو آرالق مادمواzel مالینیاق کلندی :

— یورولدم ، آرتق دانس ایمیورم . کیده لم . سرکله راحت کیده بیلیرم ،

ذهبکز مشغول ، بشغلری کبی قورته به قالقماز سکر !

او تلدن چیقدیلر ؛ قادی دوغری حاده بی برآقدي ، او تلک یانشند خلیجه

دو غری کیدن دار سوقاغه صابدی . بو سوقاقده اسکی مزارلرک سروی

آظاجلری یان طرفده قالیر . او زاقده ، ایوب سلطان او زرنده کورین هلال

ایشیقتدن بشقه سوقاقده آیدینلچ یوق ایدی . کلن یکن ده کوزولیور ایدی .

برآز دوروب استانبول طرفنک بتالریته ، جامع قبلیته ناقدیلر . پیه ر

برگره بورایه یالکز کلش ، خلیج منظره سنی سیر ایتش ایدی ؛ او کیجهی

خاطر لادی ، لوبا ایله ایلک ملاقاتدن کلیوردی . قادن دیدی که :

— نه درین سکون !

پیه بو کیجه اطرافک سکونشدن ذوق آله جق قدر مستربع دکل ایدی .

یان طرفده کی سروی آظاجلری کوک بوزینک ایشیغی او زرنده برجسخانه نک

دمیر پارمقلقلری کبی اسانه دهشت ویریوردی . بر سوز سویله مش اولنک

ایچون دیدی که :

[۱] هانکز نسل ایسترسه دیگدرو .

— مادمواzel ، خيرسزلدن قورقازميسكن ؟

— خير ! خيرسز يوق يا ! مع ما فيه هيجانلى وقىملرى يات سودم . ائلاف خولتلرى مشترك پوليس قونى واركىن آسايش بوزولماز ... براز اول ائلاف يولىسى باش قوماندانىله قونوشبوردىكىزيا ..

بو آرالق بىر «چات» ! صداسى دويولدى . پىدر «چات» كىرده وولوردى جيتان قورشون سى او لىلەنى درحال آكلادى ، هان ديزلىنى بوكوب ؟ كېلىدى ، قادىن صوردى ؟

— نه او لىدىكىز ؟

و دىقانلىك قولىندن چكىوردى ، قالدىرمق ايستيوردى . پىهدىدى كە :

— دە وولور آتدىيلر . يارەلى دكەم ، اندىشە ايتكىز . فقط وورولش

كې كورونتاك لازم ايشه بافكىز ...

مىزارلەتك سروى كولكەلرى آرەستىن بىر آدم فاچىوردى ... محقق

بۇ آدم بىر سروى آرقە سەنە صاقلاوب آتش ايتش ايدى ، ووردم ئىنلىك فاچىوردى .

پىدر قالقىدى :

— ايشه قورشونى آقان ووردم ئىنلىك كىدىور ، تەلكە قالمەدى ،

ياخود بى دەمەلىق تەلكە كىدى دەلم ...

دلىقانلى سىكىرلىمش تېتەبور ايدى . مادمواzel سالىنياق صارارىمش

ايدى ، قورقىش ايدى . لكن براز اول هيجانلى وقىملرى سوھرم دىمش

او لىلەنى ايجون قورقوسىنى بللى ايمەنك ايستەدى ، بشقە شىلدەن قونوشىمە

باشلاadi ، مع ما فيه هان دوبوب جادە يە چىقدىيلر .

..

ايتسى صباح پىدر كىنديكى زمان يانطالونتك آرقە جىنده كىنى

زە وولورىنى كوروجە حىفلاندى ، يچون او قاچان كولكەنك آرقەستىن

آتەدم بىدى . شىمىدى ايش ايشدەن كېمىش ايدى .

پیور دوغری لوماڭ اوطنە كىندى . قدىن دلىقابلىرى كورۇنخە ھېچ شاشىمەدى ودىدى كە :

— كەلەجەكىزى بىلپۈردم . و آرتق كەلەپىلەپسىكىز ...

ياماعك اوزىزىنە آتىلدىلار . پىيز و دەفعە اولسۇن موقۇق اولقى اىستېوردى . لوما دىدى كە :

— پىدرجىم، سوز ويرىورم ، سىت اولەحم ، لىك بىز ئەر صرايمى ئە
صانكە قادىك تكىملىل جەرمىسى دەكىمش ايدى .

برقاچ كون دها پىكىدى .

پىور عادتا كىندىي طانىيە مىوردى . بىض وقت ، كىندىسىنە بى قىدەر
ھەر انلىر و يۈن لوپايى اوزمىك اىستىدى ؛ بۇنى آرتق تىكىن كورپۈردى ؟
كوبىا شىمىدى اولكى كى كىدىيىنى قادىنلۇك زبۇنى صايىپوردى .

بۇ صوڭ كۈنلەرده پىور دورتۇي ئالەمىسى چوق كورپۈردى ؟ اوزادە
فرانسەدن كەلەپىلە ئەنارىتىقى مەنچىسى ماسافرايدى ؛ بۇ آننىقە جى اسکى يۈنلەرەتتەم
چوق چالىشىش ايدى . فرانسلەر يېكى كەلەپىلە ئۆرۈك مۇزەسى مەماون اوھەق
قول اىتىدىرمك اىستېورلەدى : اسکى يۈراس ئازىخىلە خاطرەلەرنى توز كەمە
احيايە چالىشىپورلەدى ؛ يارس صوربۇن دارالفنونىندن بىر بىولك ئالەتكە
تشىپەلە استانبوللە قورەمەق اىستىدىكىرى يېرەنس اىستېتوسى نۇركلەك مەنچىسى
صوچە دوشەلىرى يېكى مەنچىسىدىن استفادەبى داۋىنى ، بىر يۈلنە بىلۇپ مۆزەم
ېرىنىدىرمكى قورەمەلەرى . فقط بۇتون ئېيتىز بېھودە اولىپوردى ؛ ئۆرگەرە
استانبول حەكمىتى بىلە يېرەنس ئائىدە مىشەلەرى دېكەلەمك بىلە اىستېمپۈردى .
صوڭ وقىتلەدە مەن بۇتون استانبول اقىرە اىلە قىلا بىلە ئەلەپە ئەلەپە ئەلەپە ئەلەپە
املىۋىلەن كەن آزىزولە هەركىس اطاعت ايدىپوردى ؛ اقىرە اىسە يېزاتقى
دەكلى يېرەنس روزكارىنى اوچتایان آوزوبالىلىرى بىلە يان كورلە كورپۈردى .
اونىڭ يېھۇن دورتۇپلەردى مەسافر اولان يېرەنس ئازىخى مەنچىسى

بوش قالش ایدی ، پیغمبر بوندن استفاده ایتدی : برابرجه استانبولی و سورلری کردیلر .

سورلری این کورمک ایچون تامواپله طوبقیویه کلیورلر : صوك بیزانس ایمپراطوری محمود قسطنطینیک دوشدیکی برجدن چیقوب دیشاریده دولاشیورلر ؛ متخصص پیغمبر اووزون اوزادی به قلمه تاریخنی آکلاییور : پیغمبر ایمه اکتیبا لوبایی دوشونیوردی .

استانبول سورلرینک طوبقیو دیشارینده یوکسک سرویلر آلتنده حسابز تورلک مزارلری وارد ره : او مزارلری تعقیب ایدرک سور دکزه قدر اینز . قلمه نک دیوار دیبلرنده ، شورا سنه ، بوراسنده برجوق مهاجرلر صوقولمش و صیفتمشدر . اونک ایچون بوزالری شهرلک مدنی حیاتندن اوزادر واجنبلره پشت خوش نظر له باقازلر .

پیغمبر رهقاج دفعه استانبول سوریی دلکنر کلوب دولاشدی : یدی قوله نک دیوارلرینی کزدی . او زارده دولاشیرکن کیمسه بشی دیزدی ، ساده شوراده بوراده کوریلان کوبکلر دلیقانلی به حاولاردی . بوكوبکلری ده انکلیز پولیسی تعقیب ایدیوردی واولدور بوردی . پیغمبر بولیه کزدکن بعض عادی سوقاق کوبکلرینک بیغازنده طاسمهل و مارقه لوكوردی . کوبکلره سرتخت ایدن بعض نورکلر اوزواالی جیوانلری انکلیز لک قوردشوندن قورتاarmac اوزرده بو طاسمهلری جیوانلرک بوننه آصمش ، کوبا جیوانلره صاحبلى سوسی ویرمشردی .

استانبولك مشهور اولان سوقاق کوبکلرندن بقیه قالان بو جیوانخنفلر کیمسه به ضرر ویرمز ، آدمه صمالاز ؛ کمیک بازچه لریله قارنی دویبورز ، نادرآ خسته اولور : انکلیز لک کلوب قورشونله ياخود زهرله بو مجرما محله لرده کی کوبکلره مسلط اولملری جوق غریب ایدی .

پیغمبر هر کلیشنده قلمه برجلرینک اوزرنده او طور دوب آقسام کونشنک مرمره اوستنده باطیشنى سید ایدر ، صوکره استانبول طرفه دوزر ، بیک بر مناره لی جیم شهربک غروب زماننده کی منظمه لری سید ایتكله دویاما زادی .

کونش با تاگن کونک یوزی طانلی یشیل بورنک آلیر ، صوکره قرمزی آلتون رنگنده بر ضبا حاصل اولور ؛ کونش افقه یاقلاشدقہ قرمزیلوق آرتار ، نهایت افلاطون رنک آلیر . مزارلقرک ایری سرویلرینک قره خیا . لتلری افقک بودنکلری اوستنده چوق مؤثر تاپلولر یاپاردى .

هوا فنا و بوزوق اولسپیله دکر ینه ماویدر ، فقط کونک یوزی قارارىو ، او زمان بوماوله قاره رنک عاسنے باقدقہ پېر ارضی طالاقاق آتسیور ، دوربیلیور صانیردی . بولله علوی لوحدلری عاشا ایتدکدن صوکرمیله پېرک لوپاپه قارشی اولان خینجى آزماز ، کوردکە اوکا کنایه‌لر و آجى سوزل سویلردى . آردصره علاوه ایدردى :

— سفارتىدە بکا چوق ایش ویریورلر . کوندوز بیتیرمیبورم ، بوراپه کتیریبورم ، کىچە حل ایلیورم . صباھلین قاواسن کلوب اوطهدن آلیور . بىکون جىبنىن براچاج كاغد چيقاردى و دىدى کە :

— بولنر چوق مهم وئىقىل . ظن ایدىبورم کە فرانزىشرق پولiticە سنك اساسلىنى احتوا ایلیور .

بو سوزلرک هېسته لوپا دالىن ، ساکن نظرلە مقابله ایدىبوردى .

..

پېر صىقلۇمە باشلادى . جرم مشهود حالتىدە قادىنى ياقلاامق ایستىور ، فقط اوپلە سوزل سویلیوردى کە لوپاپن چوق آز ذى اولانلر بىله بونى آكلاردى .

برآ قشامپېرڭىز عىن حىلەپاپش اوردىغى كورونجە لوپا آرتق دايىنه مەدى ، و دىدى کە :

— ياخىلرلە ئەپەپلىرى ؟ يوقسە سن بنم ظن ایتىپكم ئىز آدم دەكلىشك ؟ خىر ، سن كېلى اولەمىز سك ؛ اونك اىچون ، مادامكەشىمدى سویلەپىلەم ، سكَا آكلاتەيم و دېكە !

لوپا سوزە باشلادى :

— سن چوقدن بوي بشي بيليورسك ... ياخود بيليورم صائيورسك .
فقط بيلد كلرک دوغرى دكل ، شمدى دوغرى يى اوكرنه جىكك ...
اولا شۇنى بىل و اونۇ تەك بىز هر شىدن اول قادىتىز . اوتك ايجون
اركك ايله قادىتك نىچە ئظرلىرى دىكىشىر : مىلا سىنجە مەم اولان شى بىچ
اولىي بىلير . بلەك بى سېيدن دولايى سن بىنى و بىشقە قادىتلرى سوپىورسک ؛
وسنك كېيى بىتون ارکكىلار دە قادىتلرى سوپىورلار ؛ سىزلىرى صوڭ درجه اشتال
ايدن شىلە بىز لاقىد قالدىنمىز ايجون بى مىلەكىز حاصل اولىبور .
دېنم ايجون جەناندە بىر مەم شى واردە ؛ او دە عىشىدر . عىشىمە اهات
ايىندىكە هر شىدين چىكتىم . بىكۈنە قدر عىشىمە اهات ايىتمەد وايىتە جىكم ...
دە شمدى بىر كىره دوشۇن ؛ شواوطە ايجاندە ئالقىق وايىلەت مۇھۇرلىرىمى
صاتۇب بىتىدەكىن صوڭكە درىن محرومىتە دوشىك نەدىكىدر بىليوزمىك ؟
قارانم آجدى ... حالبىكە بن آجلەنە دكل ، هە ايىستىكە مالك اولىغە
آلىشىش ايدم . هە ايىستىكە ، يېنى كىنىش بىر حىاتە مالكىت نېم ايجون
بىر قوشىك ھوایە احتىاجى قدر قطۇمى ايدى ... بن ايله قىبر و كىمسەز
قالش ايدم ...

د بو هنکامده انگلیز میرالایی ایله بر اختیار روم زنگینی قارشیمه
چیقدیلر . فاحشه اولق یاخود جاسوسلق ایمک ! جاسوسلق کیمه قارشی ؟
هرحالده روسیه، وطنمه وملته قارشی دکل ایدی ، بوندن بکانه ؟ روسیه
دو قانیان شلره نم وجدانم متاذی اوله ماز :

« اوzman زاپونلی طانیدم ... دور ، بخله اینه ، بکله ، سوزم پیتسون !
زاپونلی هیچ بزمان نم عاشقم وبا دوستم اولمه مثدر ... آرده مردمکی
مناسبت سنك قدر بیله دکل ایدی ... قادین از کک احباب لقنه مقدس و صوک
بر مناسبت وارد ر ، او مناسبت زاپونلی الله نم آرمده وق امدي .

آلمشدم . وظیفه‌می اینا ایچون کاغدلرینی جالدم ، اوده بُنی ووردی ، اوده شدک ! ایشه عشق بن ده بوظاجمه‌دن صوکردناشلیور . دیدیکم فاجهه انکلیز میرآلا بی ایله راطھمی صیقلاشدیردی وبن اوئی سودم ... اوئی پک چوق فادیتلرده سوییوردی ، فقط یارالندقدن صوکره بى حقيق عشقله سوییوردم . اولا قورقارق ، صوکره ظامنندن تېغەمەرک سودم ، یعنی برانسان بعضاً فاشیئی نصل سهورسە بن ده اویله سودم . سن شمدی اوکا آچق دېجکسک ؛ اوت ، جاسوساق آچاققدر ، فقط او آچق اولان وظیفه‌ستنده چوق قوتلى ایدی . ایشه پېرجمکم ؛ بن سکا آصادف ایتدیکم زمان اوئی سوییوردم ...

قادین بوراده بى نفس آلدی ، ودام ایتدی :

— اوت ، سنکله کوروشیدیکمی بیلیوردی ، مناسبته دوامی تصویب ایلیوردی ... اوئک بوماساعده‌سی واصراری بِنْ کوزلۇمۇ آچقە باشلادى ... وسنى سوهجىمی آكلادم .

« بیامم ، سنک طاتلى حالك و خویکمی ؟ میرآلا بی نسبه ؟ یوکسک اولان روحىمی ؟ هر حالده سى سوهجىمی آكلادم و قورقدم .. سن ده آكلاپوردۇڭيا ، سکا فارشى معاملەم دېکىشىور ، دها میال و دها مربوط اوپىوردم .

« سى سوهجىمی آكلاپىخە سىدىن اوزاقلاشمە قرار وىردم ؛ چونكى بى سنک طرفىدن سولەجىك قدر صاف وباك دەكلەم و باشقەسنه باغلى ايدم .. اوئك ایچون رآقشام اسکى لوپانڭ انوایله و تۈلکلىلە دانس ايدرکن سکا كېت دىدم ، خاطرەمی تمىز صاقلارسك دىدم . چونكى بن بیلیوردم كە سى بىنی بولندىيەم حالدە دەكل ، تصور ایلەيکك طرزىدە اوپورسىم ، یعنى الرم كېرىلى او ما زاسە سوھ بېلېرىدۇ ... وسنى كېتىدك ...

« بىنە كەلدىك ... او زمان بىنی حقىقە سومراولدىنگە ایناندەم . اویلهيا ، جداً سومسە ايدى ئىچون تىڭار كەلەجىدك ؟ سنک عودتىكىن صوکره سکا تمىز اوھرقى ، دها دوغىرىسى سکا لايق سورتىدە تمىزلىش بولەرق قوشمىق ایستەدە ...

« بکا فارشی کوستردیک شبهه‌لر ، ترددلر و یارامازلتلر بکا اولان عنقکت ای باظری ایدی ... زیرا سن او حیله‌لری مخصوص بایپوردای ، دکلی؟ ... او زمان تکمیل جسارتی الله آلم ... میرآلایدن قورقارم ، بالخاصه سنک ایچون قورقیوردم ... بولیله اولقله برابر اونکله رابطه‌ی قطعیاً کندم ... بکا بک چوق و عدل رایتدی ، هبتنی رد ایندم و عین زمانده جاتک هملکده اولدیفنه آ کلامشدم ... سنک جاتک ده تمکده در ، کچن کیجهکی دموولوز قورشوئی اوونمه ! میرآلای مسلکنده هرجناتی ارتکابه قادردر وکیمه اوکا سؤال صورماز ! او نک ایچون قورقیوردم ، برابر قاچارز ، اوذافره کیدرز ... شمدى بن یک ، تمیز بولویام ؛ بو تمیز لوبا سنکدر وسی جوق سهور ...

قادین صعبی روحنی آجدیمندن دولایی هیجانندن هونکورهونکور آغليوردي .

بیعر لوبایی کندیسندن بیله یوکشك روحلی بولدی . قادین کوزلزندن چانلر بوشانه‌رق سوزلزنجی بیتروب :

— شمدى ایشته هر شیئی بیلیورسک !

دیدیکی زمان پیه‌رده شبهه قلاماش ایدی . دریں وشدتلی برعنق‌ایله هون آغوشته آلدی و بربولیتک اولدیلر . قادین کندیجی تسلیم ایتدیکی زمان بز الیه یوزینی قلاباش ایدی .

بوون بز کیجهکی برابر چکیدیلر .

حیفاکه ایتسی کون پیهرک بوون عشق و سوداسی بیقیلمش ایدی ، چانکه بز کیجهک وصال دلقاتلیتک عشقی اولدیرمش ایدی .

او هنجه قسم

- ۱ -

لوبا ، تصور ایتدیک عشقک یوکسکلکنه یتشمش ، بشقه سله رابطه سنه کمش ، هوانی مشرب و ماجرا پیشندن قوشار برقادبن اولقدن قورولش ، خلاصه تام سویله که لا یق اولش ایدی و شمدی اوی پیهر سومبوزدی . نیجون ؟ پیهر عجا آیلدنبیر آرزوایلدیکنه قاووشدینی ایجونی عنق اوچدی ؛ دیلک او یالکز حیوانی بر حرص پیشنه قوشیوردی . یورکدن آرزوسی یوق ایدی . دلیقانلی بونی دوشونجه صاغلام بر عنق اولجه کندنده موجودینه ایتامق ایستیوردی ، یوشه کندیینی پک میانی بوله حق ایدی . بلکده بکله مه نک چوق سوردیکندن یورعنون دوشمن ایدی و باخود سوله یکنی آ کلاینجه سومه ز اولشیدی .

پیهر دانما دوشونیوردی . نیجون عنق یېقیلدی ؟ قادینک روحی و حلزینی دها آچق کورمتن اولقان بشقه سب بوله میوردی . سورگره بو دکل دیبوردی . قادینک بشقه ملته منسوب اولیشتی دوشونیوردی . اوده دکل ایدی ، پیهر دانما موسفوف قادینلرته دوشکون ایدی . او بالکن لوبای سومه ز اولش ایدی .

دلیقانلی چوق دوشوندی ، اینی کندیینی ده آ کلایمه مدی .
پیهر لوبای بر دها آرامق ایسته میه جکنه امین اولدینی ایجون بزرگن و بیقین ایدی ؛ او زاق بر مستملکده و طیغه آلهیم کیدیه دیبور ، پاخود پارسه دونهیم ، ایلک بوله جنم قیرله اولهیم آرزوسنه دوشیبور ... دلیقانلینک روحنده قوتلی بر عکس العمل وازایدی ، بوکافاشی بر صینیه حق بر وارایدی ؛ اوده پرنسلک یالیسی ایدی .

پیهر قندیلله کیتندی ؛ پرنسله ماسفر قلمق ایستیوردی . پرسنه

پارسند کلن هشیده زاده سی مملکتته دونش ایدی ، بالیده یا بانجی یوق ایدی .

• •

بیز قند بظیله کندیسن و باشی طویلامنه باشلادی .

برنسک یالیستک آرقه سی آسیا و آناطولی داغلریدر ، بک او غلی و غلطه او زاقدر ؛ استانبولک اشغالندن و یوفان عسکریک آناطولی قیلری نه چیقار لدیندن بری بوغاز اینچنک آناطولی یاقه سی اشقا دواش ایدی . بوغاز اینجی ساحلرندہ و دما ایچریلرندہ ، آنقره حکومتنک خودینه باغلى یزلره قدر حکومتزلک وار ایدی . اشقا ایستدیکنی یا پیور ، بعض وقت برد بزه بوغاز اینچنده بر کوی باصیور ، اول رصویور ، آدم رقالدیریور دی . اشلافک مشترک پولیس اداره سی بو طرفه نفوذ ایده میور دی ؛ بونکله قلمعش ایدی ، آناطولی قیستک اسکی توڑک پولیس تشکلاتی اشلافیلر لنو ایتش اولدینی اینجون شقیل اور تالنی دها سربست بولشنلر ایدی .

بیز حس ایدیور دی ؛ استانبوله اولان بو سیاحتی کندی روختک کورمک و کزمک آرزولری اینجون بر اوافق ممارسه دیگر ایدی . مطلقا بر کون او زاقلره ، آما چوق او راقلره دوغری سیاحته چیقه جنی او میور دی ؛ برنس ایله یزلکده آرد صره قندیلی داغلریستک آرقه لری نه دوغری یوکلوب قره دکزه قدر کوز آندقلری زمان دیقانلینک سیاحت دوینولری دها آتشلیور دی .

بر کون پرنس ایله یزلکده (تالیفه) دینل درت تکر لکلی ، او زری تمنه نک اینجی قرمزی قاش قابلی ، کنارلری صاصاقلی و پوسکوللی تحاف بر عربه ایله اسکداره قدر او زاندیلر .

یولده سرایه منسوب بعض کوشکلرک او کنندن چکدیلر ، کوشکلرک قبول نده سیم سیاه چهره ملی ، قرمزی دوداقلی و تویسز حرم آغالری قو تویسز لر دی . استانبولک بو جهتی قارشی طرفدن نقدر فرقی ایدی . حرم کلمسی غالبا اول زماندن قانه شو بر قاج زنجی عربدن عبارت قالمش

ایدی . بوراده پرنسس ، جنوه جمیت اقوامنک استانبولده حرملى تفتیش وظیفه سیله بر مأمور کوندرمک فالقیشمق مسخره لفني ، کولهارک آکلاندی . « لکن آوروپاده کیلر تورکیه بیچ طانیورلر و طانیمه جفلر ، ایشک توافق جمیت زومائیالی بمحمر طاسلاوغنک تکلیفی جمیت اقوام قبه‌ی آلتنه طوبیلانان بتوون سرخصلک اتفاق ایله قبول ایدوب تورکیه ده حرملى تفتیش کی کولنج بر مسئله چیقارمى اولدى . زواللى آوروپاء زواللى جمیت اقوام ! » سوزلرینی علاوه ایتدی .

عربه ایله بولغورلى کوینک اوستنده کی « جیله خانه » تیه سنه کلدیلر . اوراده برا بر کتیردکلاری یمکلاری یدیلر ، بوغاز ایمجى ، سرسه دکزى ، خلیج و بتوون استانبول ایله آطلار اولدقلری نقطه‌دن اویله علوی لوحمل کوستیوردی که بونلره باقله دویه میورلودی . اوکلدن صوکره چاملیچه و بوج قویوسی يولله اسکدارك او بوبوک مزارلترینی و سروی اورماڭىزى پەمرک يىنه قندىللى يه دوندیلر . بو کزمه پېرده او نۇدولماز براخاطرە براشقش ایدی .

پرنسس ایله پېر هەکون باشقە طرف كزیوردى ؛ بىكون فاكلېچە آقینتىسى او زىنده قىزى بويالى خراب بىالىنک تارىخى کوشكىنى كۈدىلر . او کوشكك طاوانىنده عجم و عرب و تورك آلتون زېنلىنندن بېچه قالان بازچەلر ، يىردىكى سرس ايشلەملر ، بى صنعتكارك كوزلرینى دویورە جق نېيس شىلر ایدى . تىك و بوبوک صالونىن عبارات او لان بۇ خراب کوشكك اورتەسنە بى يارچە طاشىن اویعە مکمل بى حوض وار ایدى . اوراده ، كنارده بى مندر او زوپە او طوردوب بىخە لرک آلتىن آقان بوغاز ایمجى صولىنى سىرە دالدىلر ؛ پېر يورە كىنده کى يارەنک كىتىدې كە ايلك يوز طوندىنى ، بىرانتىك آزالدىنى حس ايلبىوردى .

بىكون فاكلېچە دن قايقە رومايلى حصارىنە كچدىلر ؛ رومايلى قلعە سى زىارت اىتدىلر . قلمەنک دولاشىق و قارىشىق دار يوللىرى ، كىرمە چىقىمە قپولرى پېرى شاشىرتىدى ؛ يانىندا پرنسس اولسە هېچ شەھە سز يولى بولەمە جق

ایدی . مقطۇرنس بۇ خىابانلۇك ھەر كوشەسىنى كىندى ئاوى كېيىبور دىلىقانلى ئەكىسىتىپوردى .

صانكە پىرنىس دىلىقانلى بۇ يۈچ بىر دوقۇر كېيىتداوى ايدىبور ، عىن زماندە او كا مشق خىستە باقىيى كېيىپوردى . دىلىقانلى بۇ حىلىنى پىرنىس سوپىلەكە حەسارت ايدەمپوردى ؛ پىرنىس ، خىستەنىڭ حالى كۆزلىندن اوفۇدىلىنى ملى ايدى .

بىر كون اوزاچە بىر كىزىم دها ياپىدىلر ، اورادە چاير اوزرىندە يىلە بىرىدىلر . كېنەتكارى او رىمانلىق كۆزلى بىر ايدى ؛ يېقىنندە ايمپراطورىيە ئۆزەنېنك استانبولى زىيارى ئوغۇرىنى ئاسكى يادشاھىلدن بىرىستەن ياپىرىدىلىنى بىر آ تو صىرى وار ايدى . سوپىلەكلىنى باقىلىرسە اسكلەدن بۇ قصرە كىدىن يول ئىدى كون يىدى كىچىجە دە ياپىلىمش ، فقط ياپىلىدىنى زماندەن بىر هېيج تەمير كۆزەممەندر !

بۇ كىزىم يە يالكىز كېتىمىدىلر ؛ پىرنىس موسىو جونىيانى ، برقاج قادىن احبابى ، بىر كۆزلى كان اوستەسىنى چاغىرمىشىدى ؛ اون كېشىدىن زىفادە ياپىدىلر . قادىلىر مەهاجر عربەلەن يېنلىر ، ارکىكلەر يايىن يۇزوپوردى . پېرىجۇنىانك يانى صەرە كېدىپوردى ؛ اپى زماندە كوردو شەمىتلەر ايدى ، دردلىپورلىرىدى و جونىيان آغىزىلەدە كۆزەن خېرلەدن پېرىك ماجراجىنى او كەنۋىش ايدى . دىدىكە ئەيدەيم . سكا چوق ئائىمەسى دوقانە بىلىر .

— بۇ كېم ، ارکىكى ؟

— خىر .

— دىمەك بىر قادىن ؟

— اوت .

— لەكىن كېم ؟

— كەنچە كورورسەك ؛ بىكىرم .

— بلەك .

تیز یعنی کیفی اولدی . پیداک نشسته‌سی تمام ایدی . بلکه شیمده
لوبا مابوس و محزون ایدی ؟ نه باهم ، بن صره‌ی صاودم ، شیمده
لوگه صره‌سی دیبوردی .

ازمیر ظفرینک خبری قندبالی ده دخنی طوب کی پاتلادی . تکمیل استانبول
آیاقده ایدی . ساده انکایزل شاشیرمش و قیزمش ایدی ؛ او نلر یونان آتنه
کوونتلر ، او آتك قازانه‌جغنی اومنتلر واو آت نلمته باریشه کیرمتلردي .
يونتل صکری آناطولی اوزرینه یورورکن استانبولده کی روم بطریق بوون
رومی کلیسا یه چاغیمهش و یونان اردوسنک ظفرینه دطا اوقوتش ایدی ؛
شمده روم بطریق ، کستاناخلفتک جزاسنی کور و یوردی و استانبول آیاقده ایدی .
پید استانبولی دانما ساکت واویقدوه کی کوردیکی ایجون شهرک
قاینامه‌سی سیر ایتمک ایستادی ، هان استانبوله ایدی . پرسن ده برابر
کلدی ، دلیقانلی کی طانیدلینی قوجه شهرک قاینامه حالنده بالکن برآقه‌دی .
پرسن ، استانبولک بر فاج و قمعسنی کورمش ، متلا ۳۱ مارت اختلالنده
حلخن بولمنش ایدی .

آفشار یمکنی ارکن یدیلر ، بیندکلری شرکت وابوری او نلری باریم
ساعت صوکره کوری به چیقاردی .

استانبولده تکمیل مناره لرمضان کی یاهش ایدی ؛ غلطه طرفندکی روم
مخازه لری چوقدن کبنکاری ایندیرمش ایدیلر . بضمیلری هان یوناک ماوی باندیره‌سی
قالدیرمش تورک پیراغنی چکمش ایدی . انکایزل پولیسی تورک نایشنک بر فناق چیقارد .
یله‌جکندن تورقوب کوری بی آچدی ؛ پیده ایله پرسن دها کوری آچیامه‌دن
استانبول طرفنه چکمش ایدی . حالبوکه تورکلر صوک درجه و قور و ساکن
نمایش پایپورلر دی ؛ کینفلری ، سونجلری کوستپورلر دی ؛ او نلر سوئنکه
وکولکه لایق بیوک بر ظفر کورمشلر ایدی .

بر ملکتک تورکه قدر حق انفاضه باقلاشدقدن صوکره بردبره
معجزه کبی قورتولیفی شمدي به قدر تاریخلر یازمه دی .

نقدر او ودکان وادسه هپی باراقلر ، پیراقلر ، قندیللر ، فنارلر اله
ماشدن باشه دوناداشدی . تورکلر قول قوله کيرمشلر ، شرقيلر سویلیمک
یوروپورلر ، ياخود کومه طوبلاشوب فونوشیورلر . قرمزی فسله
پیاض صاریقلر بربیته قاریشمیش ایدی ، صانکه بر کنجهک تارلاسنه پایتیللر
قاراشمش ایدی .

سکنی درویشلر ، تمیز اوابیلی ژاندارملر ، اوینفورمانی ضابطلر ،
هر شکله و هر رنگده ملی شرق البسلری او رته ده دولاشیوردی . شمدي به
قدر داشتا ساکن وصیلی کوربلن بوآدلر غروزلله باشلرینی قالدیرمش ایدیلر ،
هر کسک کوزلری بارلبوردی ، سسل کور و حرکتلر وقارلی ایدی . پنس
بر باقلواجی دکانه کيردی ؛ اورادن امين اوکی میداتی ای کوردوپورلر دی .
او زادن بر کورولتو کلیبوردی ، نایاشیجلر باقلاشیوردی . سوق الله
دولاشاملر نایاش آلاته قاریشیورلر ، اک اوکده موزیقه ، داوللر ، هر
نوعدن قلارینتلر و نایلر ، صوکره دعال اوقوین خوجه لر و اماملر ، پیراقدارلر
و دها صوکره آردی آرقه سی کلین خلق ... پنه خلق ...

غلبه انده آز قادر وار ؛ بولنان قادریتلرده ظاهر غلبه لکدن اور کوب
پچه لرینی ایندیرمشلر . خلق دالله یاسیور ، پیراقلر او موژلرده صالحانیور ،
چوچولر شرقیلر او قویور . اشغال اردولنند میدانه کیمسه یوق ، اشغال
باش قومیسرلری کندی عسکرلریته وضابطلرینه میدانه چیقمه منی امر ایش
ایدی . بالکن برتاور انکلیز عسکری طوله باعجه ویلدیز سرا یانده کی صوک
پادشاهی محافظه ایله مشغول ایدی لکن جوشمش و سونجهک صوک در جهسته
کلش اولان تورکلر او متذبور پادشاهی دوشونیورلر دی ؛ هر آغزدن بالکن
بر اسم چیقیوردی : مصطفی کال پاشا ، مصطفی کال پاشا !! بو مبارک اسم ،
هواده دالله نیور ، بوتون کوشلره عکس ایدیبوردی . آغز زدن بو اسم
چیقدیقه شکران ، سونج و امید هواسی برابر یاپیلیور ، مدهش کورولتو
ایله اور تله نی چینلاتیوردی .

امین اوکی میداننده برقاج خطیب یوکسکلره چیقدی ، نطق سوئنث استهندی . خطیپلرک سوزلری کورولتویه قاریشیوردی ، خلق بجزینه صاریپلیور ، اوپوشیور ، کولیور ، سونجندن آغليور... هرکس هرشینی اوونتاش ، یالکنر قورتلوشی کوردویور و قورتارانک اسمنی سوبیپوردی . پرنس بافلواجی یه تورجنه اولهرق منونیتنی آکلاپیوردی : دکانده پرنسله پیردن بشقه یاناچی یوق ایدی ، یاناچیانی روملقله قاریشیدیرلرلرده قودقش ایدی .

پرنسک اصمارلادینی قایق اوبلری امین اوکی اسلکه سنده بکلیه جٹ ایدی . نایشجیلر کوپری یی آچیق کورونجه آیا صویه جهته چکلديکی حالده غله لک ینه صوک درجه ایدی . پرنس ایله پیر کوج بلا دکنر قیسسه قدر کلدلر و قاینه آنلادیلر . پرنس دیدی که :

— نه سوینچ ونه قاینامه !

— تورکلرک بوجالرینی بیلمیورمیدیکنر ؟

— خیر ...

— ایشته سزک کپی کیمه توکلری طانیور و بوتون خطالر بوبیلمه مک یوزندن چیقدی . سوزده آوروبا بوراده سهله سفارتلر سلسه دی واستخبارات مامورلری یاشاندی ... اما هیچ برشی اوکر نهدی :

هوا پک کوزل و دکر چوق راکد ایدی . قارشیلر نده ک طیمی و انسان لوحلرک بوبوکلکی ایکیسی ده سرخوش ایتش ایدی . پرنس دیدی که :

— اوغلن ، سزل یقینده بورادن کیده جکسکنر... بن قاله جنہ ، زیرا چوداسنی و خلقنی چوق سوهرم و شیمدی دها زیاده سودم ، الهمدنه دیلم که توکلرک بوله بر قاینامه کوننده صوک نفسی ویرهیم .

ایدی و دلیقانلی نک بیرکنی ازبوددی . جونیانه کیتمکه قرار ویردی ، استانبوله ایندی . جونیان دیدی که :

— براوو ، تام آزادینم زمان کلداش .

برابرخه برازکان حرب ضابطنه یانه کیتندیلر .

ارکان حرب ضابطنه بکلمه او طهستنده بزمقال اطرافنده درت بش دلیقانلی و براوقدر موسقوف قادینی طوبلاعش ایدیلر . اونک ایچون او طهنه ایچربی منفالدن چیقاں کور فوقوسی ایله بوزولمش ایدی . جونیان تقدیم ایندی :

— مadam سهیلیا ...

صوکره قادینه دونوب علاوه ایله دی :

— پیوه سزدن بخت ایله دم مدام .

سهیلیا الی دلیقانلی به اوزاندی :

— سزکله کوروشمکی چوق آرزو ایدیوردم .

پیوه برشی آ کلامیوردی . قارشیستنده کی قادین لوبادن دها آزکوزمل ، قره صاجلی ، ناصیق بورونلی ، سورمه کوزلی ، ویاناقلری کیکلی ایدی . فقط سسی طبق لوبا ایدی ؛ پیوه بو بکزه بیشن دن متأثر اولدی .

دلیقانلی قادینله براز کوروشونجه چوق منونداولدی . مدام سهیلیا النفات ایدیسیوردی ، حتی پیوه نه کوزمل کوزلیکز وار دیه جسارت بیله ویردی . پیوه دها ایله کیتمک استتدی ، اکن قادین اوکون سرست دکل ایعش ، زیاده قالمیوردی . بو موسقوف قادینله ایرتسی کون ایچون رانده وو تعین ایندیلر .

ارکان حرب ضابطی ازمیر طفرندن ، یونانلیلر کادرنه اوستندن استانبوله بیورومک تصویلزندن بخت ایلیوردی . فرانس ، درحال شرق ترا کیا به عسکر سوقه قرار ویرمش و کندی اشغالی آلتنده بولنه حق یزله یونان عسکری . کیرنجه آته اوکنده بحری نایاش اجراسنی دونناسنے امر ویرمش ایدی . بخت بو جهته کنجه پیره کماجرالملری آرتندی . ؛ عسکری سوقیات وار ، شرق ترا کیا به کیده جاک فرانسز عسکریله برابر سیویل مأمورلرده

وارمش . . . نه کوژل فرست دیوردی ، بوسیویلر آرم‌سته استانبولدن
چیقعن آرزوسنی جو نیانه آچدی ، او ده الندن کلني یا به‌جهتی وعد ایلدی .
پیده مادام سه‌سیلیای او نوندی ، قندیلی به دوندی ، پرنسه بو تصورنی
سویله‌دی . پرنسس دیدی که :

— سزه‌ک چابوق کیتیک‌کنی ایسته‌مزدم ، مطلقاً سزه بو قراری ویردین
مهم سبیر او له حق ؟ او حالده بنده طانیده قلرنی کوروب جالشیم .

پیده ایرسی صباح استانوله بر مکتوب کوندردی ، مادام سه‌سیلیایه
کلامیه‌جکنی بیلدیریوردی . او کون پرنس استانوله اینش ایدی ، افشار
اوه کلدیک زمان مأموریتک تأمین ایلدیکنی پیره‌مزده‌له‌دی . فرداسی صباح
ساعت الی بچدقه سرکه‌جی استانیونده حاضر بولنه‌حق و کتابت وظیفه‌سنی
کوره‌جی میرالایت معینته ادرنه طرفه یوله چیقه‌حق ایدی .

پرنسس صباخری پک ایزکنی ایدی . پیده استانوله اینکه او زده .
حاضر لاندیلنی زمان او صاحبه‌سنی کینمش بولدی . کونشک دوغیشنه سیر
ایدرک بو غازه قارشی قهوه آلتی ایتدیلر ، صندال حاضر ایدی ، او صندال
پیه‌ری قارشی یاق‌یه ، بیکه پکیه‌ری جک ایدی . دلیقانی پرنسه درین حرمتله
تشکرل ایتدی ، پرنسک خاطره‌سنی بوره کننده صافلاه‌جهتی تأمین ایدیوردی ،
قادین جواب ویردی :

— دنیاده یاشادیقه انسانله این‌نامه آلیشدم ، فقط بیلمم نه دن
سزه این‌اعق ایستیورم .

صندال آقینتی ایله پیده‌ری چابوق بیکه‌یا ماشدیردی ؛ ترنه دها وقت چوچ
ایدی ، دلیقانی اوراده ایک آتلی بعربه‌یه بیندی . عربه آهسته کیدرکن
اویقودن اویانان شهری دها ای کوره‌جک ایدی . بولده کیدرکن ، عین
جاده اوستنده بر کیجه او تومویله لوبالله اولان کزینتیستی خاطر لادی . عجا

و با نه پایپیور و نه عالمه ؟ کندیسی ایچون قاچیور ؟ صوکره قاچشم بلکه حتمده خیرلی او لور دیبوردی .

بوبله دالفین دوشونور کن تکراکلرک طاش بازکه فالدیریم اوستنده او وشندن غاطیه یا فلاشدقلرنی فرق ایتدی . سوقفلر تهایدی . (پاریزبانا) نک و کسده او تو لور دوربیور ، غالماً صباخه قدر دوام ایدن بر بالو وار . عربه وزد . چک کن بر قدیم قهقهه سی ایت-یتدی . سس لویات ایدی ، ایکی رککن قولنه کیرمش او هرق نشنه ایله یورو بیوردی . لویات باشنده شاپه سی یوق ، کوزلری اسپرطو ایله پازلیور ، معنادی او زره پازمقلری ایله صاجلنی دولا فرنندن آرقه به آتیوردی . عربه نک کوروکی قابالی اولدینی ایچون لویا یه زی کوده مددی ؟ پیور هیچ تأثیر دویهدی : « یهوده مرافق دوششم ؛ و بنی جوقدن اونوش ، اکلیشور ، قهقهه آتیور ! » دیدی . ناشنده کی آدمیری ده طانیش ایدی . بونلر بلجیقائی ایکی مهندس ایدی ، بر بلجیقا ڈونسوز یومی طرفدن کلش ؛ آناظولیده انشا آت متهدلکی ایتك استیورلر مشن ، بقسط متهدلکه ما-لامه دن غاصه وبک او غذنک اکانجدلرینی طائق ایسته مشر ! پیور آرتق رسنی دوشونمیوردی ، سرکه جی موقعه یاقلاشیورلر دی . استاسیونده خدمته تعین او لندنی میرالایی بولدی . بو ذات فرانسه حریبه طارتسده مطبوعات شعبه سنه ایش ، شمدى شرقده برآ لای قوماندان لفته کلش ... ترن حرکت او زره ایدی ؛ برابر واگونه کیدیلر ، کونک حاده هر ندن بمحظه باشладیلر :

— حاده هر چوک چاچون یورو بیور ، ظن ایدرم وظیفه کن حتفنده بیله ای معلومات آلمدیکن ...
— اوت میرآ لای ...

— سوپلیهیم . یانه بر راقج سیویل مامور ویردیلر ، بوندن مقصد کیده جکمز یرلده حکومت مامور لریله تعاشه دها زیاده امنیت ویرمک ایچوندر . اسکايز هیئت چتالجه ده بولنیور . ایتالیانلر یارین کاوب بزه النحاق ایده جکلر . نهم ظنم یونانلیلر کوستریش پایپورلر . استانبوله فلاں یورو بیه جکلری یوقدر ؛

ایستمیل بیله ائتلاف دولتلرینک قراری خلافه حرکت جرأت ایده مملو .
مع مافیه ، شاید یونانیلر یورویه جک اولورسه امرلیز قطعیدر ، برآقیه جنر .
بز شهدی خادم کوینده قاله جنر واوراده اینتايانلری بکلیه جکن ...
پیو شو ماموریتی قبول اینتبکنه چوق منون ایدی ، حرکت ،
فابت ، چالیشم وار ، اوده بوکا محتاج ایدی . بلکه ووروشیله جق
نمده اوله بسته محیط ، بسته یرل و بسته وقمل اینچنده باشایه جق ...
استانبولدن چیقان ترن یدی قوله قبومن آرقده برآقدی ، آیاستفا نوسم
متق دولتلر عسکرلری چادر قورمیلدی . سرمه دکزی پارلیوردی .
او زاده طیاره بارق کورونیور ، برآز صوکره ترا کیا به کیدیلر . شرق
ترا کیا ادرنه به قدر هب بر شکله در ، قبرل ، تپلر ... آره صره بر قاج
آفاج کومهسی ، باخود بیاض بر کوی ، صوکره بنه تپلر ، صیدلر ،
میشه لکلر

— ۵ —

ترن اوکله وقتی خادم کوینده دوردی ، صیحاق کونش آلتنده چوق
آمته یورومش ایدی . استاسیونده فادینلر ، ارکلار دولاشیور ، میرآلای
خادم کوینله اک کوزل بناسی اولان اوفاق برکوشکده او طوره جق ایدی .
پیه رکوشکک یاننده سنگال عسکرلرینک قوردقفری بر چادره یرشدی .
با غافی پاپدیلر ، دلیقانلی هان او زامدی ، بولدن ، صیحاقدن بونلشیدی .
بیلک زمانی میرآلای بر طاق خریطه لر کوستدی . بریسی ترا کیا نک
اتنونه ای خریطه سی ایدی و بوکا باقینجه پیده بالقان مستهستک نه چته بیل
شی اولدینن آکلا دی . بورکلر یشیل ، روملر صاری ، اورتودوقس بولفارلر
طور و نجی و ملسان بولفارلر افلاطون رنکله کوستیلش ایدی . فقط بورنکلر
خریطه او زرنده هب بربینک اینچه قاریشمیش ایدی ، رنکر آیری یرل
طونیوردی ، دیلک که بمختلف عرقه بربینه کیمش ایدی .
بو وضعیته هر که نصل یر و بیلر ؟ بر چاره وار ، اوده مادله
اهالی ... بوایسه پک آجیقلی برشی ایدی .

آقشام اوزى تلگون خبر وردى ؛ عمانلىك صوڭ پادشاهى بىانلىكلىز
زرهلىسته النجا ايدوب استانبولدن قاچش ايدى ! ...

..

پىر يېرىجىياتى دوزلىنى . اوڭچىجادرى ؛ قىشىلە حانچورىلىن بىرايىكى خستە خانە^م
باڭچەسىندە قورۇلىش ايدى . پىر ايركىنندە قالقىور ؛ سباھلىن مىرآلا ئە^م
چالىشىورلۇر بازىورلۇر ؛ مخابراتە باقىورلۇر ... اھىتىسز وقەلز وار، بشقە يېرى
يوق . اوكلە يېكىنندە سوڭرىھ ئىشى قالقىوردى ... پىر آناسنە اوزۇن
مكتوبلىر بازىور ، بىرچىچى اوينايور ، ياخود اطرافى كىزىيوردى .
پىر شىمىدى عسکرلەك ايجىنندە ياشايوردى ؛ عسکرلۇ تۈرك قەھوە خانە لىنەدە^م
قەھوە ايمچىورلۇر ، ياخود آلاتۇرقە ناركىلە چىكىورلۇرىدى . ضابطىلار اورادەكى
روم قەھوە خانەستە كىدىيورلۇرىدى ، اورادە هەردىلۇ ايمچى واردى .

فرانسز ضابطىلارك ھان ھېسى ، بىرايىكى دانەسى مستتنا اولىق اوزىزە
آشاغى شىلدى . بونلۇ مخاربە سايمەسىندە نفرلەكىن ملازم و يۈز باشى اولىش
آلايدىن يىتشىمە طادى طې تە خلق ايدى . بونلۇ آرتق دەما يۈكىك رېبىيە
چىقىمى اوەمدەقلرى ايمچون قەلەفندىسى كېيىشلىرىتە باقىورلۇر ؛ تقاудى بىكلىورلۇرىدى .
عسکرلەك ايشى چوق و آغىز ايدى ؛ سو يوق ايدى ، اوزاقدىن
طاشىورلۇرىدى . درلو درلو خستەلەتلەر وار ، قىزامق ، يىن حاسى وذاةالرە
و ياخود دىزانتەرى بول ايدى . بونلۇ مەلکەتكەرنىدە بې چىتىجي كروھەندەن
اوەلدىلىي ايمچون تازلا و ساپايدىن بشقە شى يېلىمپۇرلىرى ايدى . يانزىدەكى بويوك
باراقەلەدن بىر دانەسى عمومخانە اولىش ايدى ؛ اورادە اوئى قدر غلطة دەن
طوبىلامە بويالى سورەملى روم قارىلىرى نفرلىرى مەنۇن ايتىك ايمچون كېيىھ
و كونىدۇز چالىشىوردى . بېخشىبە كۆنى اردۇنڭ سيار سىنەماسى كلىپور ،
بونكەنەدە اكلىپورلۇرىدى .

..

كوى خارجىنە ؛ اوزاقدە بىر أوجىكىز واردى . عسکرلۇ اورادەن

نور طه آلیورلردى ؛ پىر براير كىتىدى ، سود آرادى و ولدى . أوده
كىنج بى تورك قىزى يموزطه و سود صانىوردى . قىز توركىدەن بشقە اسان
بىلىمپوردى . متقاعد بى ضاباطك قىزى اولان بى كنج تورك اىتكە باقيور،
سود صانىور ، باباسته ياردىم ايدىورمىش . پىر بورايمه كىدىكى
زمانلىر آخورده بى كىنازه او طورىر ، سودك صاغلىدىقنى سير ايدى .
آنماسى خسته اولدىقنى ايچون اوست قاتدن آشانى اغۇر ، باباىي ايسە آو
مراقلېسى ايدى . قىز سوڭ درىحه تربىەلى وجالىشقان ايدى ؛ پىر بومخلىق
بىك اوغلى قادىنلىرى ايلە چوق فرقى كوربۇر ، قىز مەجىطى تىدىرى يىدۇردى .
آنغۇرەدە وېزىلەن قرارلى بىر بىر دويوبۇردى ؛ يادشاھلىق قالىدى ؛
حاكمىت ملتىك اولدى ؛ پىر بىك اوغلى و اخنى قناعتلىنى دىكلىه دىكلىه
تۈركلرک دەمۇرقاسى يى قبول اىتىھە جىكى ئىن ايدرگىن قناعتلىنى دىكىشىرىپۇر،
آورۇپانك توركىيەنى جدا هېچ ئانىيدىقنى آكلالىوردى .

ھفتەلر چىوردى ؛ پىر صىقامە باشلادى ، بىچ اوپامق ، جواردە
كىزمك اوکا او صانج وېرىمش ايدى . استانبولدىن موسىيۇ دورتۇي خېر
وېرىبوردى . غلطە سراي مكتىبىنده تۈرك عىيدارلىق ئىدن اجنبى مەملەر
اورادە بارىئەمامشىلر . پىر دوشوشوردى ، بولىھ قارغەشىلىق و حسياڭىت
قابارىق زمانىدە مكتىبە دونوب وظيفەستە دوام ابلىجك يىدە استىفاسىنى
وېرمكە و فرانسييە عودتە قرار وېرىدى .

— ٦ —

« جىكىزىلردا احتقان ، صاغ طرف بوزوق . خستەدە احوال عمومىيە فنا»

بو سوزلىرى ، پىزى معايتى ئىدن دوقتورسو يېش ايدى . خستە استاسىيون
يېتىنندەكى بويوك باراقەلدەن بىنده ياتىرىلەش ايدى . ميرالاي پىرەرك
خستە لقە سوڭ درىجە حىفلەپوردى ودىوردى :
— مراق اىتە ، او زولە اوغلە ؛ حالكىز بى آز اىيلشىنچە سى
كوندرىم .

پیهربراق ایتیوردی . حرارتی یوق ایدی ؛ حرارت یوکسک دکل
ایکن تھلکدی خسته لنه اینامیوردی .

بر خسته باقیعی کلدی ، پیهده قورو بونوز چکدی . یانشده کی یا تاقدن
بر خسته واردی ، اوکاده برجوق قورو بونوز چکمتردی ؛ پیهركندیستکد
اوونک کبی صرقی ، لک یچنده قابلان دریسنی آندیره جفنی دوشونیور و کولیوردی .
پیهرك یانشده کی خسته ذاۃ الرّمیه طوپولش ایدی . درت کوندر خسته خانه ده
ایدی . دوقتور سه روم تداویسته باشладی ؛ ماسه او زرنده علاجلر آره سنده
مولدا الحوضه بالونی واردی ، پیهربونلری کوردیگه قلبنه قوت کلیوردی .
یانشده کی خسته نک حالی فناشیوردی ؛ نفسی دارالمش ایدی . او صباح
پوسته سیله والده سندن کلن مکتبی خسته باقیعی قادین ، خسته به او قودی .
زواللی خسته بوغوق سله بوندن صوکره کلهچک مکتبی دیکلیه میه جکم دیدی .
آلتینجی کون اولدی ، قومشو خسته نک حالی دکیشمەمش ایدی ،
زواللی آدم بایازی ایستدی : پیهردہ صوردی ، سزده بایازک دعا سی
ایسته میسکن دیدی . پیهرب قومشو سنک حالیه پٹ مضطرب ایدی ، او فی
ما یوس ایتمەک ایچجون ایسترم دیدی . او کون اوچ عسکر دها اولش
ایدی ؛ پیهرب پخچه سندن اوچ آغاج استاوروزک چکرلەیکنی کوردیمکی زمان
اوچ اولو اولدینئی آکلامش ایدی .

پىذىخى کونی قومشو خسته دوداقلىنى ایصىرمە باشладی ؛ شرىمنەلر
باپىلدە يەحالدە دوداق ایصىرمەدە دوام ایتدی .
سکننخى کونی خسته نک دوداقلى و آغزى شىشمش ایدی ، یاتاشنک
چارشافى چکيوردى . او کون آقتامە دوغرى او موژلۇنى سېلکدی
وصوک نفسی ويردى . تام بوانادە پوسته حى زواللی يە بر مكتوب كىزىمش
ایدی ، خسته باقیعی آغلىدەرق مكتوبى ياتاغك او زرىتە براقدى . اولوا آناسىندر
كلن صوک مكتوبى او قويمەمش ایدی .

بوندن صوکره پیهده يارىم دلى بىناشقەسى آرقداشلىق ایتدى ؛ بو بى
موسوى ایدی ، متصل تىاترو شرقىلىرى ، « ئەغلۇن » پېسەنک پازچەلرینى

او قوی دی . پیر غلونک بارچه لری بیلدیکی امجون کنج یهودیه پندهم
ایتدی ، او منون اولدی ، هله شردن آکلار برآرقداش بولم دیدی .
 فقط سوکره دلیلکی آزندیدی ، باراقدن قالدیردیلر .

اون کون سوکره پیر کندیسته ایلک حس ایتدی ، اطرافنه کی
یاتاقفری صایدی ، اون آلتی یاتاغلک دردی بوشالش ایدی . کوشہ نخوه سنک
جاسته بوده چینلی خسته واردی .

پیر میرالایک وعدینی خاطره کتیردی ، کندیسته زمه هفل ایده هجکنی
صوددی ، نام بواندیسته ایکن پنس و استبرغ کلدی ، بوقال گادین
خادم کویته کلوب خسته کویی کوردمک اوژره فرانزلدن مساعده آتش
ایدی ، پنس دیدی که :

— او غلم ، سره بر آی راحت و دقت لازم . استانبوله سادی
خسته قتل چوق ، و با پله وار . ذاتاً تکمیل شرق ترا کیابی ائتلاف دولتی
اشغال ایده جک ، یونانی چیقاره جق و تورکله تسليم ایده جک . دوقورکز
دکر قیسته اولدینکزی ده ایسته میور ، یوشه سزی قندیلیه کوتوردم .
نجه اک موافق یر ادرنهدر ، اورادکی فرانس راهبه لری مدیره سه پک
احبایم در ، سره چوق ای باقارل . ذاتاً والده کزده دیازدم ، اوده شهدی
مستريحدر . ایک آی سوکره فرانسه دوزسکر . ایشه سره بر چوق
کتاب کتیردم ، یاتاقده قالدیقه اکنندیدر .

پنس آنسین کلدیکی کی آنسین چیقدی کتیدی ...
ایرسنی صباح پیر خادم کوی خسته خانه سندن قالدیرلدي ، دلیقانی بی
حست نقله مخصوص بر او تومویله پندریمشلایدی ، بر قاج ساعت صارصله قدن
سوکره ادرنه بی کلدی . ادرنه یکری درت ساعتندنی فرانس اشنانه
کیدمش ایدی ، بولده اشغال قطمه لربه راست کمپورلر دی .
فرانس راهبه لری مناستنده پیره کوزل بر او طه ویردیلر . نخوه لری
حاده بی نظر ایدی .

کتاب صندینقی یاتاغلک یانه آلدی ، غلطه سرای مکبتدن استخاسنی

بازدی ، جو نیان ایله دور نویدن فرانسیه عودته عائد معامله نک باطلی
رحا ایندی .

راهبرل پیدره چوق ای باقیورلردى ؛ پرونشری دوزولیوردى ؛ فقط
آفتابملری دائم حراتت یوكسیلیوردى . صبا حلزی کندیسی ای حس
ایندیک ایچون غزمه لری او قویور ، و قمه لری تقيب ایدیوردى .

ازمیر یانشی پیدری چوق چینلندیوردى ... اشلاف زرهلیلرینک اوراده
دنیع سوندیرمکه اولسون یاردم ایده مەمش اولدقلریتە ، کندیلرینی دکزه
آنان ییخاره لرک واپور بروانلرندە پزچالاندیفته آجیدی . آمیرال دومه سنبل
چوق چالشىش ، چوق آدم قور توشىش ایدی . غالبوکه او قور تولانلرک
بارسده ناپولیده و پیره ده رېختملر او زوندە سورو غلری دها اليم ایدی .

خلاصه آوروبا شرقه ال آتەرق شرق آتشه و فلاكته سورو كەلمش ایدی .
پەر پخچە سەندن باقار ، کور دکلرینک بر قاج کون سوکرە غزمه لرده
او قوئە جەنچی آکلار ایدی . مهاجرت باشلامش ایدی . بى ياندۇ قار باخچىور ،
سوڭلەر جامور ایچىنده ایدی . او كۆز عربەلرینک حیوانلری زور چكىورلۇ ،
او عربەلرده ياتان ییخاره لر ، اشىالىلە ، چواللىلە برابر شرقدن غربە كېدىورلردى ؛
حابوکه بى سەنه اول توركلرده غربىدن شرقە قاچش ایدی و بونلرک ھېسى
دىلىمماڭلرک ائرى ایدی ! عربەلرده كېنلر سانكە ھې بىزىپور ، بىاض
صفال ، كېيش پوتور ويا شالوار ؛ قىچاقلىزىدە كى صىق قونداڭلاڭىش
چو خەلقىر ، باشلىرى اور تولو ۋادىتلر ... حیوان باغىرمەلری ، كوبىڭ حاولاملىرى ،
جو جىق آغلاملىرى يەزرك او طەسندە او تىوردى . مهاجرت دورمىيور ،
آتە بوزدى . آوروپانك عدالتى بو ایدى ! مختلف عرقىرى بىزىپە دوشورمك ،
سوکرە او نلرک شرقدن غربە ، غربىدن شرقە مهاجرتى سىر اينك ! ...
حىف كە بىحال يۈز سەندەر باقىڭلاردا دوام ایدیور و دها ايدەجك ؟

پەر باقیور ، کور دکلرینى تىازو سانىور ؛ بو او يۈنچىلىرى اور تەدھ
كىزدىرن كېيىن سەنە مدېلىرى نزەدە دوردى ؟

هشیره ... هشیره ... بوكونده قرق دفعه ايشيديلن بر كلهايدی .
هشیره خسته باقیعی بر فرانسز ایدی ... او نک ایچین پیهر دانما فرانسز
دوشونیوردی ، کندی محله سی پارسک قازو زمل میدانی ، اوراده کی غامبه نا
هیکلی هب کوزینک او کنده ایدی .

قار یاغیور ... پیهر آناسنی دوشونیور ... عجبا اوراده ده قار یاغیورمی ؟
هشیره دیه چاغیریلیور ... قادر قوشبور ، او محاربه نک باشندن بری
بویله خستله و مجر و حله باقیور ، المرى دانما علاجلر ایچنده ، قیب قیرمزی
لوتش ... لکن قابی یموشاق ، مرحمتی حدودسز ...

هر آفشارم پیه رک نوبتی کلیور .. یانیور ، او طده عین حیات دواه
ایدیور ، پیهر روپیلر کوریور ، بعض وقت لو بای دو و پیمانده بولیور . قادر
کاه ایک و قمه کی ماوی یوکلی اونا بلر ، کاه دانس ایتدیکی اینجه گون البه
وتر لکلر له کورونیور ، چو جقلق شرقیسی ایشیدیورم صانیور ... لو با قبوته
یانده بلیور ، یورویور ، فقط سویله میور :

— پترو شفاجنم ...

— نه دیدک ؟

— ماینتو جنم ، ایشه بن کلام :

واقعا بو دفعه لو با کلش ایدی ، آرفه سنه سبات انوابی واردی .
پیه رک نوبتی هان دوشدی ... کلن لو با ایدی ، اوراده دوریوردی ،
لکن پیه ده او بله کلیور دی که لو با ماضی به قار شمش ، کندی سنه بشنه در غص
کورونیور .

لو با یانغلک یانه او طور دی :

— سفارتمه ارقداشک بر کنجدن سنک بوزاده خسته او لدینی جبر
آلم . -

— جونیانمی ؟

— اوت ، جونیان ... او ندن سنک خسته لئکی او کرندم ...

قادین چوق متأثر ایدی ، لقردی ایچون کله‌لر بولمیوردی :

— خسته‌لغى دويوبده‌مى کلدك ؟

شاشيردى :

— ساده بو دكل .. بن آوروپا يې كېدىورم ... آرتق يالكز دكلم .

پېر ايکي بلجيقاليي خاطرلاadi . سركەجي يە كليدكىن كورديي منظره

كوزىتك اوكته کلدى .

— اوت بلجيقاليلر . . .

قادين دها شاشيردى :

— واى سى بىلىورمىسىك ؟

پېر صوردى :

— نزه يې كېدىبورسک ؟

— اولا باچيقايىه ، صوڭره بىلەن ، قوجم بىلەنده ايمش .

— يا ؟! . . .

لوبامك بۇىننده ايکى صره اىنجى كرداناق واردى . پېر صوردى :

— بۇنى اوئلىرى وىردى ؟

— اوت ، يعنى صاندىقىم يىدن كېرى آلديلر .

پېر كىچىق حانى كىدەرمك ایچون لوبامك شفقتلى اولىدی :

— مائىنقوجىم ، بن سىنى حالا سوپىورم ... لەن ...

پېر نوبابى ياخشىجە اوپىدى :

— ... ایچون كېدىبورسک ؟

— آنقره حكومتى استانىولە كلىبور ؛ اوئلىلە روسلىر اىي ايشلر ،

بورادەك بىاض روسلىرى طوقاجقلەمش ، قورقىورم . . .

— هىچ اوتمام ... اويدىرمە بىڭ اوغلى سوزى . . .

قادين دوام ايتدى :

— صوڭره بن بول حياته وزىننە آايىشى ، اوتك ایچون بلجيقاليلرلە

احباب اولىم .

— ايکىسى ايلە بىرىدىنى دوست اولدك ؟

— خیر پیه رجکم ، او نزلله مناسبتم سطعیدر ، مقدس رابطه چوچ !
پیه ر سطحی مناسبتک و مقدس رابطه نک نه اولدینق اوکر نمش ایدی .
لوبا سوزده دوام ایتدی ، قورقودن عادتاً تیزه بوردی :

— هم دهاسی وار ... قورقيورم ، هرشيشی اونوتفق ايستيورم ،
اوندن او زا فلاشمق ايستيورم . یعن ایتمد ، بیلد کلریمی کیمسه لوه سویله جک
و کلم دیدم . فقط او اپانیور ؛ نه مدھش آدم ، آرقه می برافیور ؛ اوت ،
او صووق ، قورقونج آدمی هر بوده حس ایدیورم . بن دن نه ايستيور
آکلامیورم که ... اوت ، بن عاشقم ایدی ، دوسته ایدی ... بن اوف
سویبورم ، خدمتچیسی کبی او کا سربوط ایدم ، شیمدی قایحق ، کیتمک
ایستیورم ... لکن بن کیتمکمه راضی دکل ! اونک ایچون بورایه قدر
کلدم . بورایه کلایملک ایچون لازمکن فرانسز و نیقه سنی بلچیقاللر چیقارندیلر .
قط انکلیز باش جاسوسی چون ده خبر آلدی ، سکا کلدنیکمی بیلیور ، و بلکه
آرقه مدن کوزلیور ، بنی بلکه من قورقاره بیله جکس !
آکلاشیدی ، لوبا یاهه ایش ایچون کلش ایدی ، دلیقانی کولدی و صوردي :

— ایکی بلچیقالی ایله برابری کیده جکس ؟

— مالیقونم ، چوچ صورده ! سکا مراجتمک فنا اولدینق بیلیورم ،
 فقط بنی قورقاره لازم ... بن چیقوب کیتملیم ... هم سفالندن او صاندم .
 سنکله اوله ایدم او بشقه ایدی ، شیمدی سنز ، یعنی حقیقی عشقسر بس
 محرومیته دایانهم ... بن سنی دائماً سویبورم ، بلکه اینانز سک ،
 بو حقیقتدر . بن بالان سویله تم ... بو حاله کلیشه من سب او لدک ،
 سنتولسک دیم ، اما یه حصه ک وار ... سنک بکا آجدیمک بورک باره سنی
 بس دائماً کوکسمنه طاشیه جن ، بو زاپولینک یاره سی کبی دکلدر ، قلایمیه جق
 و دائماً ایشلیه جک ؛ بن او یاره بی اونوتفق ایچون یاشاملیم ، او زا لظرده
 او لمیم ... و باش جاسوسدن قورقيورم ، ایشته بونک ایچون سکا کلدم !
 لوبا هیجان ایچنده ایدی . پیه ری مرحت و طائلی بر شفت صاردی ،
 فقط آکلامیوردی ؛ کندیمی خسته خانده ، خسته یاتیور ، نه یاردم
 ایده جک ؟ قادین دوام ایتدی :

— پسپورط مسئله‌سی وار؛ پسپورط ویزه‌لی اوله هان چه جنر؛
بکیکیده‌سم کلیر بني بولور... ایشه پسپورط، بونی سندن بکرم...
بو پسپورطه آنجق ادرنه‌یه قدر کلکه اذنم وار؛ دها ايلري کیده‌م؛
بلجیقالیلرده چاپالیورلر، حالبوكه سن فرانز قومانداندن ویزه‌یی قولای
آلبرست، بوراده حدودده‌م، درحال چیقارام!

لوبا پیهده صاریلدی، یوزینی کوزینی اوپیوردی:

— یارین آشام کلیرم، تیجه‌یی بکا سویلرست، ایشه کاغدلیلک
ھېسنى براقدم... آه سنی نقدر سویوردم، بیله‌مزست!
قادین کیدى یورویه رك اوطندن چیقیور، اوطنی صارمنه باشلايان
آشام قراکلپى ایمجنە غائب اوپیوردى. سانکە، خیال ایدى، اوچیوردى.
پیرک قلای فنا حالدە ازیلدی.

..

پیهر چینغراخه باصدى. او شاق لامبایي ياقدى. پیهر باش رامبه ايله
کوروشىك ایستىديكى سویلەدى. باش رامبه ئاقاسىنە اوژۇن يياش
او زۇسنى ساللاندىرىزەرق كىلدى:
— نه وار اوغل؟

— والدە، یارین سوقاغه چىقه بىلەرىم؟

باش رامبه لطيفە ظن ايدرنك كولدى:

— یارین دكىل اما يقيندە چىفارسلىك ...

— والدە؛ مسئله بىت جىبدىر، مطلقا یارین سوقاغه چىقىلىم... .

— او لورى جانم... صووق آليرسلىك، بوتون امكىر يەودە او لور.

صوکره باش رامبىلە خخصوص طورلە سوردى:

— هم نزەبە كېتىمك استىورسلىك؟ الله عشقىه!

— او زاق دكىل، او قوموبىل ايله قره آغاچ استاسىونە، عكىرى
قوماندانلىق قدر كىدە جىكم...

پیه رک میرالایی ادرنه‌مک قره‌آجاج استاسیون‌نده‌ایدی؛ بر کون اویسی
کلوب پیه رک خاطرینی صور دیرمش ایدی. پس ابورط مسئله‌سنده پیه رک بتوون
امیدی میرالاینده ایدی.

باش راهبه بر آز دوشوندی:

— بن اذن ویرمک جسارت ایده‌م.

— والده، بو اذن بکا لازم.

پیه رک سی سیکردن تینه‌بوردی. باش راهبه یوموشادی، علاوه
ایتدی؛

— اما ساده بر ساعت مساعده، وسزی کوزل صارار صارمالارز...

— بر ساعت کافی والده.

— لکن باقسه‌کزا، قار یاغیور، او نه می‌جق!

— والده، بو بنم ایچون بر وظیفه‌در...

نهایت راضی اولدی؛ ایرتسی کون اوکلادن بر ساعت صوکره حاصر
بولونق اوزره بر اوتوموبیل اصهار لادی و علاوه ایتدی:

— ساعت رده صووق او قدر سرت اولماز!

قار یاغیوردی، پیدر او بودی. رؤیا کور بوردی؛ لو بای جیر چلاق،
صر تنده باش راهبه‌نک بیاض قوقلته‌لی باش لغیله قانادل‌لعنش کور دی؛ لو با قارلر
ایچنده اوچیوردی، البه اوکا بربوسه کون در بور، کولیور و کوکسنده‌کی
ژابونلینک یاره‌سی دها پنه لشمیش ایدی.

صبح اولدی؛ پیدر طراش اولدی، حاضر لاندی. صوکره، آز
او زالدی، استراحت ایتدی.. او تو مو بیل بکیکمش ایدی؛ لو باک و نیقه‌لزی
معاینه‌یه باش لادی. پس ابورط منظم؛ مهرلر، ویزال اوزرنده؛ حدود دن
جیقعق ویزه‌سی استحصالی پیدره زور کور و نهدی.
او تو مو بیل سر عنله بور بوردی؟ پیدر بارس، او پرا جاده‌سی دوشو بیوزدی.

پیشیده اوراده اوله جق ؛ په رک کندیسی ای بولیود . لکن درمانسز ایدی ؛
برآر اول مردیونلردن ایرکن ناجاقلری تیغه بوردی .

په رک میرالایی منتظم بساپاورط اوستنه صوک عسکری ویژه سنی رد
یمه مزدی ... بتوون شفه و زهرل تمام ...

اوچ قرارکاه اوکده دوردی . قبوده نوت بکلیان ایتالیان نفری
میرالایی دوریاسک او طه سنده ، طعام ناشنده اولدیفی سویله دی .

په رک مردیونه طوشه رق یوقاری چیقدی .

میرالایی په رک کورونخه ناباخه شعقتله دیدی که :
— نه سعادت ! دیگ قالمدیکز !

په رک مسئله بی آکلاتدی . میرالایی صوردی :

— المته بو قادری سر طانیورسکز ؛ هم خصوصی طانیق اوله جق که
سره کاوب ویژه سنه توسط استه مس ...

— میرالایحه ، دو غرفی اوبله ؛ کما مراجعتی وقت فازانق ایجون ...
— نه ایجون برابر کتیر مدیکز ؟

— چکندم .

— اولادم ؛ روس قادینلری حقنده قطعی امرلو وار ؛ وضیحت چوق
مازک . بولاردہ بولمار قومیتے جیلری وار .. هله برا پساپورطی کوردم . ذاتاً
داریندن صوکره بساپورط ایشلری اسکایر میرالایته دور ایده جکم . انکلیز
میرالایی نزدده ایسه ادرته به واصل اوله جق ؛ استانبولده امنیت عمومیه ده
ایمش ...

— بو نفیلدی ؟

— اوت طانیورمیسکز ؟

— پک آز !

په رک ایجین تیغه مک باشладی . بساپورط بوکون ویژه اوله مازسه
داریندن صوکره انکلیزک الله دوشیوردی ، ایواه !
میرالایی اوراقه باقیوردی :

— بوقادین ایک بلچیقالی فابریقه طورله کیدیور دیدیکز دکلی ؟
— اوست ؛

— بلچیقالیلر بوصباح کلدیلر ، بکا بلچیقا سفیرندن قوصه کتیدیلر .
او حالده مخدور قالمهدی ، ویزا یاپارز ؟
پیهر نفس آلدی .

— کل سزی یوز باشی لاباقه کوتورهیم ، ویزا مهرلی اوونده در :
یاپار ، یولجیلر استزلرسه بوکیجه یاریسی ترننه بیزلم !
پیهر لویایی قورتاوش ایدی . بوقادینله باشلايان ماجرانک بویله برانی
خدمت ایله بیتمش اوئنسه دایقانلى چوق سوینیوردی . ویزا اولدی ؟
اووموبیله کیددی ؛ قار چوق یاغیوردی . پیهر عربده اویومش ایدی .
شوغور یولى شاشیمش ، یہوده براز دولاشمش ایدی ؛ مناسته کلنجه
پیهر صوردی ، هنوز کیمسه کلوب کندیسی آراماشم ایدی .
— ای نه یاپدك باقلم اوغلم !

پیهر ایرکیلدی ، بو سؤالی باش راهبه صورمشیدی . پیهز حواب
وبردی :

— پك کوزل کیتدم کلدم والدہ .

— چوق احتیاطزلق ایتدی . هانیات ؛ برازدن کلوب حرارتکزی
اوبلجکم .

باش راهبه براز صوکره ترمومتروبی قویدی ؛ پیردە ۳۸ بیچق
حرارت واردی . پیهز دیدی کە :

— حرارت هیجانندر . بکلەدیکم مسافر کاسون ، کیتسون ،
ھېسى پکھر والدہ !

— نصل مسافر ؟

— دون کلن قادر والدہ !

— دېنک بوکون اوئنگ ایچون سوقاغه چيقدىكز .
باش راهبەنگ جانى مېقلەمش ایدی ، اوطةدن چيقدى .

بساپور طلر یاتاگە باشندە ماسە اوزرنەدە ایدى . لوبا ايجىرى كېرىنجە درحال اوئلىرى كورەجىك ايدى . بساپور ط اوزرنەدە : « قرارکاه عىكرى بساپور ط حاملنىڭ بلچىقاھ عزىزىتە مساعىدە اېتىندر ... » دىيە يازىلى و تارىخلى ايدى .

لەن لوبا نزەدە قالدى ؟ پېرەك حرارتى آرتىور كېيىدە . دېشارىدە بورا ايلە ئەر ياغىبور، بىخەرەلەزانقىرىدىوردى؛ پېرىتە مهاجرلىرى دوشۇندى ... كېم بىلىرى نەدرى يوللاردى . أۋلىورلر

..

كىكىن بىر حايقىرمە اېتىلدى . بو حايقىرىش بىخەرنەك آلتىدن كاپىوردى . پېر ياتاگىندەن فېلاادى ... اوطەدن چىقىدى ، مردىپۇنلىرى ايندى ؛ سوقاغە چىقىدى ... سوۋقەن شاشىرىدى . رامبەلەدن بىرىسى ئىنە فناار ايمەقوشدى كەلدى . پېر فناارى ياقلاادى . پېرەك يالىن آياق قارلر اوزرىتە چىقىلىقنى كورۇنچە راھە باغىرىسىوردى : — لەن دلىمى اولدىكىز ، كىندىكىزى اولدىرىجىكسەز !

پېر فناارى قالدىرىدى ، اظرافە باقىدى ؛ يىرده بىشى كوردى ؛ قوشدى . قارلر اوزرنەدە بر قادىن ياتىوردى ؛ قوللارى آرقەسەنە بوكولىش ، روزكار فستانى صاوودمىش ، پىنه تى قار اوستىنە سېجىلىور . لوبا ايدى ! قادىنڭ اىرى كۈزلى آچىق ، كىرك يوزىتە دېكامش ، قارداڭلارى چەرھەسە يامېشىور ! باشندەن فېلايان كورەك شاقەدەن صاجلىرى صاجلمىش ، بوقەللىرى روزكارلە اوچوشىور ! پېر قادىنڭ كۆكىنى يوقلاادى . منۇز وجودمىسجاق ايدى . الين چىكىدىكى زمان بارمقلرى قان ايجىندە قالش ايدى ، پېر آرقەسەندە كىچەللىك اتکلىلە لوباتك كۆكىنى سىلدى ؛ تام اسکى يارەنمك اوزرنەدە بىر دىلەك ... قان اورادىن آقىور !

پېرەك عقل باشندە ايدى ، فقط قوللاقلارى چىنلامىغە باشلاادى . قادىنڭ

وورلش اولدیفني کلامش ایدی؛ لوبانک بوغازنده ک اینجو کردنک قوبارلش
ایدی؛ کورکلاش اوژرنیه بر اینجو دوشمش ایدی؛ پیهر اینجو به باقدی؛ برد
قارل اوستنده ایری آتیاق ایزلری واردی .
صوکره بردنبره پیهر اوشوادی وکندنن کچدی ...

• •

کندننه کادیکی زمان یتاغنده ایدی . بر مکتوب کتیردلر . میرالای
دیقاپلی ایرتسی کوفی اوکله طعامته دعوت ایلیوردی . انکلیز میرالای
بونفیه لدک کلش اولدیفني ویه رک زیارتی خبر ویرنجه کندیسی کوروشمکدن
چوق منون اوله جفني سولله دیکنی علاوه ایدیوردی .
میرالای مکتبه برحاشیه علاوه ایتش ... حایه ایتدیکنر قدیس منون
اولدیعی دیه صوریوردی .
پیهر یانسنه ک ماصه به باقدی . لوبانک پساپورده طلری حالا اوراده ایدی .
حالبوکه زوالالی لوبا آرتق یاشامیوردی ... پساپورده که ویزه بیسوده اولش
ایدی . پیهر بودتیقه ده اعتراف کیجه سی کبی لوبا حقنده چوق دریں بمحبت
حس ایتدی .

پیهر استانبوله عودتندن صوکره خیلی کونلر انتقام حسلریته قایلدی .
جاسوس باشی انکلیزه چاهه جق ، علم قارشیستنده اونی تحقیرایده جک و لوبانک
قاتلی اولدیفني یوزینه ووره جق ایدی . حالبوکه اجرا ایدیلن تحقیقات موسقوف
قادینک کویا بولفار قومیته جیلری طرفندن قتلی ایدلیدیکنی میدانه چیقارمش ایدی .
بوواهی برجادله ایدی . پیهرک النده انکلیز میرالایته قارشی براشبتاب
یوق ، جاسوس باشی ایسه بوتون انکلیز سیاستنے دایامش ایدی .
اوندن صوکره ، ایلریده بوقمه بی اولدیفني کبی بازار ونشر ایدرم دیدی .
بوقوتلی بر انتقام دکل ایدی ، نه پاملک که بشقه پاچه جق یوق ایدی .
اونک ایچون بیلدیکنی واشیدتیکنی پیهر کیمسه به آچدی .

ساده بردمعه جو نیان موسقوف قادینی صور دی؛ پیه رک آدرسنی
ایستمک او زره کندیسته گلدیکنی خاطر لامش ایدی؛ پیه رسمی تحقیقات
نتیجه سنی سویله دی؛ جو نیان ذکی آدام اول دینی ایچون دها زیاده دری
صور مهدی .

جو نیان شمدی روماده پایا زدنده برم، و ریت بولنه او غرایشیور دی؛
اشغال مأمورلری استانبولدن کیده جکی ایچون سوکیلیسی ایتالیان قاریسنی الدن
قاجیرمه مق ایستیور دی؛ هله شو تملکتندن برگره چیقیم، او ندن صوکره
بوراده نهل اول دینی آکلایه حم دیبور دی. کیجه کوندوز ایتالیا ضابطنک
قاریسنی عاشقداشلق ایتلک، شمرلر او قومق روالی جو نیانک محاسنی
دارالخش ایدی. جو نیان شمدی اول کندن زاده «خی سوهن بر قادس
بوله مدم!» نقراتی تکرار لیبور دی .

٠٠

دور توی مکتبه فرانسرجه تحصیل منتشرکنے تین اولنچ ایدی آما
مأمورینک چوق سو زمیه جکنی آکلایبور دی. اک زیاده مکتبه کندیسته
ویربلن واعله سیله برلکده او طور مسی قابل اولاد آپار تانه آجیور دی. مطلقا
تورکلر ایش باشنه کاجه بکایول ویرزل دیور و بدینک ایدیبور دی .

پیه رغایت بیکین ایدی. واقع اتور کیده قورو لش فراسزم مؤسسه لرندن پک جو غنی
بوندن صکر ایشا یاه مزه او ترک زمانی کچدی دیبور دی. لکن تورک فرانسرز روحنده
چوق نکزه یتلر بولیور بوبو بکزه یتلر وارکن ایکی ملنک بربری ارامه مسی ممکن
دکلدر حکمنی ویریور دی. پیه تورکلری ده فراسرل کی بوبوک شجاعت
صاحبی، فقط پر ایق حلزون بآز او زاق بولیور دی. ایکیستنده مرحت
و آلایش میلی کور ویور دی. برچوق اجنبیلر تورکلردن بخت اولنچه
«پیه رلوی ایله فارم رک آتمه لری!» دیه آلای ایدزلر دی؛ پیه در حال
تورکلری مدافعه ایدر و: «جهانده بر مفکوره یه برستش ایتلک و بر شیشه
ایتامق» نه بوبوک خاصه در دیبور دی .

ایک دفعه دور توبیلر خراب اختاب اولونده آفتاب یمکنده بولندی .
بو اوک دها یوقاری قاتنه طاوان آرمه سنه بر روم عائله سی او طوریردی ،
بولنر ، بیوک آنا ، بر آنا و اون درت یاشنده بر قیزدن مرکب ایدی ،
کوبا ذیکیش دیکمکله پکینیرلردى : کنجع قیر آرمه صره دور توبیلر دا ترمه سنه
کلبر ایک چوچق ایله اویناردی .

پیهربوایک چوچق ایله چوق اکلینیدی : فرانسیه دو تجھه او نلره چوق
هدیه لر کوندرمک دوشونوردى .

بر افتاب پیهزی ینه یمک چاغیرمشلدی ، دلیقانی اورایه کلدیکی زمان
دور توی زر همیلردن بیلسنے قاریسله برابر کیمکه مجوز اول دینی سویله دی ،
آرمه لرنده تکلیف اول دینی ایمچون پیهربو جوچقلره اوده قالدی .

یمکده جوچقلره آنا بابا اویونی اوینادبلر ، یمک بیتمک او زرہ ایکن
اوست قاتنه کی روم عائله سنک قیری ئەلمنی کادی : ئەلمنی کانچه او فی آن ش
پايدبلر ، بولهت اوک بیوک قیزی اولدی . اویونه دوام ابدیوردى ، صوفره
قالقنجھه یرده خالینک او زنده درلو چوچق اویونلری پاسیلیوردى . پیهرب
کوچك شویھی ایله بولهتی آیاقلرندن باقالای یوب طلاقلاق آتدیرسیوردى ،
چوچقلرک فستانلری هوالنیور ، کوچوچك باjacقلری میدانه چیقیوردى .
بولهت کولمکدن قیریلیوردى ، زواللی پیهرب فاجعه نک یوره کنده براقدینی
آجى ایله بو اویونلاره دالیور واونو تدق ایستیوردى .

صاقلامباچه باشلا دیبلر ، ئەلمنی صاقلامنیور ، بولهت آرایوردى ، پیهرب ده
برابردى ، بر آزالق کنجع روم قیزبله پیهز ، پرده آرقفسنے کېردبلر ،
اوراده قیز دیدی کە :

— الکزی ویریکز ، اما ، چابوق چابوق .

پیهرب آکلا یه ما مشیدی ، روم قیری دلیقا ملینک الینی باقالای نجھه کوکسند
ایمچوی صوقدی و مه سنک او زنیه قویدی ، صوکره آغزینی پیهرب آن غزیتیه
پاپیشى بىردى ، حرصله ثېمیوردى . پیهرب اولا شاشیردى ، فقط آشفته رومك

حرگته قىزمهدى، پرددنك آرقەستدن چىقدىلىرى زمان ئەلەننەك بىنهلىشىش
وکوزل برقىز اولدىلىنى فرقا يىتدى. چوجىلىرى كولوشىوردى، شوشى دىبوردى كە:
— نە كوزل صاقلاندىكىز. پولەت سىزى بولاق ايجون اپى اوغراشىدى.
آشته روم قىزى پىهدى تحرىك ايلە اوغراشىدەكىن زواللى چوجىلىرى
مەھۇماڭه كولوشىور، اكلەنۈزدى.

پىردىكىدرىكىن ئەلەنلىرى بىراز چىقىدى، اىرتى كون ايجون بى باستەجى
دەكانىنده راندەوو وېرىدى.

پىرەپك مەڭىزى ابىدى؛ قىزى قىرمەمەق ايجونپىكى دىدى، وكتىدى كەندىسىنە
كېتىم دىبوردى حالبۇكە يېكىرى درت ساعت صىركە قرارى دەكىشىرىدى،
آدم نەاولور، بى آز روم آشەتلىنى تدقىق ايدەلم دىدى.
لوبازىمەدىكى ! سنك صاف وئىزىز زوحك ايلە روم دوزنباز آشته لارك
آرمەستىدە نە بىبۈك فرقلەر وار ! .

ئەلەنلىرى باستەجى دەكانىنده باطلابىخەيە قدر يەدى؛ سوکەر پىرەپك اوطەستە
كېرىملىك اىستەدى؛ بى سرافاك مەناسى معلوم ايدى... زواللى مادام دۆرتوى
ايىھە اوست قايدەكى روم ئائىلەستك چايشقان وەضىلتىكار اولدىلىنى قانع ايدى.
ايىھە بىڭ اوغلى، ايىھە زومىلر !

اوطەيە كەندىلىرى زمان ئەلەنلىرى هان صوبىندى، چىرىجىلاق اولدى؛
اون درت ياشىنده اولىسە رغماً اىي يەشىش اولدىلىنى اكلاشىلىوردى. قەرە
صاجلىرى كېلىك، باجاڭلارى اوزون وائىخە، دولفون قالجەلر، خلاصە يابانى
تاازە بىر قوش !

ئەلەنلىرى ياتماڭك اوزىزىنە اوۋاندى :

— اوتونە، بن باڭرىم !

دەيدى. بىڭ اوغلۇندە ناڭرە قالدىقىن سوکەر فاھىەلەكە ئائىدە حەركەتلىك
ھېچ صايىلدىلىنى اوڭرىمەن پىردە جواب وېرىدى :
— سرافاق اىتە !

روم قىزى صحىحىدىن آشته اىمەش، الە آووجە سىفارشى دەكلىپتىرى.

بیه دوشونیوردی ؛ زواللی لوبا قتل ایدیله لی هنوز او نبشن کون وار ؛
نصل اولیورده شمده بو روم اوروپوسن او طه سنه کتیر مشدی ! همد
یاشی کوچوک بر قالاق !

او طه نک قبوسنه وورولدی . بیه قیزه دیدی که :
— چابوق انوابلرک کین !

قیز هیچ آلدیرمیوردی .
— هایدی کین دیورم .
— قبوی آجوب با قلم کیمدر ؟
— بو قیلیقده می !

— ضرد یوق ؟ بن کندیمی کوستم ، یان دورر ؛ آرمه لدن با قارم .
بیه بر شی سویلکه میدان بوله مددی ، قیز یا ناقدن فیرادی ،
اختاری چویردی .
— مای ! مای !

دیه جایغیردی ، قوش هرق تکرار یاتاخه کلدي ، کیردی و قیزک بویوک
والدنه سی کویا ناموسنه سوروله ن لکدن کوبورمش واونی نیزلکه کلش کی
عظمته او طه دن ایچری کیردی ...

بیه آکلادی ، بویوک آنایله قیزک قوردقفری دولابه دوشمش ایدی ...
دلیقانی به بک او غلنک بونوع تهلکه لرینی خبر ویر مثلر ایدی ، فقط ایتائیق
استه مه مش ایدی . برکت ویرسون چاده سنتی ده او کر نمثلرا ایدی ؛ کیسه نک آغازنی
آحق لازم ...

قوچه قاری قرق بش لیره ایسته دی . بیه در حال ویردی ، ایکیسنی ده
قبو دیشاری ایسته دی . حالبوکه روم دوز نباز لریله بویله ایشه بیله بازاران
ایلدیکنی او نوئمش ایدی .

پنس بیه رک فرانسیه عودته بر طرفدن منون و بر طرفدن محزون
ایدی . دلیقانی خسته لدن یک قالقمش اولدینی ایجون مملکته دونگله

هودا کیشیدرمه جکنه سوینیور دی؛ دیگر جهتندن پیه رده کندی نی اداره ایچون
لازم او لازم متنات و عنیمک بعض زمانلوده صارصنی به او غرایدیقی کورمش
واوکا کندیسی کبی امشق حایه لرک فائده لی او لدیقی اکلامش ایدی.
او نک ایچون نصیحت ویریور و دیسیور دی:

— صباحی بـ ساعتندن زیاده جـ الشـمـقـ اـیـسـتـهـ مـزـ؛ استراحت اـیـمـلـیـ
قوـتـلـمـلـیـ، جـکـرـخـتـهـ لـتـکـرـ چـکـدـیـ اـمـاـ کـیـجـمـلـیـ یـاـعـدـنـ اـخـلـامـوـرـهـ وـیـکـلـرـدـهـ
بالـقـ یـاـغـنـهـ دـوـامـ .

پـیـرـ سـوـزـ وـیرـیـورـ دـیـ؛ پـرـنـسـکـ یـالـیـسـنـدـ رـاحـتـ وـسـکـونـ اـیـچـنـدـهـ ،
بوـ قـادـیـنـ شـفـقـتـلـیـ نـظـرـیـ آـلـتـنـدـهـ بـولـمـقـدـنـ چـوـقـ اـیـلـکـ حـسـ اـیـدـیـسـیـورـ دـیـ .
یـوـلـهـ چـیـقـهـ جـنـیـ کـوـنـ یـالـیـنـکـ رـیـخـیـمـنـدـ صـنـدـاـلـهـ بـینـدـیـکـ زـمـانـ اـسـکـ اـخـشـابـ
بنـیـاهـ بـرـکـوـزـ آـنـدـیـ وـکـنـدـیـ کـنـدـیـنـهـ دـیدـیـ کـهـ :
— یـالـکـرـ بـورـادـهـ سـعـادـتـ دـوـیـشـدـ :

جوـنـیـانـ اـذـنـلـیـ اـیدـیـ ؛ اوـدـهـ فـرـانـسـیـهـ دـوـنـیـوـرـ دـیـ ؛ پـیـرـلـهـ عـینـ وـاـپـورـ دـهـ
کـیـنـمـکـ اـیـسـتـکـنـ اوـجـ کـوـنـ اوـلـیـ قـالـقـانـ وـاـپـورـهـ آـنـلـامـشـ اـیدـیـ . پـیـرـ
بـینـدـیـکـ وـاـپـورـ دـهـ اـرـقـاشـتـرـ اـیدـیـ .

واـپـورـکـ کـوـکـرـتـهـ سـنـدـهـ یـوـلـجـیـلـرـهـ یـوـلـجـیـلـرـیـ کـبـیرـنـلـرـیـ آـیـرـمـقـ زـورـ اـیدـیـ،
حـرـکـتـ چـنـرـاغـیـ جـالـلـیـ کـهـ کـیـمـلـکـ یـوـلـجـیـ اـوـلـدـیـقـیـ آـکـلـشـلـیـسـنـ .
پـیـرـهـ کـوـکـرـتـهـ کـیـلـرـهـ وـبـاقـیـورـ وـدـیـسـیـورـ دـیـ: کـانـکـ شـوـنـجـاـبـ کـوـرـکـ
شـابـقـلـ مـادـامـ یـوـلـجـیـ اوـلـهـ ... ظـنـ اـیـتمـ ؛ شـابـقـسـیـ هـیـجـ یـوـلـجـیـ اـیـشـ دـکـلـ
برـ آـزـدـنـ پـرـاـپـالـاسـ کـیدـهـ جـکـ دـانـسـ اـیـدـهـ جـکـ طـاقـدـنـ اوـلـهـ کـرـکـ .
سـیـاـهـ زـیـارـتـ قـوـسـوـمـنـکـ اوـسـتـهـ کـیـبـیـ قـاسـکـنـ کـیـمـشـ اوـلـازـ شـوـ ضـمـفـ
حـرـیـقـ چـکـیدـمـکـ کـلـلـشـ اوـلـهـ جـقـ !! *

واـپـورـهـ اـثـلـافـ قـوـتـرـوـلـیـ کـلـدـیـ ؛ بـرـفـرـانـسـ زـانـدارـمـ صـابـطـیـ، پـکـ قـبـصـهـ
بوـیـلـیـ برـانـکـلـیـزـ پـیـکـ اوـزـونـ برـ اـیـتـالـیـانـ ! بوـ اوـجـ جـارـیـکـ ساعـتـ سورـرـ .
ایـدـهـ جـکـ، بـومـاـمـلـهـ دـهـ اوـجـ جـارـیـکـ ساعـتـ سورـرـ .
کـوـکـرـتـهـ پـرـنـسـ اـیـلـهـ پـیـرـ بـرـقـایـهـ اوـطـوـرـمـشـ اـیـدـیـلـرـ . اـیـکـیدـهـ بـرـدـهـ

کلوب بکنلدن کوز آشنالینه سلام ویرمک صیقتیسی وار! مثلا صوریورلر:
— وای کیدیورمیسکر ، هیچ خبرمز یوق ایدی .
— واه واه ! دیملک سزسزده قالیورز !

بو سوزلری سوپیانلر پیهرک بعض یرلده رقص ایتدیکی کنج قیزلر
ایدی ... هوادن سوزلره تأسف کوستیورلر ، حقیقتنده آرقفرلرینی دوچه
دوشونیه جکلریله ... بو نرک جنسندن ، چو قلرینی ده پارس صالحونلرنده بوله جق!
پیهرک آرایه جنی ایکی یی وار ایدی ؛ شفقتلی وانسانیتلی برنسک آما
نظری ، صوکره شیمدی طورااغه این روس مخلوق .. وروس آتشی ...
عجا روس آتشندن طامعندن یاشایه بیله جکمی ؟ برنسدن کله جک مکتوب بلکه
فرانسده پیهری تسلی ایده جکدر .

ایکنی چاک چالندی ؛ برنسک الدن طوتیوردی ؛ اکیلدی ، الیونلی
اک بیله کندن اوپدی ، کوزلرندن دوشمن دامله لر الیونک دریی اوژرنده
قالدی . برنسس واپورک مردیونشن ایندی ، صندالله کیردی ، بوغاز ایچنده
قدنیبلیده کی بالیسته دوغزی او زافلاشدی ؛ اوراده دانما پیه ری خاطر لایه جنی
وعد ایتش ایدی .

واپور یول آلیور ؛ واپورده برابر کیدن آلای میرالای شرفه غلطه
ریختمنده کی عسکری فرانسر موزیقه سی مارش چالیور ؛ سرای بورتی دولـ
شیورلردى ؛ بر آز صوکره استانبولک مناره لری او قالدی ، او زافلاشدی
او مناره لر و آیاصوفیه نک قبه سی کوچولیور ، افقه قاریشیوردی .

پیه رکنده کدیسته « یوجیلو تام آلتی کوندر راحته باقلم » دیدی ،
قماره یه ایندی . کیدیوری ، کلیوری فرقنده دکلده . مارسليا لیماندن
بوله چیقدیله میباشی خاطر لیور ، بوکون بویوک فرق وار ، هیچ اولزسه
دکتر طوتیور .
واپورده یکی حیات . باش قاما روت شیشمان و کولر بوزلی . پیه رای خدمت

کورم جکنه منون اولدى ؛ ميرالايله بىچ اوينانه جق ! شو اختيار قادين
مطلقا كجعل خاطرلارندن آكلانه جق، ياخود لاماريتك شعرلارنى سودىكىنى
سوپىلەجك :

ایرتسی کون آتلەر دکزىنە سپاھت پىك كۈزلى اولدى .

کوکرته ده برقادین کزینیور ؛ یورو یوشندن ، طورندن روس اولدینی
بلی . بسم ایدیور ؛ پیدر مقابله ایتمدی ؛ روسلره مناسبت پیدا ایتك ایچون
پیدر فاصله به محتاج ایدی .

و اپورده آرتق هرکس قام یوچلیق حالنی آلمش ایدی . کنیش البسله ،
یول فاسکه تلری ؛ بیکی بیکی چه مارده کورولیود ؛ هوا چوق کوزل ، کیمسه
یا گانه مجبور دکل . پیه رکاشکه هوا سرین و فورتالی او لسه ده او نکله مشغول
او لسم دیبور .

حالیوکه کندی کندی طوبالامنه ، پکیدنیک و قمه لرک بر بلانچوستی چیقار مفه
ویکی برحیات پروغرایی چیزمکه پیه ر چوق محتاج ایدی .

یوقاری کوکرته به چیقدی . قپودان پیرک کلديک و اپورده کي عين ذات
ایدی و چدق احبابی ایدی ، بو سایه ده قوماندا موقعمنه او طوروب کاشانی
سیره موفق اولیوردی و دوشونیوردی .

پرنس کنڈیستدن ایک نسل اول یتشمش شفت ، صافلق ، خیرخواہلہ دلو بیورک ۔ بویلہ بروکسٹ قادین یجون اوقدر اسکی نسل منسوب ، یجون سڑک فارشیستہ کنڈی سنندھ بولٹھی جنپور ।

لوبایه کنجه اوکوزلری عشق و سودا دولو ، بوتون حسی عشقدن عبارت
برقادن امدى .

شرقك جامع شکلری ، وقادین نوعلری ؛ شرق مزار لقلرینک وحشی
قوقوسی ولوپاڭ سودا زمانىدە وجودىندن حىقان قوقولى . . . ياخود قىمتدار
بىر قوماش ايله رطوبىلى وصىعجاق بىر جو دوك ويردىكى دويغۇ ؛ چوق طاتقى وياغلى
بايلىمش شرق طاتلىرى ايله بىرمىھىك مەھلەنە حس ايدىلەن سود لەنى . . .
عنق وسودا سېھىلری ايله آتشام دعا نىڭ بىتەلری . . . اىشته بۇتون بۇنلار
شرق وغرب فرقلىرى . . .

حیاتک کوستدیش قسمی ، ببرلریی آرامقلر ، اختلاجلر ... بولنگ هپسی
کوزده کی عنق ، یعنی کجعک عشق و سوداسی ایدی ... حالبوکه پیر روح ده
آرامقده ایدی ؛ اویاشندن زیاده تخریبی اولش ایدی و فرقنده اویله رق شاعر
اولش ایدی و کندی کندینه بولله سویلنیور دی :
« ای بکا حیات آرقداشی اوله حق اولان قادری : سن مطلعکا کله جکسک ،
بن هب سنی بکلیورم .

« سن بزم ایچون هر شی او نه جقیک : و ماشه قادیلر سنک موقعکی کور نخه
یچون بوكا نصیب اولدی دیمه جکلر .

« حیاتده تصادوف سوقیله کوستریله جک صمیمیتدن چوق فضلہ سنی سکا
صادلیورم .

« بن سنی کورو بورم ... سن ساده سک ، سن کوزلساک ، روحک بکا
بکزیور و بندن دها بوكسک رو حلیسک .

« حیاتده سکا دایا هجهن ؛ سندن آله جهن جبارتلہ سنی دائمًا محافظه
ومداھه ایده جکم .

« ای روحک ارقداشی ، بکچم .. ببریزی سومک ایچین زمان
فاجیر میلم ، ببریزه ایدی راطه ایله ، اولنک ایله با غلام نلم .

« آره صره بی اوز و فقط صبرایت که سنکلکا اوله حق سعادتک قیمتی بیلهيم .

« بی قصقانع یاب و صوکنده « اوت » دیمک ایچون آرفه کدن تو شدور .

« ببریزی سید ایدرک کونلر ، کیجه لر پکیره لم ؛ صوکره ببریزک
اولق دقیقه سنے کانجه سنک پاک و صاف وجودنده عصمت و اصالت بولهيم .

او زمان سندن مکافات بکلهمک عقلمه کله دن ، بورکمک بوتون مذاکار لق
حسیله سنی سوہ جکم ، و سن شقہ لرته هیچ بکزه میه جک ایمون بی ده
 بشقہ آدم پا به جقیک !

« زمان بکچه جک ... بلکه سن بی بر اقوب کیده جکسک : او زمان بن
بالکر قاله جهن و هیچقره هیچقره آغلایه جهن !

« سکا دائمًا حرمت ایده بیله می تامین ایت ؛ عقلمه بشقہ قادینلر
و قیزلر کلیسین ... بوسنک الکدده در و بیار سک !

«کوزلەمی قاپسۇرم ... کورپۇرم ، کلپورسىك ؛ مجبا سنى سودىكىم
قدىز بىر اركات بىر قادىنى سوھبىلىرى ؟ دىنادە بىرچىك آرزومن سىنك يانىدە
اولىقدىر . شەرت اىستەمۈرم ، بشقەلرى بىز سعادتىزى بىلمىسىنلە ، و بشقەللى
بىز ايجۇن ھېچ قالسىن !

«بىن سىنك كوللەك اوله جەنم ، عىنى زمانىدە بىز كىندى افندىك صايىھەجەشك !
بىن سىنك يو كىكلەك كەيتىشەمەجەكم . چونكە سىنى بىك دفعە فصىلتىدە كېچىك .
«بىز دە زىادە بىكتىم ؟ وجودلىزى بىراپىور ، زماۇزى كېپىور ،
میدانە چىق ، سىن كورۇ تىجە بىن سىن درحال طانىھە جەنم و آغوشتە آتىلەجەن »

..

پىەر وابورك كوكىرەستىدە، بولىھە خولىالار قورۇپوردى، بىر دېرىدۇقلۇ باشنى
كىلدى و كىندى كىندىسىندىن او ئانىدە: « شەرى و شاعرلەكى ، حىيانە قاپلىمى
بىز طرفە بىراقلىرىم ؛ دىنادە ياشامغا چىبالا مەلىم ، دىبدى .

صۈك

فیانی ۳۰ غروش

صاتیلدینی یر : اقبال کتبخانہ سیدر